

NOVOTEHNA DISKONT

PRODAJA TEHNIČNEGA BLAGA
IN GRADBENEGA MATERIALA
NOVO MESTO, LJUBLJANSKA C. 26
TELEFON: (0 68) 3 21 4 3 4

DOLENJSKI LIST

Št. 33 (2296) • Leto XLIV • Novo mesto • četrtek, 19. avgusta 1993 • Cena: 85 SIT

VSAK

Gre nam za prihodnost Slovenije

S 5. tabora slovenske ljudske stranke v Trebnjem - SLS ponuja alternativni program - Ostra kritika Drnovškove vlade - Podobnik podpira Janšo glede afere

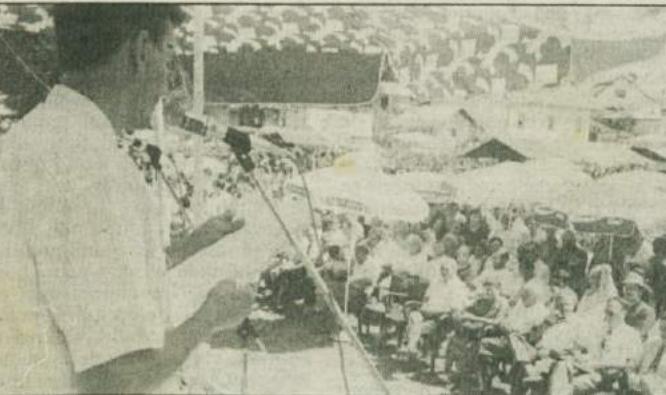
TREBNJ - "Z neprimernim reševanjem gospodarskih vprašanj se še povečuje teža nerešenih tako imenovanih nacionalnih vprašanj. Množica lahkomiselnih podeljenih državljanstev pomeni resno socialno in nacionalno grožnjo, če se te problematike ne bomo v polni meri pravočasno zavedeli. Slovenska ljudska stranka (SLS) bo usmerila svojo energijo za čimprejšnjo spremembo zakona o državljanstvu", je poudaril predsednik SLS Marjan Podobnik na nedeljskem 5. taboru SLS v Dolenji Nemški vasi pri Trebnjem.

Podobno, kot so že dan poprej ugotavljali na okrogli mizi v Trebnjem.

• Prvak slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle je v krajsem pozdravnem nagovoru pozval k večji politični enotnosti sorodnih strank, saj brez 51 odst., se pravi večine v parlamentu, ne gre. Ironično je pripomnil, da je "Demos moral razpasti, ker mu je dobro kazalo". Predsednik socialdemokratske stranke Slovenije Janez Janša, ki je dal v zvezi s preiskavo ob mariborskem odkritju orožja, namreč, da je velik problem v nereformiranem pravosodnem sistemu, je dejal Podobnik in dodal, da so postopki ob vseh obravnavanih afera pokazali, da brez učinkovitega tožilstva in finančne policije, ki pa je sploh še nimamo, ne moremo pričakovati hitrejših odločitev sodišč.

Marjan Podobnik je povedal, da ministra Janeza Janša, ki jo je dal v zvezi s preiskavo ob mariborskem odkritju orožja, namreč, da je velik problem v nereformiranem pravosodnem sistemu, je dejal Podobnik in dodal, da so postopki ob vseh obravnavanih afera pokazali, da brez učinkovitega tožilstva in finančne policije, ki pa je sploh še nimamo, ne moremo pričakovati hitrejših odločitev sodišč.

Marjan Podobnik je povedal, da

MNOŽIČNOST - Med 6000 glavo množico, za katero so pripravili pester kulturni spored, je bilo tudi veliko gostov iz zamejstva. Številni izmed teh so bili dopoldne na veliki šmaren pri maši v romarski cerkvi na Zaplazu nad Čatežem, bili so na obiskih na kmetijah in si ogledali nekatere kulturnozgodovinske znamenitosti v trebanjski občini. Pred slavnostnim govorom Marjanom Podobnikom (na posnetku) je zbrane na taboru najprej pozdravil predsednik trebanjske vlade Jože Reboli, predsednik podružnice SLS Trebnje Tone Strah in poslanec Alojz Metelko (več o njegovih pobudah na kmetijski strani!). Predsednik SKZ Božo Kravcar in predsednik SKZ Radovljica Milan Pohar, ki je pripravil 4. tabor, sta družno dvignila prapor, Gorenji so Trebanjem izročili kroparskega petelina, Dolenjci pa gostom prešo. (Foto: P. P.)

njem, kjer so razčlenili alternativni program SLS, da je za Slovenijo liberalistična politika, kakršno vodi sedanja Drnovškova vlada, povsem nesprejemljiva, je to posebej podčrtal slavnostni govornik. Podobnik je opozoril, da SLS vztraja pri oblikovanju Slovenije kot pravne države, kar pa po njegovem v sedanjem trenutku Slovenija še ni. V SLS ne pristajajo na ocene, da je razčiščevanje t.i. afer tisto, kar škode Slovensiji ali celo zmanjšuje njen ugled. Sloveniji škodejo edino dosedanje neuspešno razčiščevanje vseh afier, kar je v prvi vrsti posledica vztrajnega oviranja.

"Strinjam se z oceno obrambnega

ministra Janeza Janša, ki jo je dal v zvezi s preiskavo ob mariborskem odkritju orožja, namreč, da je velik problem v nereformiranem pravosodnem sistemu, je dejal Podobnik in dodal, da so postopki ob vseh obravnavanih afera pokazali, da brez učinkovitega tožilstva in finančne policije, ki pa je sploh še nimamo, ne moremo pričakovati hitrejših odločitev sodišč.

Marjan Podobnik je povedal, da

Niti petkratno zalivanje ni rešilo hmelja

V nedeljo začeli obirati savinjski golding

NOVO MESTO - "Letos je pridelek hmelja zelo slab, saj cenjujemo, da bo za približno 30 od 40 odst. manjši kot običajno. Glavni krijev so predvsem nenormalno visoke temperature že od maja naprej in pomanjkanje padavin v času rasti, saj jih je padlo le 250 mm, kar je za dobro letino hmelja trikrat premalo," je povedal Hermann Miklar, direktor poslovne enote lastna proizvodnja v Kmetijski zadruži Krka.

Hmeljarji so hmelj petkrat zalivali, vendar tudi to ni dočelo pomagalo. Suša je naredila svoje in rastlina je letos doživelala šok. Na 36 ha imajo posajene tri sorte hmelja: savinjski golding, bobek in avrolo. Največ je avrolo (25 ha), ki je bo približno 1400 kilogramov na hektar. Obiralcji hmelja so priložnostni delavci, predvsem domaćini iz okolice Šentjerneja. Zadnjekrat jih je dovolj, z obiranjem pa bodo končali do 5. septembra.

In kakšen je odkup? Gre za komisionarsko prodajo prek Hmezdad import - eksport Zalec po sistemu predprodaje. Prek 95 odst. pridelka bo slo v tujino, ostanek pa bo za domače potrebe.

L. MURN

Gospodarstvo je izmozgano

Nespodobudno poslovanje dolenjskega gospodarstva v prvem polletju - 3,1 milijarde tolarjev izgube

NOVO MESTO - Dolenjsko gospodarstvo bo moralo narediti korenite pozitivne premike, če se hoče izkopati iz nezavojljivega stanja, kakršno kažejo podatki o poslovanju v prvem letosnjem polletju. Konična nelikvidnost ogroža nadaljnje delovanje vedno večjega števila firm in njihov obstoj. Tako sliko kaže analiza rezultatov poslovanja in finančnega stanja dolenjskega gospodarstva, ki jo je naredila novomeška SDK na podlagi podatkov 867 periodičnih obračunov za letosnjše prvo polletje.

Pri veliki zadolženosti in obremenjenosti gospodarstva z obrestmi, še vedno visoki inflaciji, padcu industrijske proizvodnje, nelikvidnosti in drugih problemih in težavah ni čudno, da končni seštevek kaže izgubo. In ta nikar ni majhna, saj znaša dobre 3,1 milijarde tolarjev, medtem ko brutto dobiček znaša 830 milijonov, akumulacija pa 688 milijonov tolarjev. Seveda tako majhna akumulacija

ja ne daje možnosti za večje naložbe in oživljavanje gospodarskih dejavnosti. Z izgubo je poslovalo kar 237 pravnih oseb.

Že tako majhen prihodek gospodarstva je prekomerno obremenjen z izdatki za javno porabo in plače. O kakršnem kolikor razbremenjevanju gospodarstva ni moč govoriti. V strukturi vseh virov je najhitreje kopnel družbeni kapital. Poznavalci opozarjajo, da je treba čim prej izpeljati tudi lastninjenje družbenih podjetij.

A. B.

Kaj delamo iz sebe?

Pisatelj Peter Božič, in ne samo on, je čedalje bolj prepričan, da v Sloveniji potrebujemo samo še eno parlamentarno komisijo, tako, ki bi jo sestavljali psihiatri. Duševno zdravje je tisto, kar nam ta čas najbolj manjka, da bi se otrsli politiki, za katero je značilna bolestna sla, preganjavica, aferaštvo, nezaupanje v vse in vsakogar. Podoba je, kot da ne vemo, kaj bi s svobodo. Izginjajo osnovna merila, kaj je prav in kaj je demokratično. Obrambni minister se oblastno vmešava v sodstvo in ga priporoča nadomestiti s parlamentarno komisijo (ali morda v naslednji fazi celo z naglim vojaškim sodiščem?), potem pa se skuša izvleči, da je grajal samo prepočasnost sodnih milinov...

Dežela pa še naprej leže v vse večjo stisko. Namesto s temeljnimi življenjskimi problemi se izvajajo (ali postavljajo) predstavniki ljudstva ukvarjajo sami s seboj, z aferami in starimi računi in zamerami. Na pohodu so juristi in pravničniki, ki se ta vroči avgustovski čas oddihujejo in krepijo za nove spodade. Ljudstvo pa živi svoje življenje in bje svoj boj za obstanek. V deželi poteka kruta socialna diferenciacija, veča se vojska podpirancev, na enega zaposlenega prideže že trije odvisni ljudje. Projekt 100.000 novih delovnih mest, ki ga je v predvolilnem boju napovedovala Združena lista, druge stranke zasmehujejo, ker je pač obljuba "prebarvance", namesto da bi ga podprle in sprejele kot nadstrankarski program, vreden organiziranega truda vse Slovenije. Res, kaj delamo iz te naše lepe dežele, kaj delano iz sebe?

MARIAN LEGAN

Danes v Dolenjskem listu

na 2. strani:

• Zaskrbljeni za svojo prihodnost

na 3. strani:

• Vlada naj zaščiti stalež krav

na 4. strani:

• Vodovodna hrbtnica še ni suha

na 5. strani:

• Podjetnike ne potrebujejo pomoči?

na 6. strani:

• Delajo za dr. Drnovška in Jelcina

na 7. strani:

• Nadškofija hoče nazaj Mokrice

na 9. strani:

• Twingo — širokogrudni malček

na 10. strani:

• Pred sto leti predor pod Sv. Ane

ZNANI SLOVENCI NA OTOČCU - V soboto popoldne se je v organizaciji Krke Zdravilišč na otoškem kopališču zbralo šest znanih Slovencev. Televizijska zvezdnika Klub Klobuk Meta in Robert, novinar Slovenskih Novic Niko Lapajne, ministrica Jožica Puhar, nekdanji novomeški župan in zdajšnji sekretar za promet Marjan Dvornik ter pevec Miran Rudan so najprej vrgli tmeke v vodo, pri čemer je imela pravo srčno le ministrica, ki je ujela ribo kapitalko - platnico. Kasnejše, pri lokostrelstvu, je bil najboljši Robert, takoj za njim pa Marjan Dvornik, ki je edini zadel "čisto petico". Najbolj zanimivo pa je bilo pri kuhanju golaza, kjer so se, kot so povedali obiskovalci prireditve, ki so ga tudi poskusili, odrezali prav vsi. (Foto: Jerc Božič)

VРЕМЕ

Po prehodni osvežitvi bo konec tedna spet sončen in vroč.

DOSLEJ NAJVEČJI SEJEM V GORNJI RADGONI

GORNJA RADGONA - V soboto, 21. avgusta, se bodo odprla vrata 31. sejemske kmetijsko-zivilske prireditve, ki bo do za 1200 razstavljalcev iz 21 držav in na stotisoč obiskovalcev odprt do nedelje, 29. avgusta. Praznik zemlje, stroke in srca, obogaten s kakovostenim strokovnim programom, bogastvom predstavljenih pridelkov in izdelkov, pregororno prijaznostjo gostiteljev in ne nazadnje finančno težo sklenjenih poslov, že več kot tri desetletja potruje, da so organizatorji in udeleženci na pravi poti. Prisrčno povabilo v Gornjo Radgono velja tudi Dolenjem.

HE VRHOVO SINHRONIZIRANA NA OMREŽJE

VRHOVO — Državni sekretar za energetiko Boris Sovič je v torek okoli poldneva s prislikom na gumb v komandni sobi HE Vrhovo sinhroniziral novozgrajeno elektrarno na omrežje. Preizkus sinhronizacije prve HE v spodnjeslavski verigi, ki ima nazivno moč 34,2 megavata in ki ima namesto predvidenih 36 mesecev, predvsem zaradi pomankanja denarja, gradili dvakrat daje, je uspel. HE Vrhovo je stalo po besedah direktorja izgradnje HE inž. Alojza Nučiča okrog 151 milijonov mark, če pa bi pristeli še interkalne obresti pa še kakšnih 50 milijonov mark več. Nučič je posebej poudaril, da ta preizkus sinhronizacije še ni nobeno poskusno obravnavanje, ampak bodo le "testirali stroje in HE Vrhovo vzdrljene v kogniciji." Da bo HE dobila obratovalno dovoljenje bo preteklo še precej časa, vsaj dve leti, ko naj bi uspeli po zagotovilih energetikov Savo očistiti za en kakovostni razred, kar je eden temeljni pogojev lokacijskega načrta oz. dovoljenja HE Vrhovo. Več prihodnjic!

SPET POLETNI VEČERI NA KAPITLJU

NOVO MESTO - Po daljšem premoru se bodo spet pričele kulturne prireditve Novomeški poletni večeri 93. V petek, 20. avgusta, ob 20. uri bo imel v atriju kapitolske proštije koncert Pihalni orkester Videm Krško. Vstopnice je moč dobiti v predprodaji v sprejemni pisarni Doma kulture v Novem mestu še danes in jutri od 9. do 15. ure in v atriju eno upred koncertom. Prireditve so tokrat sponzorirali Krka, tovarna zdravil Novo mesto, zavarovalnica Tilia, Komunalna Novo mesto in novomeški izvršni svet.

SEMINAR ZA PIHALNE ORKESTRE

NOVO MESTO - Od petka, 20. avgusta, pa do nedelje, 22. avgusta, bo v Novem mestu trajal seminar za pihalne orkestre Dolenjske in Bele krajine. Seminar bo imel dve temi, in sicer dirigiranje, ki jo bo vodil Anton Poljančič, drugi dirigent pihalnega orkestra slovenske policije, in tolkala, ki jo bo vodil prof. Josip Mihelčič. Udeleženci seminarja bodo sestavili tudi mladiški pihalni orkester, ki bo pokazal svoje znanje v nedeljo, 22. avgusta, ob 18. uri na vrtu gostilne Andreja Jakšeta na Drski.

NUKLEARKA V JULIJU

KRŠKO - Nuklearna elektrarna Krško je po daljši zaustavitvi konec julija spet začela obravnavati. V tem mesecu je dosegla 6,96-odstotno razpoložljivost in 1,25-odstotno izkoristenost. Proizvedla je 5776 megavatnih ur električne energije in pri tem ne segrevala reke Save bolj, kot je dovoljeno. Tudi tekočinski in plinski izpusti so bili v dovoljenih mehjih.

Zaskrbljeni za svojo prihodost

Na Pokleku so krajani iz teh krajev, kjer naj bi bili dve "najprimernejši lokaciji" za odlagališče NSRAO, pripravili kulturno-zabavni protestni shod

POKLEK - V vročem avgustovskem popoldnevu so preteklo nedeljo na Pokleku nad Blanico domaćini pripravili prijetno kulturno-zabavno prizivitev pod geslom Zaskrbljen sem za prihodnost svojega kraja. Na ta način so znova izrazili svoje odločno nasprotovanje lokaciji za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) v njihovem kraju in v sosednjih krških občini Presladolu in Kališevcu.

Kot je povedal pobudnik in eden poglavitnih organizatorjev te prizivitev, predsednik GD Poklek Vlado Martinkovič, ki je pozdravil okoli 300 zbranih krajanov od blizu indaleč in številne goste iz sevnische in krške občine, med njimi županjo Bredo Mijovič in župana Danila Siterja, predsednika sevnische vlade

dnje občine, želijo sporočiti slovenski javnosti, da so zaradi NSRAO štiri leta živelii v strahu. Posebej pa jih je vznemirila letošnja studija tretjega kroga izbora lokacij za odlagališče NSRAO, ki je od petih možnih lokacij, kar dve na njihovem območju opredelila kot najprimernejši.

Navkljub neljubim dogodkom na Kališevcu, ko so krajani pokazali, da so jezni in obupani, če je v nevarnosti njihov dom, so tokrat želeli pokazati, da se znajo tudi poveseliti z gosti, ki so zmeraj dobrodošli, če pridejo z odkritimi kartami. Domačin s Pokleka, mag. Alojz Kozinc, ki je s svojo ženo Tončko veliko prispeval k vsebinsko bogati priziviti, je v imenu sokrajanov izrazil razočaranje nad vsemi tistimi, ki so hoteli mimo volje domaćinov vsiliti temu prelest.

P. PERC

NOV DELOVNI ČAS

ČRNOMELJ - Oddelek za občno upravo in proračun tukajšnje občinske skupščine bo pripravil predlog za spremembo delovnega časa v upravnih organih. Delovni čas naj bi se po novem za stranke pričel vsaj pol ure po začetku delovnega dne na občini in se končal vsaj pol ure pred koncem delovnega dne. Natančno bodo določili tudi uradne dneve, ki jih bodo morale stranke upoštevati.

Kolpa primerna za kopanje

Kaj je pokazala preiskava šestih vzorcev vode

ČRNOMELJ, METLIKA - V Službi za higieno, epidemiologijo in ekologijo novomeškega Zavoda za zdravstveno varstvo so v juliju odvzeli v preiskali šest vzorcev vode iz Kolpe. Zeleli so ugotoviti kakovost Kolpe ter ali je primerna za kopanje. Vzorce so odvzeli 21. julija, in sicer v kampih Vinica in Adlesiči, v Gribljah, na kopalniščih na Primostku, v Metliki

in Želebeju. Torej tam, kjer se ljudje najpogosteje kopajo.

Pri ocenjevanju primernosti Kolpe za kopanje so ugotovljali mikrobiološko in kemično obremenitev reke, vzorce pa ocenjevali po pravilniku o higienskih zahtevah za kopalne vode. Medtem ko je glede na kemično obremenitev Kolpa na vseh šestih mestih primerna za kopanje, to ne velja za mikrobiološko obremenitev. Vzorec reke, ki so ga odvzeli v Želebeju, je namreč zaradi presezenega števila vseh koliformnih bakterij in koliformnih bakterij fekalnega porekla za kopanje neprimeren. Krivec za to je predvsem mesto Metlika s svojimi odpakami.

Zato dr. Dušan Harlander v počasu o kakovosti vode predlaga, naj se kopalci, ki se odločijo za kopanje v Kolpi nizje od Metlike, po kopanju stuširajo. Priporočil je tudi, da poved ob reki, kjer se običajno ljudje kopajo, še posebej pa v Želebeju, namesto tuje z zdravo pitno vodo. Rečna voda, zlasti pod Metliko, ni pitna. Po Harlanderjevem mnenju je omenjeno priporočilo pomembno predvsem zato, ker so v Želebeju vsako poletje taborniki. Še bolje bi po njegovem bilo, če bi kamp prenesti nad Metliko.

Sicer preiskani vzori vode glede na opravljeni kemijsko analizo na vseh odzveznih mestih ustrezajo zahtevam za drugi kakovostni razred. Kot pravijo na Zavodu za zdravstveno varstvo, ostaja Kolpa še naprej ena izmed kvalitetnejših voda v Sloveniji. Vendar dr. Harlander opozarja, da so bile opravljene le osnovne kemične preiskave. Glede na onesnaženost Bele krajine s polikloriranimi bifenili bo potrebno opraviti tudi tovrstne analize. Seveda pa bodo morali v prihodnje še preiskovati vzorce. To je pomembno tudi za razvoj turizma v Beli krajini.

M. B.-J.

Krmeljska Metalna vse bolj propada

Ministrstvo naj se odloči o vojaški proizvodnji

KRMELJ - Krmeljska Metalna, Tovarna konstrukcij in naprav (TKN), d.o.o., ostaja tudi do nadaljnega v okviru poslovnega sistema Metalne, d.d., Maribor. Tako stališče sklada za razvoj, kamor je lani jeseni skupaj s svojo mariborsko "mačeho" prispeval tudi krmeljsko podjetje, podpira tudi vodstvo sevnische občine. Prav tako je sprejemljivo stališče sklada, naj poslovodstvi Metalne, d.d., in Metalne TKN, d.o.o., skupaj pripravita do konca avgusta letos nov poslovni načrt, ki bo pokazal, na kakšen način se lahko zagotovi pozitivno poslovanje krmeljskega podjetja.

Naj izredni seji sevnische vlade pretekli petek so se člani seznanili z zapletenim socialnim položajem 257 delavcev, od katerih jih je 50 med začasnimi presežki. Predsednik upravnega odbora Metalne TKN Jože Kovač je orisal, kako so se stopnjevale zagate kolektiva, ki je imel še pred agresijo na Slovenijo 60 do 80 odst. t.i. namenske proizvodnje. Lani je nastala velika izguba, predvsem zato, ker ni bilo nadomestila za prejšnji nosilni program. Stanje v letošnjem prvem polletju se ni izboljšalo, še več, upravni odbor meni, da je to poslovanje že na meji ekonomske upravičenosti. UO zahteva izdelavo sanacijskega programa za iskanje zdravega jedra, morebiti tudi za poslovanje v novi obliki, izven Metalne, d.d. Začasne presežne delavce naj bi spremenili v trajne, da bi Metalno razbremeni.

V. d. direktorja Metalne TKN Rudi Bee je povedal, da brez pompa v tej družbi očitno ne gre. V zadnjih dveh letih so Krmeljčani iskali pomoč, a jim ni nikje prisluhnih. Spomnil je, da je bilo v najboljših letih v tovarni zaposleno 350 delavcev, zdaj je pa že 66 od teh trajni presežek. Po njegovem naj bi problemov v Metalni ne reševali s trajnimi presežki. Tudi občina in sklad za razvoj bodo zahtevali od obrambnega ministra, naj se jasno opredeli glede potreb po tovrstni priziviti v Sloveniji. Sevniska vlada je sprejela predlog Braneta Ogorevca, stečajnega upravitelja Vidma, da bi pomagali Krmeljanom s strokovno ekipo.

P. P.

MED PRESEŽKE TUDI INVALIDE

BREŽICE - Proizvodna hala bivše Tovarne prikolic Brežice, ki je bila ukinjena, še vedno sameva prazna sredi polj. Novomeška Adria je iz nje odpeljala opremo, menda pa želi zdaj pobrati še tisto malo, kar je ostalo. Delavcem, trajnim presežkom, se novembra izteče 6 mesecev, ko so upravičeni do prejemanja zajamčenih plač. Konč julija so sklepeli o tem, da so trajni presežki, dobili tudi 4 invalidi, česar sicer zakon ne dovoljuje. Med njimi so delavci, ki so četrto stoletje delali v tovarni in jo v težkih razmerah izgrajevali. Ti delavci so že napisali ugovor k takim sklepom, vendar razplet še ni znan.

Javna poraba je vse višja

Spremembe javne porabe - Nadpovprečno povečanje davkov - 60 odst. dohodnine republike, 40. odst. občini

V preteklem letu je bilo na področju javne porabe in socialne varnosti uvedenih nekaj pomembnejših novosti in sprememb. Februarja 1992. leta je začel veljati Zakon o prometnem davku, ki je uvedel popolnoma nov red na področju prometnih davkov. Za njim smo marca istega leta dobili nov Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, po katerem se prispevki vplačujejo na račun Zavoda za zdravstveno zavarovanje. V mesecu aprili je bila sprejeta nova Odredba o računih ter načinu vplačevanja in razporejanja prihodkov, ki so predpisani z zakonom o finančiranjem javne porabe ter drugimi predpisi republike in občin. Št. odredbo je zagotovljena popolna evidensa o vseh prihodkih, ki pripadajo republiki oz. občini. V letošnjem letu na področju javne porabe ni bilo večih sprememb.

V prvih petih mesecih letos je bilo na področju dolenske regije, se pravili v občinah Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnemelj, skupaj vplačanih 9.114.497 tisoč tolarijev za javno porabo. To je za 91,8 odst. več kot v enakem obdobju preteklega leta. Približno tolikšno rast, 89,2 odst., so imele v tem obdobju izplačane čiste plače. To je povzročilo precejšnje realno povečanje sredstev za javno porabo.

Nadpovprečno so se v primerjavi

Najmanj bruto vplačila za javno porabo je bilo razporejenih v proračun občine Novo mesto, predvsem zaradi evidentiranja vplačil ekološkega davka, ker je v novomeški občini sedež enote za distribucijo električne energije, ki se v celoti razporeja v proračun republike. Plaćujejo pa ga tudi uporabniki iz drugih občin ter gospodarski subjekti.

J. BOŽIČ

naša anketa

Delo najprej za domače ljudi

Pravijo, da je danes dobro že to, če imaš zjutraj, ko se zdrušiš, še kam iti v službo. Ko zavlača brezposelnost, ko je ljudi vse več, delovnih mest pa vse manj, povsod najprej zaščitijo svoje ljudi. In najprej so seveda "na udaru" tuji delavci, ki prvi izgubijo delo. Tak ukrep, ki je na primer za Nemčijo ali skandinavske države normalen, se v naših razmerah prikazuje kot "etično čiščenje", nestrenost do tujev, slovenska oholost, kot maščevalni oz. povračilni ukrep. Seveda taki in podobni očitki prihajajo v prvi vrsti z druge strani meje in od tistih, ki so delo izgubili. Vsekakor je izguba dela boleča zadeva, v sedanjih razmerah še posebej. A meja je tudi na tem področju potegnila ostro ločnico. Meja so pač zato, da ločujejo, ne zato, da zbljužujejo.

JOŽE ČERNOŠA, sindikalni delavec iz Krškega: "Zame so tuji delavci kot vsi drugi, saj so tudi oni v naši državi ustvarjali dobrine. Zakon o tujicah je neposredno posegel v zakon o delovnih razmerjih. V sindikatu se zavzemamo za to, naj bojo tuji delavci, če že izgubijo delovno mesto, vsak v enakem položaju kot presežni delavci. Bojim se, da se bo na račun odpuščanja močno povečalo zaposlovanje tujev na črno."

JOŽE BRAČUN iz Pavlove vasi pri Pišecah: "Zaposlen sem v javnem podjetju KOP, kjer dela tudi nekaj tujev, saj smo ob meji. Mislim, da smo pri nas do njih dokaj korektni. A vendar, tuji so. Šaj se tudi našim delavcem na Hrvaskem slabno piše. V tem koncu se vse prepleta: naši delajo na Hrvaskem, Hrvati delajo pri nas. Dobro bi bilo, če bi lahko delavce zamenjali, a to bo trajalo nekaj časa."

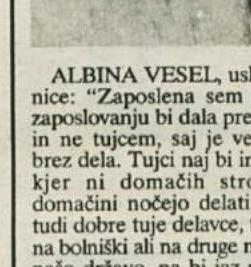
TOMAŽ TRAVEN, student iz Sevnice: "Ob tem, ko je v Sloveniji brezposelnih že nad 120.000 ljudi, se mi ne zdi nič narobe, če skuša država zaščititi domače delavce in omejevati zaposlovanje tujev. Vendar pri tem ne bi smeli iti v skrajnost, da ne bi ta zaščita izvleneta kot preganjanje tujih delavcev na začasnom delu pri nas."

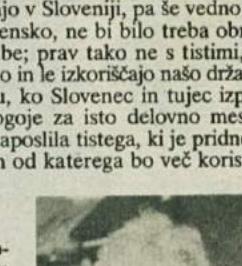
ANA DESNICA, medicinska sestra v metliškem zdravstvenem domu: "Hudo je, če so Slovenci v svoji domovini brez zaposlitve. Prav tako bo težko tujcem, ki bodo delo v Sloveniji izgubili, posebno tistim, ki že dolgo delajo tu. Tudi če bi morali odti vsi tujci z enoletno delovno vizo, bi ostalo brez dela še veliko Slovencev. Po moji bi morali več pozornosti posvečati odpiranju novih delovnih mest kot pa odpuščanju delavcev."

PETER AMBROŽIČ, ekonomist iz Črnomlja: "Menim, da bi moralni v podjetjih pri tehtanju o tem, ali bodo odpustili tujega delavca ali ne, na prvo mesto postaviti strokovnost. Strokovnjakov in tistih delavcev, zaradi katerih bi nastale motnje v delovnem procesu, ne bi smeli odpuščati. Tu državljanstvo ne bi smelo biti pomembno. Sicer pa je zakon o zaposlovanju tujev jasen in ga bo treba izpolnjevati."

ALBINA VESEL, uslužbenka iz Ribnice: "Zaposlena sem le začasno. Pri zaposlovanju bi dala prednost domačim, in ne tujcem, saj je veliko naših ljudi brez dela. Tuji naj bi imeli delo le tam, kjer ni domačih strokovnjakov ali domačini nočajo delati. Obdržati kaže tudi dobre tuje delavce, tiste, ki so veliko na bolniški ali na druge načine izkoriscajo našo državo, pa bi jaz poslala domov."

KADA MUJADŽIĆ, predstnika v Novoteksu: "Že 10 let delam tu, a nimam slovenskega državljanstva. Mislim, da je prav, da vsaka država najprej poskrbi za svoje državljanje. A za nas je vse skupaj prislo precej nepričakovano. Dobro pa je, da bomo plača dobivali še 9 mesecev potem, ko nam poteče pogodba. V tem času se bom že znašla, verjetno se bom tudi poročila in tako dobila slovensko državljanstvo. Nikoli ne obupam."

Zavarovalnica Triglav
v sodelovanju z Müncbener Rück

V SOBOTO TEKMA DOLENJSKIH ORAČEV

NOVO MESTO - V soboto, 21. avgusta, bo na posestvu Srednje kmetijske šole Grm v Srebrničah tradicionalno tekmovanje oranju, na katerem bodo izbirali regijske predstavnike za državno prvenstvo. Udeležene svetovnega prvenstva Janez Miklčič bo ob tej priložnosti demonstriral pravilno oranje.

SAD ŠT. 7-8

KRŠKO - V običajnem obsegu je izšla dvojna številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo. V njej piše inž. Jurij Mamilovič o italijanskih izkušnjah v pridelovanju češenj, inž. Alojz Pirc o pridelovanju kakija v notranosti Slovenije, inž. Ivan Kodrič o pridelovanju breskev in nektarink, mag. Gabrijel Seljak o škodljivih škržnah na vinski trti ter inž. Janez Valdhuber o skladiščenju ustekleničenega vina. Urednik inž. Peter Jankovič v udružniku komentira pričakovanja sadjarjev in vinogradnikov v letošnji jeseni: suša krizo v sadjarstvu in vinogradništvu še dodatno poglablja, zato so pričakovanja prej pesimistična kot optimistična.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

Pri Dželadiniju so bile ta ponedeljek cene take: banane 99 tolarjev, kivi 250, grozdje 220, naktarine 220, slike 150, breskev 80, krompir 50, čebula 80, paradižnik 80, korenček 80, paprika 80 do 150, zelje 90 in hruške 120 tolarjev. Pri Sadnju in zelenjavji: cvetača 170, čebula 120, paprika 150, solata 200, paradižnik 90, banane 80, breskev 90, slike 210 in jabolka 100 tolarjev. Pri branjevkah so bile cene naslednje: paradižnik 100, pesa 70, jajčka 15, čebula 100, korenček 90, kumarice za vlaganje 150, jabolka 80, beskeve 90 in žolj 200 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so prodajali pripeljali 220 do tri mesece starih prašičev in 49 starejših. Mlaži so prodali 98 po 270 do 300 tolarjev, starejših pa 27 po 180 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Evropa odklanja govejji loj

Ko so kmetje slišali, da v nekaterih slovenskih klavnicih že ocenjujejo govedo in prašiče po novih, ostrejših evropskih merilih, so zagnali hrup, vendar prezgodnji. Klavnice resa ocenjujejo žival oz. meso po novem, vendar ga plačujejo po starem, to je po še veljavnem JUS standardu EC 1.022 in po pravilniku o kakovosti zaklanih prašičev. "Evropsko" ga torej ocenjujejo le poskusno, da bi ugotovili, kako bo novost vplivala na ceno.

Sedanj JUS standard velja že od leta 1978 in bil lastarel in neprimeren, četudi ne bi bilo vmes junija 1991, ko se je Slovenija izdvajala iz Jugoslavije in osamosvojila. Lastarel je predvsem v tem, da ne upošteva dovolj spremenjene zahteve kupcev oz. porabnikov mesa v razvitih deželah. Tam loja ob mesu enostavno več ne marajo, odsvetuje ga sodobna medicina, ki svari pred živalskimi maščobami in holesterolom. Evropska skupnost je že uveljavila nova merila pri ocenjevanju klavnih živali in prej ali slej se jim bomo morali prilagoditi tudi mi.

Dve strokovni skupini, ki jih je imenovalo ministrstvo, že pripravljata nove predpise. Novi pravilnik bo razvrščal goveje klavne polovice na podlagi spola in starosti v različne kategorije. Po mesnotnosti bodo polovice razvrščene v razrede, ocenili pa jih bodo tudi po stopnji zamaščnosti. Po predlogu novega standarda bo veljal za primerno obdelan trup, ki bo imel po zakolu in izkravitvi odstranjen kožo, glavo pred prvim vratnim vretencem, spodnji del nog in vse notranje organe prsne, trebušne in medenične vottline. Torej bo brez ledvic in ledvičnega loja, loj pa bo moral biti odstranjen tudi drugod.

Ce bi meso plačevali po takih klavnih obdelavi in sedanjih cenah, bi rejec dobil za žival skoraj tretjino manj denarja, kot ga dobi sedaj, ko je v veljavi še stari jugoslovanski standard. Zato bo treba z uvedbo novega pravilnika primerno spremeniti tudi ceno, za koliko, naj bi pokazalo v začetku omenjeno poskusno merjenje.

Inž. M. LEGAN

Vlada naj zaščiti stalež krav

Predlogi in zahteve poslanca Alojza Metelka na 5. taboru SLS v Trebnjem za omilitev posledic suše - V trebanjski občini že za 653 milijonov tolarjev škode

TREBNJE - Suša (ne le v trebanjski občini) po besedah kmetijskega strokovnjaka in poslanca državnega zbora inž. Alojza Metelka dosegla katastrofalne razmere, kakršnih ni bilo že 100 let. Posebna strokovna komisija v Trebnjem je ocenila, da je letošnja ujma na 12.000 hektarjih zemlje povzročila za najmanj 653 milijonov tolarjev škode.

Seveda so razmere najhujše v Suhih krajini, kjer skoraj ni drugega odkosa, morali so že silirati skoraj povsem posušeno korozo, s siliranjem pa nadaljujejo tudi v drugi predelih občine. Približno polovica koruze je posušena. Žita bo manj za približno petino, odvisno pač od lege, prav tako grozda. Okoli Velikega Gabra,

kjer so veliki pridelovalci semenskega in merkantilnega krompirja, pa tudi v drugih, kjer pridelujejo vrtnine, zlasti kumare, ne pričakujejo več kot 40 odst. običajnega pridelka. Poslanec Alojz Metelko je na nedeljskem 5. taboru Slovenske ljud-

suši. "Te prispevki sicer plačujejo samo tisti lastniki zemljišč, ki še niso upokojeni in jim je kmetijstvo edini vir dohodka. Teh je približno 8 do 10 odst. od vseh lastnikov zemljišč, so pa to večinoma družinske kmetije. In če ne bomo tem pomagali, tudi strategije ne potrebujemo," je poudaril inž. Metelko.

P. P.

Prepovedano je namakanje iz ogroženih vod

Sporočilo Ribiške zveze

● Poslanec Metelko je na 5. taboru SLS v Trebnjem predlagal, naj se vlada takoj loti izdelave programa namakanja za kmetijske površine, kjer je to možno. "Neprecenljivo nacionalno bogastvo je v staležu živine, zato ne smemo dovoliti, da bi se zmanjšal še stalež krav, kajti ostale kategorije živine so se že zmanjšale. Vlada mora takoj pripraviti ukrepe, da bo zaščiten stalež krav, to pa pomeni uvoz krme in ustvarjanje takih pogojev pri nabavi krme (regresiranje, brezobrestno kreditiranje in drugo), da bodo lahko živinoreci to krmo tudi nabavili."

ske stranke v Trebnjem med svojim govorom doživel večkrat spontano odobravjanje med številnim občinstvom, posebej še, ko je predlagal, naj na septemborskem zasedanju v državnem zboru zahteva, da vlada pripravi predloge za sanacijo suše.

Metelko je vprašal, kako naj bo merilo za socialne dajatve - zdravstveno in pokojninsko zavarovanje katastrski dohodek, če je suša pobrala že skoraj vse. Predlagal je, naj zavod za zdravstveno zavarovanje in zavod za pokojninsko-invalidsko zavarovanje v celoti odpiseta vse dajatve, katerih merilo je katastrski dohodek za leto 1993, in sicer za vse prizadete ob

Naše krave nizozemskim komaj do kolen

Mlečna "top" lestvica

Europan! Kako vablivo je nekaj časa zvezelo geslo, da želimo čimprej v skupnosti zahodnoevropskih dežel, z njimi deliti vse dobro in slabo pa tudi sprejeti njihovo konkurenco. V kmetijstvu ne bo šlo brez žrtv in izjemno velikih naporov, na katere so opozarjali tisti, ki so že prej poznali neusmiljen konkurrenčni boj za tržišče.

Reja živine je naravna prednost Slovenije. V preteklih desetletjih je precej napredovala, vendar je še daleč od zahodnoevropske, kar je razvidno iz te dni objavljene "top" lestvice najbolj uspešnih evropskih držav v reji krav. Največje rejske uspehe dosega Nizozemska, ki je s 733.098 kravami črno-bele pasme, vpisanimi v rodovne knjige, dosegla rekordnih 7.390 kg mleka v povprečju na leto. Na prvem mestu je tudi po maščobi, ki dosegla 4.47 odst., in po beljakovinah, ki znaša kar 3.47 odst.

Nizozemska krava daje v povprečju skoraj dva kilograma mlečne maščobe in beljakovine na dan! Na drugem mestu je Francija, tretja Danska, četrta ZRN, peti Luxemburg, šesta Italija, sedma Švica, osma Velika Britanija, deveta Španija in deseta Avstrija. Tudi naša sosedna ima skoraj 6.000-kilogramsko povprečno letno molznost.

Slovenski dosežki so precej slabši, marsikje več kot za polovico. Celo odstotek beljakovin je slabši in desega v povprečju le 3,04, kar pomeni, da porabimo za kilogram sira desetino mleka več, kot ga drugi.

-n-

SREDNJA TEHNIŠKA IN ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO
UI. Milke Šobar 30
6800 NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

— 1 učitelja strojnih strokovnih predmetov,
dipl. inž. strojnisti

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili pošljite v osemih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiro obveščeni v petnajstih dneh po objavi razpisa.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

Razsluženje je nepogrešljivo za kakovost vina

Očiščenje mošta s sesedanjem težjih delcev v času pred začetkom alkoholnega vrenja je kletarski ukrep, znan že s srednjega veka. S pravilno izpeljanim razsluženjem opazno prispevamo k boljši kakovosti belih in rose vin. Pravimo, da je vino iz razsluženega mošta bolj elegantly, čistejšega vonja in okusa, z bolj opazno vinsko cvetico, bolj harmonično ter manj trpkovo in grena. Kdo med nami si ne bi žečel vina takšnih laskavih lastnosti!

Zakon o vodah pa izrecno podpira, da v primeru odvzemna vode za več kot 10 odst. minimalnega pretoka, mora po zakonu o vodah (45., 48. člen, Ur. I. SRS št. 38/81) za vodnogospodarstvo pristojni republiški upravni organ izdati vodnogospodarsko soglasje.

Zato je Ribiška zveza Slovenije pisno obvestila Ministrstvo za okolje in prostor - vodnogospodarski inšpektorat na Vojkovi 1b v Ljubljani z željo in zahtevo za takojšnjo intervencijo v obliki javnega obvestila o priprevki namakanja kmetijskih površin iz ogroženih odprtih vodo-

T. URBAS

LITIJA VABI NA RAZSTAVO ŽIVINE

LITIJA - Govedorejsko društvo Litija bo na prostoru nasproti bencinske črpalki ob reki Savi v nedeljo, 5. septembra, priredilo razstavo plemenske živine sivorjave in črno-bele pasme. Prireditev se bo začela ob 10. uri, nanjo pa je vabljenno kar največ rejcev živine in vseh, ki se zanimajo za napredek živinoreje.

Oranju premalo pozornosti

Tako je prepričan belokranjski zmagovalec v oranju
Peter Starašnič s Krasincu - Nov plug

zanimanja, če bodo tudi pri nas redno tekmovanja," meni Starašnič.

Na Starašničevi kmetiji so se preusmerili v pitanje govedi - na leto oddajo po 30 pitancev - letos pa so kot člani zadruge za pridelavo zelenjave "Zeleni krog" iz Ljubljane zasadili tudi polodruži hektar s fižolom, solato, sladkim Janežem in porom. Kot prvi na Krasincu so se začeli ukvarjati tudi s kmečkim turizmom. V staro kmečki hiši so letos sprejeli prve goste, ki bivajo v vasi s Kolpi zelo pohvalijo.

M. B.-J.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Čebula za različne okuse

Čebule in njenih sorodnih vrst, kot so por, spomladanska čebula, šalotka, srebrna čebulica in česen, je veliko vrst. V drugi polovici poletja je čes, da čebulo pobremo z vrtu, jo razgrnemo na delno sončno podlago, da se dobro osuši, in nato jo s pomočjo drobne vrvi spletemo v kite. Obesimo jo v temnejši zračen prostor. Če nam v mrljih dneh zamrzne, je ne prenamo v toplejši prostor, ampak jo pustimo pri miru, da se odtali.

Jesensko čebulo lahko konzerviramo z zamrznitvijo. Narežemo jo tako, kot jo bomo kasneje uporabili, in jo na nekaj kapljah vode združimo, da postekljeni. Razdelimo jo na poljubno število obrokov in zamrzemo. Obstojna je 3 mesece. Za okusno začimbbo uporabljamo posušeno čebulo.

Pri nas manj znana je srebrna čebulica ali perla, ki jo lahko konzerviramo samo ali z drugo zelenjavjo v blago kisovo mešanico. Pri ročnem rezaju čebule nam na rokah ostanet močan vonj, ki ga lahko odstranimo s kisom ali limoninom sokom. Soljenje pri lupljenju pa delno omilimo, če čebulo lupimo pod tekočo vodo in zrežemo v strojčku. Mnogi raje uporabljajo šalotko, ki je bolj

obstojna in tudi primerna za konzerviranje.

Če imamo v jehu radi okus s čebulami, pripravimo cmočke s čebulami. Za maso uporabimo 40 dag zmltega mešanega mesa, 3 na drobno sesekljane čebule, 3 stre stroke česna, 1 celo jajce, poper, sol in sesekljani peteršilj. Za pripravo omake zrežemo 5 manjših čebul, vzamemo 2 žlici moke, 1 žlico rdeče paprike, 2 dl belega vina, 3 kozarce vode ali juhe in sol po okusu. Iz navedene mase oblikujemo majhne cmočke, jih povajljamo v moki in malo opečemo. V drugi posodi združimo čebulo, da se razpusti. Dodamo moko gladko omako. Nato dodamo še cmočko in kuhamo 3/4 ure. K tej jedi ponudimo dušen riz ali krompir v kosi in sestavljen solato iz endivije, zelja in rdečega korenja.

Prav tako okusna je tudi polnjena čebula. Pred polnjanjem olupljeno čebulo kuhamo 20 minut v sfanem kropu. Nato izdolbemo notranjini del in napolnimo z zgoraj navedeno mesno maso. Čebule položimo v pekač, dolijemo malo vode in pečemo 30 minut pri 190 stopinjam. Pred serviranjem jih prelijemo z vočim surovim masom ali s kislo smetano.

DOLENJSKI LIST 3

Tuji turisti se vračajo

Še vedno manj kot pred leti - Velika naložba v Dolenjskih Toplicah - Letos Metropol, drugo leto "ribja"

NOVO MESTO - Z dosedanjim turistično sezono so v Krkinih Zdraviliščih zadovoljni. V njihovih zdraviliščih, se pravi v Dolenjskih Šmarjeških Toplicah in v Strunjanu, je bila zasedenost v letošnjem prvem polletju 77-odst. julija in avgusta pa so zdravilišča povsem zasedena. Čeprav letošnjo turistično sezono "rešujejo" domaći gostje, se veseli dejstva, da se povečuje tudi delež nočitev tujih gostov. Medtem ko je bil delež tujih gostov v lanskem letu (gre za nočitev) vsega 13,4-odst., je v letošnjem prvem polletju že 20-odst., kar pa je še vedno precej manj kot v prejšnjih letih.

"Pričakovali smo, da bo tujih gostov v naših zdraviliščih letos še več, vendar smo dobili precej odpovedi, zlasti italijanskih gostov, nekaj pa tudi avstrijskih. Glavni razlog za te odpovedi je vojna na nekdanjem jugoslovenskem jugu pa tudi - tega ne gre zamolčevati - dogodki v Sloveniji. Kaj pa naj bi pričakovali drugega, če celo v resnih časopisih pišejo o možnosti državnega udara, na meje pa pošiljajo vojake!" pravi direktor Zdravilišč Vlado Petrović.

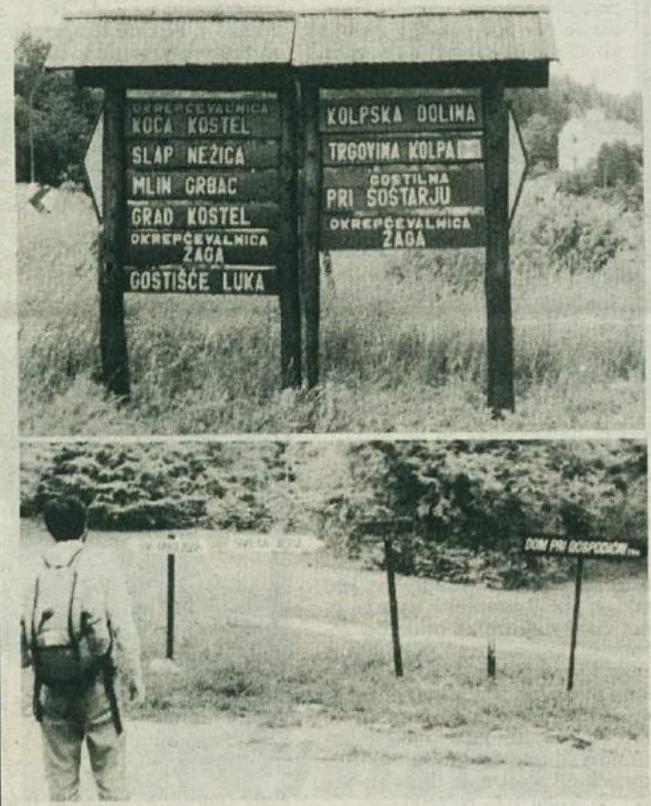
Obseg zdravstvenih storitev v zdraviliščih je na lanskoletni ravni, prevladujejo domaći gostje. Vse načinljene zmognosti so v lanskem in letošnjem letu usmerili v Dolenjske Toplice oz. v tamkajšnje zdravilišče. Gre za gradnjo sodo-

bnega zdravstvenega dela zdravilišča ter za adaptacijo kopališkega doma in notranjih bazenov. Otvoritev te ogromne pridobitve - zdravstveni del, ki je pravzaprav najsoobnejše rehabilitacijsko središče, ima kar 3800 m² prostorov - bo 18. septembra. Vsa stvar boda stala okoli 10 milijonov nemških mark, od tega je skoraj pol lastnih sredstev, ostalo pa so krediti banke in izvajalca.

"Po daljšem času se sedaj z našimi investicijskimi dejavnostmi vräčamo v Novo mesto," je povedal Petrović. "Še letos bomo adaptirali hotel Metropol, kjer bomo prenovili tako sobe kot gostinski del, in v hotelu usposobili sodoben edukacijski center za Krko in Novo mesto sploh." Prihodnje leto pa bo na vrsti za obnovbo Restavracije, pri vodnjaku, priljubljena "ribja", pri kateri je ceneil ugotovil, da Krki pripada 83-odst. delež, ostalo pa nekdanjemu lastnikom. "Temu lokalnu bomo vrnili ime in priljubljenost, ki ju je nekdaj imel," zagotavlja direktor.

V zvezi z Otočcem pa razmišljajo, da bi sčasoma tam zgradili tako imenovani fitness center, za kar bi bilo treba zgraditi bazene, tenis igrišča, plesno dvorano in še kaj. Pri tem se nikakor ne bi branili partnerja, ki bi bil prizadelen denar vložiti v izboljšanje in popravitev turistične ponudbe Otočca.

A. B.

DVE PODOBI - Kažpoti v Vasi-Fari na Kostelskem kažejo tudi, kako se da take stvari narediti lično. In tako je vse do Bilpe ob Kolpi in povsod na Kostelskem. Popolnoma drugačno podobo pa kažejo kažpoti pri Krvavem kamnu na Gorjancih, kjer je vsak kažpot in vsak napis drugačen, niti eden ličen, kaj šele, da bi bila celota skladna, prijetna in gorjanskemu okolju primerna. Tudi o napisih in označbah bi se dalo kaj reči. Pa kako malo bi bilo treba narediti, da bi bilo lepo, prav in prijetno! (Besedilo in slika: A. B.)

Zapleti na spodnji strani ceste

Letos še ne bodo začeli delati na Cesti herojev - Rekonstrukcija ocenjena na 198 milijonov tolarjev - Največja postavka so odškodnine - Širitev samo na eno stran?

NOVO MESTO - Na zadnji seji novomeškega izvršnega sveta je tekla beseda tudi o načrtovani rekonstrukciji Ceste herojev. Gre za obnovo ceste od križišča pri Ljubljanski banki do odcepna na Koštialovo ulico. Priprave na ta zahtevna in draga dela je novomeška občina skupaj z Republiško upravo za ceste začela leta 1991.

Za načrtovanou oz. rekonstrukcijo te novomeške ceste naj bi obnovili vozišče in v celoti komunalne naprave in objekte. To pa pomeni, da je treba vse kamnite oporne zidove na zgornji strani prestaviti; zaradi razširivte vozišča na spodnji strani in ureditve pločnika in kolejske steze pa se cesta močno približa tudi stavbam na spodnji strani Ceste herojev. Zaradi prestavitev sedanjih opornih zidov dostop do gimnazijalne stavbe s ceste ne bi bil več možen.

Lokacijski načrt, ki ga je izdelal novomeški Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje,

so delegati občinske skupštine sprejeli konec lanskega leta, lokacijsko dovoljenje pa je ministrstvo za okolje izdalo februarja letos. Projekti, ki bodo veljali 1,5 milijona tolarjev, dela novomeško Cestno podjetje. Za pridobitev gradbenega dovoljenja pa bo treba z lastniki stavb in zemljišč, ki jih zadeva rekonstrukcija, skleniti sporazume o odškodnini in rešiti vsa premoženjsko-pravna razmerja. Medtem ko so te zadeve z lastnikami na zgornji strani ceste v glavnem že urejene, je na spodnji strani, kjer so predvideni posegi zahtevnejši in obsežnejši, stvar težja in zahteve lastnikov večje. Zato razmišljajo tudi

A. B.

Vodovodna hrbitenica še ni suha

Zaradi suše težave pri oskrbi z vodo na manjših vodovodnih sistemih - Prepovedano zalivanje vrtov in pranje avtomobilov, ki velja za vso novomeško občino

NOVO MESTO - Huda in dolgotrajna suša tudi novomeški Komunalni, ki skrbi za oskrbo občine s pitno vodo, povzroča težave in preglavice. Hudo pomanjkanje vode je zlasti na manjših vodovodnih sistemih, kot so Gabrie, Orehovalica, Karteljevo, Hmeljčič in Šmarje pri Šentjerneju.

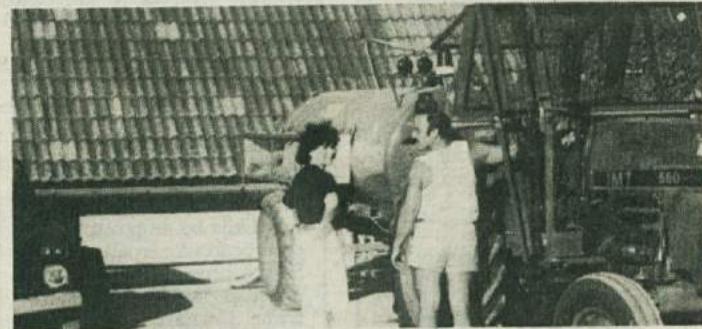
Naj srečo pa (podatek velja za prejšnji teden) suša še ni prizvela hrbitenice občine z vodo, to je zajetij v Družinski vasi in Stopičah, od koder dobiva vodo kar 80 odst. prebivalcev. "V občini ima voda iz vodovodnega omrežja blizu 90 odst. vseh prebivalcev, doslej pa je suša prizvela le kake 3 odst. oskrbovanih prebivalcev," pravi tehnični vodja inž. Marjan Kelvišar.

Čeprav se na teh večjih vodovodnih sistemih suša še ne pozna in tudi nivo vode v vodnjaku v zajetju v Družinski vasi ni padel, v skladu z občinskim odlokom od začetka avgusta velja prepoved zalivanja vrtov in pranja avtomobilov. "Prepoved velja za celo občino, kajti sistemi so med sabo povezani in sedaj od tam, kjer je vode še dovolj, napajamo tiste predele, ki jih je prizvela suša," pravi Kelvišar. Poostriši so tudi nadzor nad točenjem vode, kajti dogaja se, da ljudje na hidrantih točijo vodo v cisterne in med njimi so celo taki, ki to počno iz koristljubnih name-

nov, saj to vodo potem celo prodajo. "Take kršitelje bomo prijavili policiji, po odkolu pa lahko kršiteljem vodo zapremo in potem poleg kazni tak nosi tudi vse ostale stroške, vključno s plačilom za ponoven priklop."

PREPOVEDANO NAMAKANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

NOVO MESTO - Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora občine Novo mesto v skladu z zakonom o vodah obvešča, da je do bistvenega izboljšanja vodostaja prepovedan odjem vode iz vodotokov za namakanje kmetijskih zemljišč. Pristojne službe bodo v ta namen izvajale poostren nadzor in ukrepale v skladu z zakonom.

SUŠA NA GORJANCIH - Danes se mehovska gospa pri slovitem gorjanskem studencu ne bi napila krepčilne in zdravilne vode, ki ji je pred davnim časom, kot pripoveduje bajka, vrnila zdravje in mladost. Izvir Gospodične je v tej hudi suši presahl vodo za planinski dom morajo voziti iz doline. In to po kakšni poti? Zajetje v Stopičah, kamor se steka voda z Gorjancev, je še dovolj vodnato. Od tam voda teče v mesto, od koder jo s cisternami vozijo v rezervoar v Gabrie, kajti gabrsko zajetje je tudi presušilo. Iz Gabrie pa vodo vozijo na Gospodično. (Foto: A. B.)

Cesta za povezavo Podgorja

Lokacijski načrt za cesto Dolž-Pangrč Grm-Gabrie je izdelan - Prepotreba prečna povezava

PANGRČ GRM - Razčlenjeni svet pod Gorjanci, Podgorje, je posejen tako, da se poti stekajo v dolino, prečnih povezav pa od Uršnje sel do Šentjerne skorajda ni. Zlasti v zadnjih desetletjih, ko so ljudje opustili nekdanje pešpoti in kolovozje, je stvar prišla tako daleč, da se, malo karikirano rečeno, fant iz Gabrie in punca s sosednjega Dolža spoznata lahko le v mestu ali pa na veselici na Slatniku. Prišlo je že tako daleč, da so ljudje iz podgrajskega in dolškega konca prodali košenice in vinograde nad Pangrč Grmom, ker do njih po cesti lahko pridejo le tako, da se najprej spustijo daleč v dolino do Stopič in potem prek Hrušice in Gabrie. Skratka, okoli rit v žep, in to okoli hudo debele rit. Prav ta konec Podgorja naj bi v

kratkom končno le dobil spodobno cesto. Gre za cesto Dolž - Pangrč Grm - Gabrie v dolžini okoli 2,4 km. Medtem ko Pangrč Grmom z Gabrijem že povezuje asfaltna cesta, ki je predvidena za razširitev, pa bo treba najtejje del te povezave med Dolžem in Pangrč Grmom zgraditi tako rekoč na novo, in to po trasi sedanje poti, ki je v najboljšem primeru prevozna s traktorjem, zgraditi bo treba tudi most čez potok Klamfer, ki teče po dolini med Dolžem in Pangrč Grmom. Ta cesta ima pomen za štiri podgorske krajevne skupnosti: Dolž, ki bi tako dobil povezavo z Gabrjem; za Gabrie, za katero bo ta cesta močno skrajšala pot do gorjanske ceste; za Stopiče, kamor spada Pangrč Grm (pokopališče za to vas pa je na Dolžu); in konec concev tudi za Podgrad, saj imajo ljudje od tam še vedno vinogradne tudi v Ještovih in Šmilču na Pangrč Grmom.

Gradnja bo precej zahtevna zaradi strmega spusta z Dolža do potoka in vzpona do potoka po ceste Pangrč Grm - Gabrie. Hkrati pa gre tudi za poseg v občutljivo krajino, zato morajo biti načrtovci še toliko bolj pozorni in previdni. Lokacijski načrt je že bil razgrajen in bo predložen v sprejem delegatom občinske skupštine na eni od jesenskih sej. Izvedba naj bi potekala po etapah. Kot rečeno, bo cesta od Dolža do potoka Klamfer tekla po trasi sedanje poti, od mostička do ceste za Gabrie pa naj bi šla po novi trasi. Na koncu te ceste, se pravi in Gabrie, je predvidena avtobusna postaja s poslovnim objektom.

Pri gradnji ceste na občini računajo s soudežbo republike, in to iz skladu z demografsko ogroženo območje, kamor Podgorje vsekakor sodi, poleg tega pa so vsi ti kraji tudi v 10-kilometrskem obmejnem območju. Seveda bo šel znaten del denarja za gradnjo iz občinskega proračuna, svoj delež pa bodo morale primakniti tudi te štiri krajevne skupnosti in prebivalci iz teh podgorskih krajev.

A. B.

Manjše težave imajo tudi pri oskrbi z vodo Dvora z okolico, v višjih predelih okoli Šmarjete in na delu škocjanskega vodovodnega sistema. "Tam prihaja do slabše oskrbe zato, ker ljudje kljub prepovedi zalivaju

• V suhe vodovodne sisteme oz. v tamkajšnje rezervoarje Komunala vodo dovaža, in sicer po kakih 110 kubikov na dan, za kar je potrebno po 20 voženjih vsak dan. Začeli so v zadnjem julijskem tednu in nič ne kaže, da bo suša kmalu konec. Vsak dan dovažanja vode stane Komunalo okoli 60.000 tolarjev. Sicer pa novomeška Komunala proda od 11 do 13 tisoč kubikov vode na mesec, slabo polovic je porabi industrija.

vrtov in vinograde, gasilci pa točijo vodo na neustrenih odjemnih mestih," trdi inž. Kelvišar. V suši prihaja še pogosteje do okvar, zlasti na dotrajanim omrežju. Na škocjanskem omrežju je bilo 5 okvar v tednu dni, na cevodu med Žužemberkom in Dvorom pa 5 v enem samem dnevu. A. BARTELJ

V BOHINJU PETI TABOR SKD

NOVO MESTO - V nedeljo, 5. septembra, bo v Bohinju 5. tabor slovenskih krščanskih demokratov. Slavnostni govornik bo predsednik SKD Lojze Peterle. Udeleženci se bodo ob 10. uri lahko udeležili slovesne maše na Brezju, kulturni program pa bo poprestren s vrsto spremiljavajočih dejavnosti. Informacije in prijave v ponedeljek, sredo in petek od 7. do 9. ure v pisarni SKD, Ulica talcev 12, v Novem mestu ali po tel. 22-278.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 21. avgusta, bodo odprete naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Ragovska
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K. Roka 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ulica Slavka Gruma
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel

od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas

od 7. do 19. ure: trgovina Češkar v BTC, Bučna vas

od 7. do 20. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče

od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru

- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostežba

- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Kika, Rog

- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

- Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Kika, Samopostežba

V nedeljo, 22. avgusta, bodo odprete naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostežba, Glavni trg

od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17

od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27

od 8. do 13. ure: market Saša, K. Roka 33

od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ulica Slavka Gruma

od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmilhel

od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas

od 8. do 12. ure: trgovina Češkar v BTC, Bučna vas

od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

SMETIŠČA - Na Komunalni, ki vodi javna dela v občini, se jezijo, da prostori, s katerih so očistili na črno odložene smeti, vzdržijo navadno čisti le dan ali dva. Potem ljudi znova naredijo ilegalno odlagališče in ves trud čistilcev je zmanj. Oblast se bo moral česa domisliti. Navadno pomaga že, če nepridiprave udari po žepu.

STRANIŠČA - Probleme s prostori, zlasti tistimi, kamor gre še cesar peš, imajo tudi na bolj ali manj organiziranih kopališčih ob Kolpi, ki jih v tej poletni vročini ne manjka. Zadnjici je občinska vladta tuhtala, kako bi lahko čim ceneje, in kljub temu učinkovito rešili ta problem. Pa se je nekdo domisli, da bi bilo najbolje, če bi prihodnje leto okrog vseh potencialnih kopališč posadili koruzo. To ni govoril na pamet, ampak izkušen. Pred leti je namreč koruza v bližini kopališča v Vinici dosegla nadpovprečen hektarski do-

GOSTILNE - Bela krajina je znana po tem, da v njej poganjajo gostilne, barčki in podobni kafic kot gobe po dežju. Medtem ko si v Črnomlju skoraj nihče več ne more predstavljati, da bi odprl kakšno obrt, ne da bi poleg nje imel še bife, so v Metliku postali zadnje čase bolj previdni. Dobro poučeni so iz kronik izbrskali, da je bilo pred drugo vojno v Metliku 29 gostiln, sedaj pa jih je 28. To je razlog, da se bojijo odpreti še eno, saj so prepričani, da bo potem zopet izbruhnila vojna.

Sprehod po Metliki

KAR NEKAJ MLADENK IN MLADENČEV nosi po Metliku in njeni okolici majice z napisom Ghetto über alles. Izdelek je dal na svetlobo lastnik diskoteka Ghetto Srečko Pečavar. Slogan spominja občutljivejše krajanje na zloglasno nemško "po-povčico" Deutschland, Deutschland über alles, toda za njihovo negovanje nima nihče posluha razen medicine morda, ki je za razrahjane živčke že pred mnogimi leti odkrila apaurin in druge tabletke. Kar zadeva kakovost, razgibanost in izvirovost, je diskoteka Ghetto res nad drugimi, pa bi se dalo to povedati z navadnim slovenskim stavkom. A kaj, ko je vse, kar je domače, vredno piščljivega oreha! Vsaj v očeh Srečka Pečavara.

NA VIŠKU KOPALNE SEZONE so se pojavili na obrežju Kolpe ribiški čuvaji, ki se presenetili morsikaterega domačega in tujega turista brez ribolovnega dovolilnice. "Divje" ribiče je kazen spravila v slabo voljo, a tudi k pameti. Vse več se jih je zglasilo pri Ediju Maceletu, gostilničarju v Rajmerjevem bifeju. Edi namreč prodaja dnevne dovolilnice, ob njih ponudi seveda tudi dobro pijačo, lačnim pa še malico - enolonočnico.

Trebanjske iveri

NABITA - Organizatorje 5. tabora SLS v Trebnjem je nekoliko presenetila dobra udeležba že na sobotni predstavitvi strankinega alternativnega programa. Sejna soba trebanjske občine je bila precej premajhna, da bi sprejela številne udeležence okroglo mize iz raznih slovenskih krajev. Nekateri so v zadušljivi sparni posedli kar po mizah. Zato je poslanec Alojz Metelko preimenoval okroglo mizo v - nabito. To pa se ni bil razlog, da ne bi bili nekateri razpravljalci prav vročevrničko so razpravljali bodisi o komunističnih in drugih mafijah ter izdajalcih iz vrst krščanske demokracije. Kmet Jaka Sever iz Biča v grosupeljski občini je z levo roko v mavcu in močnim glasom na koncu brez ozvezanja komentiral, da to res "ni naša vladna, ki se ukvarja le sama s sabo in z afarami".

TOPLAK - Še utrinek z nastopa dr. Ludvika Toplaka na "nabit" mizi. Toplak se je spomnil, da je v isti dvorani pred tremi leti, ko je tekla beseda o denacionalizaciji, komaj umiril dve 85-letni stariki, ki sta mahali z berglami, ko je skušal pojasniti, da ne tako preprosto, da bi dobile nazaj ravno tisti kos nacionalizirane zemlje, kjer je sosed postavil hišo. Ko je Toplak takrat vprašal, kje so pa "ta mladi", da morata onidue takole betežni hoditi po sestankih, sta starci odvrnili, da imajo otroci tako službo, da se ne smejo pojavit. In vendar se premik!

JANČA NAŠ JUNAK - Tale zaprišenec demosovec iz Ljubljane v druščini z obrambnim ministrom Janezom Janšo je bil s tem transparentom v nedeljo kar opažena figura 5. tabora SLS. Ljubljanci upa, da se bo Demos spet "pobral". (Foto: P. P.)

KAMERA ODKRIVA - Tale zaprišenec demosovec iz Ljubljane v druščini z obrambnim ministrom Janezom Janšo je bil s tem transparentom v nedeljo kar opažena figura 5. tabora SLS. Ljubljanci upa, da se bo Demos spet "pobral". (Foto: P. P.)

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Sv. Rok pod novo streho

Ostrešje in streho podružnične cerkve v Nestoplji vasi so krajani obnovili z lastnimi močmi

NESTOPLJA VAS - Skoraj tri leta so zbirali v vseh okrog podružnične cerkve sv. Roka v Nestoplji vasi v semiški fari denar in material za ureditve ostrešja in strehe na cerkvi, ki je bila po sedaj znanih podatkih zgrajena leta 1646, ko je v tistem krajih razsajala huda kuga. Pred stoletjem so skodeli prekrili s pločevino. Tokrat pa so se prebivalci sosedski, torej Nestoplje vasi, Lipovca, Brezja, Pugleda in Starihovega Vrha ter Kota in Sadinje vasi, od koder se tudi pokopavajo k sv. Roku, odločili, da povsem obnovijo ostrešje.

Za vasi, v katerih je skupaj le nekaj več kot sto gospodinjstev, je bil to kar obilen zalogaj. Sami so namreč darovali les za ostrešje, v glavnem vse delo opravili udarniško, vsako gospodinjstvo pa je prispevalo še po deset tisočakov. Na streho so jim z denarjem prisločili na pomoč tudi izseljenici iz Kanade in Amerike, za kar so jim domačini zelo hvaležni. "Na delovno akcijo smo se dobro pripravili, tako da je bila streha razprtita in na novo postavljena ter prekrita z bakrom v petih desetih dneh. Poleg požrtvovalnim vaščanom gre zahvala za hitro opravljeno delo tudi obrtniku Slavku Gregoriču, Jožetu Južniču in Jožetu Kambiču," pove Martin Pečavar iz Nestoplje vasi, ki je predsednik cerkvenega odbora pri sv. Roku, ob tokratni gradnji pa tudi gradbenega. Poleg tega je cerkveni ključar. Ta tradicija se Pečavarjeve hiše drži že nekaj generacij.

Cerkveni odbor načrtuje tudi ureditve fasade, ko bodo seveda zbrali dovolj denarja. Letos bo ob žeganju, ki bo 22. avgusta, le svečana blagoslovitev strene. Ob tej priložnosti bo pokopalško-pogrebni odbor pripravil tudi hrano in jedilo.

Podružnična cerkev sv. Roka v Nestoplji vasi

Martin Pečavar

POMEMBNA PRIDOBITEV - Dr. Blaž Mlačák pregleduje pacienta z novim ultrazvočnim aparatom za ugotavljanje bolezničnih sprememb na ožilju glave, vratu, rok in nog, za katerega so skoraj v celoti zbrali denar Slovenci iz kanadske države Ontario. (Foto: M. B.-J.)

Vsaj dva razloga za zadovoljstvo

Streklijevski gasilci poleg uspeha na olimpiadi v Berlinu proslavili tudi prevzem novega gasilskega vozila - Premalo denarja za gasilstvo

STREKLJEVEC - Strekljevski gasilci so v nedeljo pripravili slovesnost, ki se je začela s povorko gasilcev iz domačega kraja in sosednjih vasi ter pobranjem iz gasilskega društva Ljubljana Stožice. Imeli so kaj proslavljati, saj so se pred mesecem vrnili z gasilske olimpiade v Berlinu s srebrno značko. Poleg tega pa so, tudi zaradi uspehov, ki so jih v zadnjem času kot najboljši belokranjski gasilci dosegli v gasilstvu, dobili v uporabo še kako potrebno in težko pričakovano gasilsko vozilo.

Tajnik gasilskega društva Strekljevec Alojz Vidmar je orisal razvoj društva, ki je bilo ustanovljeno v začetku leta 1935, avgusta istega leta pa so že postavili gasilski dom. Dve leti pozneje so dobili prvo brizgal-

no, ki so jo uporabljali vse do leta 1974, leta 1938 pa so razvili svoj prapor. Društvo je bilo pred drugo

vojno zelo dejavno tudi na kulturnem področju. Iz vojne se ni vrnilo 17 od 73 takratnih članov. Ob 50-letnici dela so odpri nov gasilski dom. Tako so podpisali tudi listino o pobranju z gasilci iz Stožice. Društvo, ki danes šteje 174 članov, od tega 27 žensk, je pred šestimi leti dobito novo motorno brizgalno, s katero so bili, kot tudi že prej, večkrat črnomaljski občinski prvaki.

Ceprav so imeli Strekljevcani tokrat veliko razlogov za veselje, pa je predsednik občinske gasilske zveze Niko Novak opozoril tudi na težke razmere v gasilstvu. Država namreč zanj namenja preskromna sredstva, tako da dotečje ne zadostujejo niti za redno delovanje društva. Poudaril je, da bo vse manj gasilcev, ki bodo sposobni nabavljati opremo in potem nositi še odgovornost za njeno vzdrževanje.

Predstavnik Zavarovalnice Tilia Žrbe Štrbenc je kot boter predal ključe novega vozila poveljniku strekljevskoga gasilskega društva Antonu Malnariču ter jim zaželegel še mnogo uspehov. Malnarič je v zahvali dejal, da želi, da bi vozilo uporabljali predvsem za usposabljanje in manj za gašenje požarov. Vozilo je blagoslovil tudi semiški župnik Janko Štampar.

Ob tem velja omeniti, da so se gasilci za nakup vozila zahvalili sponzorjem Zavarovalnicil Tilia, Iskri Semič, skupščini občine Črnomelj, Krki Novo mesto, Zavarovalni skupnosti Triglav, Kometu Metlika in številnim drugim, ki so jim kakorkoli pomagali. M. BEZEK-JAKŠE

REGICA NA VESELICI V RADATOVIČIH

RADATOVIČI - KUD Žumberak bo v soboto, 21. avgusta, priredilo v Radatovičih vrtno veselico s kulturnim programom. Kot gostja bo nastopila Regica iz imenitne televizijske nadaljevanke Gruntovčani.

Vabiljen!

NOVO GASILSKO VOZILO - Strekljevsko gasilsko društvo velja vsaj glede na število prebivalcev za eno večjih v črnomaljski občini. Ni hiše v vasi, da katere ne bi bil vsaj eden gasilci, ponekod pa je v gasilskih vrstah cela družina. Tudi v tem se kaže njihova zavezanost gasilstvu, zato ne čudi, da uspehi na tekmovanjih niso nobena redkost. In prav zaradi tega je novo gasilsko vozilo, ki so ga prevzeli v nedeljo, zasluzeno dario za njihovo pozitivno počitovanost. (Foto: M. B.-J.)

Letošnje plakete četverici

Nacetu Bukovcu, Francu Polanku, Janezu Gorenču in Darku Krištofu

TREBNJE - Ob bližnjem občinskem prazniku bodo podelili plakete občine Trebnje štirim zaslužnim občanom: 72-letnemu upokojencu Ignaciju Bukovcu iz Trebnja, 79-letnemu kmetu s Hrastnega pri Šentrupertu Janezu Gorenču, 66-letnemu upokojencu Božidarju Krištu z Mirne in 62-letnemu upokojencu Francu Polanku iz Trebnja.

Bukovec je kot učitelj telesne vježbe veliko prispeval pri razmahu telesnokulturnega življenja v kraju. V začetku gradnje šole je bil v.d. vratnatelja šole in je vodil to naložbo. Od ustanovitve leta 1948 je član AMD in je delal v društvu kot inštruktor, tajnik društva, vodja šole, že od leta 1957 pa je predavatelj cestnopravilnih predpisov. Veliko je prispeval pri vzgoji mladih voznikov. Je dolgoletni smučarski vodnik in vaditelj.

Gorenec je mladostna leta prezivjal brez oceta, ki ga je izgubil v I. svetovni vojni. Po končani osnovni šoli v Šentrupertu je postal doma na kmetiji in jo začel posobljati. Kot odbornik občine Šentrupert in okraju Novo mesto se je zavzemal za naprednejše vasi. Bil je med prvimi, ki so si prizadevali za elektrifikacijo vasi v začetku šestdesetih let, pozneje pa je spodbujal posodobitve slabih cest

v kraju. Vseskozi je uspešno kmetoval.

Krištof se je že zarana zapisal telesni kulturi, predvsem v amaterskih društvin in klubih. Vključen je bil v Okrasko fizično zvezo Trebnje in pozneje še v novomeško, delal pri TVD Partizan na Mirmi, bil sekretar in tudi predsednik ZTKO. Po ustanovitvi nogometnega kluba na Mirmi v letu 1967 je bil sekretar in predsednik, zdaj pa je gospodar. Je tretjo tekmovljeno sezono vodi ligo malega nogometa. Veliko je naredil za obnovu planinske koče na Debenju.

Polanko se je izučil za mlinarja, nato se je zaposlil v organih za notranje zadeve, postal referent za promet na občini Trebnje, nato pa upravnik gospodarstva Grmada. Leta 1979 se je zaposlil na KS Trebnje in to delo vse do 1992. V zadnjih letih je delal v delovno opravljal do svoje upokojitve. Zavzemal se je za posodobitev cest, oskrbo s pitno vodo, izgradnjo telefonske omrežje ter za povezovanje z organizacijami in društvom. Zelenec je aktiven v lovski družini v Trebnjem, Zvezni šoferjev in avtomehanikov, Društvo vinogradnikov, AMD Trebnje. Je eden ustanovnih članov AMD, kjer je bil instruktor, tajnik društva in vaditelj.

P. P. Polanko se je izučil za mlinarja, nato se je zaposlil v organih za notranje zadeve, postal referent za promet na občini Trebnje, nato pa upravnik gospodarstva Grmada. Leta 1979 se je zaposlil na KS Trebnje in to delo vse do 1992. V zadnjih letih je delal v delovno opravljal do svoje upokojitve. Zavzemal se je za posodobitev cest, oskrbo s pitno vodo, izgradnjo telefonske omrežje ter za povezovanje z organizacijami in društvom. Zelenec je aktiven v lovski družini v Trebnjem, Zvezni šoferjev in avtomehanikov, Društvo vinogradnikov, AMD Trebnje. Je eden ustanovnih članov AMD, kjer je bil instruktor, tajnik društva in vaditelj.

Podjetneži ne potrebujejo pomoči

Letos slab odziv na javni razpis za denar za pospeševanje obrti, podjetništva in kmetijstva - Letos subvencioniranje obrestne mere 17 prosilcev - Podaljšan rok

TREBNJE - Na javni razpis za razdelitev sredstev za pospeševanje razvoja obrti, podjetništva in kmetijstva iz občinskega proračuna za letošnje leto, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu, se je na tukajšnji občinski sekretarijat za družbeno planiranje in gospodarstvo prijavilo 20 investitorjev. Sekretarka Majda Ivanov pravi, da so pričakovali večje število vlog. Ker za subvencioniranje obrestne mere ne bo porabljen celoten znesek razpisanih sredstev, to je 2.600.000 tolarjev, je trebnjski izvršni svet sklenil, da bo letos razpis podaljšal do razdelitve sredstev oz. najkasneje do konca novembra.

Posebna komisija je pripravila predlog razdelitev 2.225.000 tolarjev subvencij 17 investitorjem, ki lahko pri banki po pogojih javnega natečaja občine pridobi pri banki posojila za skupaj 11.548.000 tolarjev. Po en obrtnik, podjetnik in kmet niso oddali popolnih vlog, zato je komisija pod vodstvom Alojza Zupančiča obravnavala le 17 popolnih vlog, in sicer 9 s področja obrti in 8 za kmetijstvo. Pri nekaterih prosilcih je višina zaprosenega posojila sicer presegala 30 odst. predračunske vrednosti, kar pa ni omajalo čvrstih načel "igre" komisije.

Pri obrtnikih bo Anton Grablovec iz Šentlovrenca s pomočjo posojila prenovil obrtno delavnico za popravilo kmetijske mehanizacije in vulkanizerstvo, Lidija Jerlah iz Velikega Gabra za prenovo gostilne in Marija Smolič iz Migolske Gore za nabavo opreme za trgovino in okrepljevalnico. Marjan Redek iz Vne Gorice bo obnovil in popravil obrtno delavnico, Cvetka Miklčič bo nabavila elektronsko tehniko za trgovino, Bojana Ravnikar s Čateža bo uredila sanitarie in centralno ogrevanje, Olga Zore s Puščave bo nabavila opremo za bife, Jože Slavič iz Grma pa bo nabavil stroje in zaposlili delavca.

Kmetu Mihaelu Erženu iz Velikega Strmice bo posojilo pomagalo pri gradnji hleva in silosa, Pavlu Lamperetu z Veseli gore pri gradnji hleva, Aloju Rogliju iz Češnjevke pri nabavi molznega stroja in opreme za mlekarino, Jožetu Zupančiču iz Iglenika in Janezu Marnu iz Dolenje Dobrave pri dograditvi hleva, Ju-

lijani Gab

Ljubljana ne vidi obmejnih težav

Marija Mestnik, ki vodi kočevsko podjetje Integral-Stojna o slabih prometnih razmerah v obmejnih krajih - Nobene zveze z Osilnico po slovenski strani

KOČEVJE - Marija Mestnik smo vprašali, kako je zadovoljna z zasednostjo sezonskega avtobusa v Kolpsko dolino, če je kaj zapletov pri vožnji avtobusa po hrvaškem ozemlju do Osilnice in kako postavlja turistično-prometno-informativna pisarna, ki so jo odprli na kočevski avtobusni postaji ob začetku sedanja turistične sezone. Odgovorila je:

Krožna avtobusna proga Kočevje (odhod ob 15.15)-Dol-Fara-Kočevje (prihod ob 17.30) pobira v Kočevju delavce, ki se vračajo z dela, in tiste, redke, ki se odpeljejo na kopanje na Kolpo z avtobusom in ne svojim osebnim avtom; ob povratku v Kočevje pa pobere v glavnem kopalc. Proga bi bila gotovo lahko bolje zasedena, kot je. Od Dola do Bilpe je na cesti še kar red, saj so tu ljudje vajeni avtobusov; od Žage do Slavškega laza, kjer ni nikoli vozil avtobus, pa je predvsem ob sobotah in nedeljah cesta pogosto zatrpana z osebnimi avtomobili, da se avtobus konaj prebije mimo.

Avtobus, ki vozi iz (Ljubljane) Kočevja do Osilnice, in to od Broda na Kolpi do Gašparcev po hrvaškem

ozemlju, nima nobenih težav, vsaj doslej jih ni bilo. S tem avtobusom so se v minulem šolskem letu vozili v šolo tudi hrvaški šolarji. Le s plačilom njihove vognizne je nekaj manjših zapletov. Pričakujemo, da bomo šolarje vozili tudi to šolsko leto, čeprav še nimamo sklenjenje pogodbe.

Zal ni z Osilnico nobene cestne zveze po slovenski strani. O tem so različna mnenja: naravovarstvena in druga. O tem bi dejala le: če bi naravovarstvenik, ki najbolj naspro-

tuje obkolpski cesti, tu stanoval, zelo verjetno ne bi nasprotoval gradnji

• Turistično-informativna postaja se ubada z začetnimi težavami. Gradiva, ki bi ga moralta imeti, sploh nima. Ni prospektova Kočevske, ni knjig o Kočevski in njenih zanimivostih, ni turističnih vodnikov, skraka: ni vsega tistega, kar imajo druga slovenska mesta in občine. Po vsem tem graduvi pa je zelo veliko povpraševanje, predvsem med našimi izseljenci.

obkolpske ceste. Iz Ljubljane pa vidi naše težave vse drugače in se ga ne tičijo.

J. PRIMC

NOVI TURISTIČNI DELAVCI

FARA - Mlado Turistično-športno društvo Kostel šteje okoli 30 članov. Te dni so se v društvo včlanili Jana Ožanič, gostišče Jana v Štajcerjih; Ivan in Sonja Bartol, kamp na Žagi; Vili Klarič, bife Kvirk v Zavrtki ob Kolpi; Anton Janežič iz Žlebov, ki pripravlja ustanovitev kampa, in gostinski delavec Marjan Volek iz Fare.

Zaplet z nemško pomočjo

Najprej se je zapletlo pri carinjenju, nato pa še pri ugotavljanju zdravstvene neoporečnosti

KOČEVJE - Upniki, ki uveljavljajo svoje terjatve do Splošno gradbenega podjetja Zidar, p.o., v stečaju, so te dni prejeli osnutek glavne razdelitve stečajne mase. Svoje terjatve je v zakonskem roku uveljavljalo nekaj nad 240 upnikov iz raznih krajev slovenske države in nekdanje Jugoslavije. Zahtevki njihovih terjatev so mnogi višji, kot jih bodo uspeli dobiti iz stečajne mase. Po sedanji izračunih bodo prejeli manj kot eno tretjino svojih zahtevkov. Oddelek za gospodarsko sodstvo je potrdil osnutek za glavno razdelitev in razpisal, da bo preizkus teh terjatev 22. septembra letos na sodišču v Ljubljani. Podjetje Zidar bo v kratkem izbrisano iz sodnega registra in bo prenehalo obstajati. Prav pa je, da se spomnimo ob tem, da je bil kočevski Zidar nekoč gigantsko gradbeno podjetje, ki je imelo svoje poslovne enote v Ljubljani in Reki.

V. DRAGOŠ

DVOJE IMENOVANJ

KOČEVJE - Izvršni svet občinske skupnine Kočevje je na zadnji seji 6. avgusta dal soglasje za imenovanje medobčinskega gozdarstvenega inšpektorja Janeza Miheilca iz Kota v ribniški občini. Sklep bo veljal, ko ga bo potrdil tudi izvršni svet občine Ribnica. V svet osnovne šole Fara pa so namesto Franca Volfa mlajšega imenovali Majdu Lindrič.

Žal pa so pri sprejemanju te pomoči nastali neljubi zapleti. Čeprav so bili o pomoči od Rdečega križa Slovenije pristojni karinski organi obvezčeni in zaproseni, naj bi ne delali nepotrebnih zapletov, se je vse skupaj le precej zapletlo. Najprej pri carini, kjer pa so zadevo kmalu rešili, nato pa še pri sanitarnem pregledu. Pošiljka - pripeljali so jo trije avtomobili - bi morala biti pregledana pri republikanski sanitarni inšpekcijski in spoznana za neoporečno. Vendar je bila pošiljka že v Kočevju, republiška inšpekcijska pa, seveda, v Ljubljani. Najodgovornejši kočevski občinski voditelji in predstavniki RK so imeli veliko dela s prepričevanjem pristojnih republiških organov, da bi pošiljko pregledala občinska inšpekcijska. Kako se je vse končalo, v času poročanja še ne vemo in bomo o tem poročali prihodnjih.

Dejstvo pa je, da je tak zaplet povzročil med kočevskimi pristojnimi ljudmi veliko negodovanja, saj bi najraje vrnilo pošiljko nazaj v Nemčijo, kar pa bi bila klofuta tako nemškim prijateljem in darovalcem kot tudi slovenskim odgovornim organom. Nemški prijatelji - skupaj s pošiljko jih je prislo na obisk na Kočevsko 14 - o našem gostoljubju in naši birokraciji gotovo ne bodo imeli najlepšega mnenja. Priznati moramo, da so vse te zaplete prenašali na celo s svojim županom gospodom Clemensom Peickom bolje kot domačini. Očitno so že utrjeni v poslovjanju z našo mlado državo in jih nič več ne presenetiti.

J. PRIMC

• Sevniški občinski izvršni svet je na svoji izredni seji sprejel ukrepe najnajnješje pomoči za ublažitev posledic letošnje suše. Iz občinskega proračuna bodo zagotovili 5 milijonov za regresiranje nabava krme za govejo živilo in prašičrejo. Direkciji blagovnih rezerv so poslali pobudo za povečan od kupov govejega in svinjskega mesa, ker bo nujno zmanjšanje stareža živine. Ministrstvu za kmetijstvo predlagajo, naj letošnjo sušo opredelijo kot naravno katastrofo, zato naj izdela navodila za oceno škode za pridobitev državnih sredstev solidarnosti. Sevniška vlada predlaga republiški upravi za javne prihodke, naj prizadetim odpisjejo del dakov in prispevkov iz zdravstvenega in pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Z vsemi podrobnostmi ugodnosti, ki jih bodo deležni vsi kmetje, ne le kooperanti sevniške kmeče zadruge, jih bo seznanila sevniška kmetijska svetovalna služba.

20 ha je uničenih 12.000 sadik. V ekstenzivnih sadovnjakih ocenjujejo polovičen izpad pridelka. Virogradični so že zaradi posledic

• Sevniški občinski izvršni svet je na svoji izredni seji sprejel ukrepe najnajnješje pomoči za ublažitev posledic letošnje suše. Iz občinskega proračuna bodo zagotovili 5 milijonov za regresiranje nabava krme za govejo živilo in prašičrejo. Direkciji blagovnih rezerv so poslali pobudo za povečan od kupov govejega in svinjskega mesa, ker bo nujno zmanjšanje stareža živine. Ministrstvu za kmetijstvo predlagajo, naj letošnjo sušo opredelijo kot naravno katastrofo, zato naj izdela navodila za oceno škode za pridobitev državnih sredstev solidarnosti. Sevniška vlada predlaga republiški upravi za javne prihodke, naj prizadetim odpisjejo del dakov in prispevkov iz zdravstvenega in pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Z vsemi podrobnostmi ugodnosti, ki jih bodo deležni vsi kmetje, ne le kooperanti sevniške kmeče zadruge, jih bo seznanila sevniška kmetijska svetovalna služba.

lanske suše in nadaljevanja ujme, se pravi izčrpavanja trsov, slabše plodnjne in osipanja tudi letos ob četrtni grozdja.

P. PERC

Kipiš, a ni tvoje

Mnoge kupce stanovanj in garaž čakajo neprijetna presenečenja

KOČEVJE - V zadnjem obdobju je nakup stanovanj in drugih nepremičnin tudi v Kočevju kar živahn. Mnogi so kupili tako imenovana dužbina stanovanja, drugi zasebno garaž itd. Kupci so vse izpeljali poštano in tudi plačali, pri prepisovanju novega premoženja pa se marsikom zataknene; še najmanj skrb naj bi imeli novi lastniki občinskih stanovanj, ki menijo, da so zdaj lastniki, v resnici pa še niso, ker je treba na prepis na sodišču ali na vpis v zemljiščno knjigo iz teh in onih vrozkov še nekoliko - nekaj let - počakati.

Nekateri, ki so kupili stanovanje od podjetja ali garažo od zasebnika in to nameravali v zemljiščni knjigi prepisati, pa tega iz različnih vzrokov niso mogli. Navedem naj le dva primera, ki ju je doživel isti kupec.

Najprej je kupil garažo za zasebnika in ta je zatrdir, da ima vse potrebne dokumente o lastništvu. Pri pregledu v zemljiščni knjigi pa se je ugotovilo, da prodajalec v resnici sploh ni lastnik zemljišča, na kateri stoji garaža (čeprav je zemljišče plačal), da je kot lastnik vključeno neko podjetje, ki je v likvidaciji, in da pravzaprav tudi to podjetje ni več lastnik, ker je zaradi njegovih dolgov na to zemljo vknjižena ali banka ali zavarovalnica in morda še kdo.

Po tej slabki izkušnji je šel kupec v zemljiščni knjigo pogledat, kako je z njegovim lastništvom od podjetja kupljenega stanovanja, ki ga je seveda tudi že plačal itd. Tu je bilo presenečenje še večje. Podjetje, ki je prodalo stanovanje, sploh ni lastnik stanovanja, ampak je lastnik druge podjetje, s katerim je bilo podjetje prodajalo stanovanja pred leti združeno, nato pa se je spet ločilo.

Clovek, razumi, če moreš!

J. PRIMC

• Bolje hvaležen pes kot nehvaležen človek. (Perzijski pregor)

PRENOVA ŠEŠKOVEGA DOMA

KOČEVJE - SGP Grosuplje je v začetku prejšnjega meseca pričelo z deli na drugi fazi prenove Šeškovega doma. Dom, ki je bil zgrajen leta 1938 kot Sokolski dom, med vojno poškodovan in v letih od 1945 do 1947 obnovljen, je do leta 1963, ko je bila v njem zadnja republiška proslava ob 20-letnici zboru odpolancev, služil kot večnamenski prostor. S prenovitvenimi deli, ki so v teknu v morajo biti zaključena najkasneje do začetka oktobra, saj bo 2. oktobra v počastitev 50. obljetnice zasedanja zboru odpolancev v domu zasedal državni zbor, nameravajo domu, predvsem pa dvorani vrnilti njegovo nekdanjo podobo. Dela finančirata ministrstvo za kulturo in državni zbor. Ob zaključku del bo dom, ki je bil leta 1988 razglasen za kulturni in zgodovinski spomenik, Kočevju ponovno lahko nudil primerno dvorano za različne kulturne in druge priredite.

PRIJAVE NA NATEČAJ

KOČEVJE - Na natečaj za pridobitev sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij v republike Sloveniji za leto 1993 so v kočevski občini prijavili 7 investicij s področja lokalne gospodarske infrastrukture. Gre za investicije v ceste ter vodovodne in cistilne naprave, za katere mora vsaj polovico potrebne denarje zagotoviti občina. Za drugi del tega natečaja, kamor sodijo individualni zahtevki, so s področja kmetijstva pripravili 12 vlog, in sicer za razširitev kmetijske dejavnosti in razvoj kmečkega turizma, ter 11 vlog s področja malega gospodarstva. Na občinskem izvršnem svetu so dočlali prednostni red tistih, ki se potegujejo za republiški kredit (na 10 let z dveletnim moratorium, vezan na devizno klavzulo z 2-odst. obrestno mero), vendar bo imelo zadnjo besedo pri tem, kateri programi bodo dobili denar, republiško ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj.

HITREDO DO VOZOVNIC - Pri Integraru so prešli na računalniško obdelavo mesečnih vozovnic za učence, dijake in druge. Zato gre izdaja hitre.

UGODNOST ZA ŠOLARJE - Od začetka novega šolskega leta, to je od septembra, bo delavski avtobus, ki odpelje ob 13.15 iz Kočevja in pelje skozi Ribnico do Sodražice, vozil še naprej do Loškega potoka. To bo še posebno ugodno za vse šolarje iz Loškega potoka, ki se šolajo v Ribnici, Kočevju in Ljubljani.

UGODNO LETO ZA ČEBELARJE - Spomladi je bilo udobno za pašo čebel na območju Male gore, kjer je velik favorija in še nekaterih rastlin. Zdaj pa je ugodna čebelja paša na območju Velike gore, Gorenjskega pogorja, Glazutje in Jelenovega Žleba, ker med hoja že tri tedne. Tudi kontrolni panj, ki je v Jelenovem Žlebu, ima dober donos, do 2 kg medu na dan.

HITREDO DO VOZOVNIC - Pri Integralu so prešli na računalniško obdelavo mesečnih vozovnic za učence, dijake in druge. Zato gre izdaja hitre.

PROFESIONALCI ZA DEŽJA NISO VIDELI - Tudi Ribnicanje in prebivalci okoliških vasi so čakali minuti teden od srede na četrtek vesoljski dež. Kar do dveh zjutraj so starši z otroki polezali na kosih toplega poda, šotorskih krilih,odejih itd. pod milim nebom in gledali zvezde. Vesoljskega dežja niso pričakali, so pa vsak zvezdnit utrinki pospremili z glasnim vpitjem, da so zbudili še tiste, ki jim tega "dežja" ni bilo mar.

DOLENJSKI LIST

NEMŠKA POMOČ - Minuli ponedeljek so Kočevje obiskali gostje nemške občine Oer-Erkenschwick na čelu z županom Clemensom Peickom. Nemški župan in predsednik občinske skupnine Kočevje dr. Mihail Petrovič pa sta se pogovarjala tudi o nadaljnjem prijateljskem sodelovanju oba občin. (Foto: J. Primc)

Delajo za dr. Drnovška in Jelcina

Stillesov Inženiring ima dovolj dela do konca leta - Nujno delo za obnovo opreme slovenske vlade - Dosti naročil iz držav bivše SZ, predvsem iz Rusije in Kazahstana

SEVNICA - Ko bi šlo vsem podjetjem, ki so nastala iz temeljev in podstreho nekdanjega Stillesa vsaj približno tako dobro kot 80-članski kolektivu Inženiringa - Notranja oprema, se tudi delavci Mobjaya, kjer izdelujejo serijsko pohištvo in Prima, d.o.o., kjer je priprava dela in razrez lesa, ne bi skoraj vsak mesec spraševali, ali bo kaj dela in denarcev za preživetje. V Inženiringu pa ne le da imajo dela dovolj do konca leta, ampak so te dni 30 izkušenih delavcev prisluščali na pomoč še celo nekateri bivši sodelavci, da bi pravočasno končali zahtevo delo za slovensko vlado.

"Imamo dobre reference, saj smo opremili vse Titove rezidence in številne reprezentančne objekte, ambasade, hotele pri nas in po svetu. Svede smo veseli, da smo na natečaju delo za obnovo opreme slovenske vlade na Gregorčičevi in Prešernovi cesti v Ljubljani dobili ravno mi, ki smo jo tudi izdelali pred približno 20 leti. Prenovili bomo kabinet predsednika vlade dr. Janeza Drnovška in tudi kabinet predsednika republike Milana Kučana. Ker gre za izredno kratek rok, to je do 28. avgusta, moramo delati tudi v dveh in celo občasno v treh izmenah," pravi Bojan Radej, komercialist Stillesovega Inženiringa.

Namestnik direktorja Inženiringa Milan Prevejšek poudarja, da je v njihovem iztržku sorazmerna majhna vrednost raznih, tudi uvoznih materialov, saj prodajajo svoje delo in znanje. Pred kaksim mesecem so končali opremo za Golf hotel kakih 60 km južno od Dunaja, del opreme za hotela California in Savoy v Berlinu, v proizvodnji pa je še oprema za rezidenco predsednika Kazahstana Nazarbajeva.

V Stillesovem Inženiringu so posnosi na svojega nekdanjega delavca, zdaj pa zunanjega sodelavca, arhitekta Mira Blaznika. Sevniški arhitekt Blaznik je

ZLOŽENO - V Krškem so po dolgoletnem trudu opravili komasačije kmetijskih zemljišč. Naj malo pojasnimo, kaj komasacija ali zložba sploh pomeni. Kmetje so imeli nekoč tri njive. Prvo na severnem delu vasi, tam so zasejali koruzo, drugo njivo so imeli proti vzhodu in nanj zasejali pšenico. Na tretji njivi blizu domačije so posadili krompir. "Kako razmetana polja in kako razdrobljena pridelava?" so bili ogorčeni strokovnjaki. Potem so zemljišča kmetom vzelj, jih zložili in nato spet dodelili kmetom. Kmetje imajo zdaj eno samo parcelo. Na tretjini sejejo koruzo, na drugi tretjini pšenico in na koncu še krompir. Kakšen napredok!

AKCIJA - Če bo kdo opazil kakšnega sindikalista, ki hodi po podjetjih in direktorjem podnika kolektivne pogodbe, naj se ne čudi preveč. Posel verjetno ne bo preveč uspešen, saj bi si direktorji lahko sami vzel pogodbe v roke, a kaj ko nimajo časa, da bi jih prebrali. V deželi, kjer kršenja pogodb nihče ne kaznuje, kaj drugega niti pričakovati ne bi smeli.

PISARNA - V Krškem so se že pred časom odločili, da odpredo poslansko pisarno. Ker imajo kar dva poslanca v državnem zboru in enega v svetu, se je zdelo to čisto normalno. Uredili so prostore, najeli tajnico, ji naročili, kako in kaj, in začeli čakati na priložnost, da jim bo uspel povabiti na otvoritev čimveč uglednih gostov. Očitno še niso ujeli pravih, pa zato pisarne še vedno niso uradno odprli.

ZADRUZNO - Že skoraj leto dni je minilo, odkar so se v krški občini začeli intenzivno prekratki okrog zadruž. Zdaj so končno razrešili lastninske zadeve in začela je delovati nova kmečka zadružna, ki ima 137 zaposlenih, vinski kleti, vinogradništvo in nekaj trgovin. Uradno je to še skrinvost, neuradno pa se ve, kakšna je nova obleka nekdajne Agrokombinatove zadruge. Javna tajna je že lep čas tudi ta, da je novi direktor Franc Češnovar. Ja, tisti iz sekretariata za kmetijstvo.

Novo v Brežicah

BRATRANCI - Zadnje čase postaja precej moderna srečanja bratrancev in sestričev. Kaže, da imajo ljudje vrh glave potrošniške mrzlje in sodobnega življenja in so spet začeli iskat stike s svojimi najbljžjimi po krv. S tem bi se gotovo strinjali tudi delovni inšpektorji. Tudi ti opažajo, da so se vezi med sorodniki zelo okreple. Marsikdo sploh ni vedel, da imajo lastniki gostinskih in trgovskih lokalov pa tudi proizvodnih delavnic v brežki občini toliko sorodstva okraj meje na Hrvaskem. Pa trdijo, da imajo in da jih z bratraci in sestričnami veže toliko krv, da jim prihajajo kar vsak dan pomagat pri delu. Menda kar zastonj, vse za ljubo sorodstvo.

NI OSTALO - Ob izdaji in razdelitvi lastniških certifikatov bo spet vroče aktualno lastnjenje podjetij, pravzaprav lastniško preoblikovanje. V Posavju ne bo kaj prida lastnini. Tisto, kar je bilo, je že dobio lastnika. Po načelih prvotne akumulacije kapitala, čemur bi po domače rekli tudi primitivnega grabiljenja bogastva.

STARÍ ČASI - Delavcem brežiške tovarne pohištva se zelo kolca po starih in vsaj za spoznanje boljših časih. Po drugih časih se ozira tudi banka, vendar ona raje po novih. Da bi prišli čimprej, ponuja tovarni pomoč pri izvajaju sanacijskega programa, ampak samo, če podpiše hipotekarno pogodbo. Le v tem primeru bi banka malce zamišala pri tistih milijonih mark, ki jih podjetje še ni vrnilo. Pomoč pa naj bi potem prišla tudi v podobi človeka, strokovnjaka, ki bi tovarni pomagal izpeljati zadnji sanacijski program. Delavci so pred leti, pred njim že trepetali, saj je bil njihov direktor. Tako ne dvomijo, da bi sanacijo izpeljal, samo v čigavo korist?

RAZPRODAJA

vratnih kril DIN

Popusti pri nakupu vsega stavbnega pohištva:

do 50.000,00 SIT	5%
od 50.000,00	
do 150.000,00 SIT	10%
od 150.000,00 SIT	
do 300.000,00 SIT	13%
nad 300.000,00 SIT	15%

Racionalles
p.e. Novo mesto
Cegelnica 12
tel. (068) 21-623

Se priporočamo!

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Utapljanje v težavah in izgubah

Povprečne blokade in izgube v posavskem gospodarstvu so sicer manjše, a le na račun stečaja Vidma - Povprečno je blokiranih 85 podjetij s čez 5000 delavci

KRŠKO - Posavsko gospodarstvo se, kot ugotavlja poročilo SDK, utaplja v likvidnostnih težavah in izgubah. Če ne bi bilo še vedno veljavnejša moratorija na stečajne postopke, bi bilo konec julija za stečaj zrelih 53 pravnih oseb s čez 1600 zaposlenimi. Gre za podjetja, ki so imela več kot 60 dñi blokiran žiro račun, in sicer vsa skupaj povprečno za 349 milijonov tolarjev.

Žalostno stanje v posavskem gospodarstvu se pozna tudi na Zavodu za zaposlovanje, kjer je prijavljenih že skoraj 5.000 brezposelnih iz Brežice, krške in sevnische občine. Vsakih nekaj mesecov potrdijo take pesimistične izglede še poročila krške podružnice Službe družbenega knj-

blokiranih kar 85 pravnih oseb, ki so povprečno zaposlovali 5.031 delavcev. Povprečni znesek blokade je v tem času znašal 1.603 milijona tolarjev.

Klub moratoriju za uvedbo stečajnih postopkov je SDK oktobra 1992 začela vlagati prijave za začetek stečajnih postopkov za zasebna podjetja, ki nimajo zaposlenih. Ta podjetja ne nosijo bremen iz preteklosti in po ocenah SDK med njimi ni malo takšnih, ki so bila blokirana

zaradi špekulacij. Krška podružnica je zato do konca julija vložila prijavo za začetek stečajnega postopka za 19 pravnih oseb v zasebnih lasti.

Služba je zbrala že tudi prve podatke o izgubah v posavskem gospodarstvu. V letošnjem prvem polletju je izguba izkazalo 166 posavskih podjetij. Skupaj so ustvarila 2.341 milijonov tolarjev izgube, kar je v primerjavi z enakovlanskim obdobjem za tretjino manj. Tudi pri tem gre na žalost za podatek, ki Posavce ne sme razveseliti, saj je izguba zmanjšana spet na račun podjetja Videm, ki je bilo, kot je znano, največji posavski izgubar, a le do 1. aprila letos, ko je bil zanj uveden stečajni postopek.

B. DUŠIĆ-GORNIK

• Slovenska SDK je zadnjega julija izvedla že 7. krog večstranskega podjetja. V njem je sodelovalo tudi 126 podjetij iz Posavja, ki so prijavila 1.644 milijonov tolarjev, ki naj bi jih poravnali s kompenzacijami. V poboru je bilo kompenziranih 317 milijonov tolarjev, kar je 19,3 odst. prijavljene zneska. Ta odstotek tudi dokazuje, da je bil tokratni podjet najuspešnejši za posavsko gospodarstvo v letošnjem letu.

govorstva. V zadnjih štirih mesecih letosnjega leta so bili v Posavju sicer bistveno manjši zneski blokacij, toda te je posledica stečajnega postopka v podjetju Videm. V sedmih mesecih letosnjega leta je bilo povprečno

VREDEN PRAVNEGA SPORA - Mokrički grad je eden redkih slovenskih gradov, ki se je obnavljal in dokaj dobro vzdrževal z dejavnostjo v njem. Delno so ga obnovili leta 1977, ko so v njem uredili sodoben hotel s sobami in apartmajmi. Nedavno so prenivali streho, letos pa so ob njem odprli novo igrišče za golf z osemnajstimi luknjami, kar naj bi bil le prikorak Mokrič k ekskluzivnemu hotelu s ponudbo za najbolj petične goste. (Foto: B. D.-G.)

CIKLUS "TRAVE" V GALERIJI MEKE

BREŽICE - Galerija Meke iz Brežice je pripravila novo razstavo, tokrat slik Erne Ferjančič - Fric iz ciklusa "Trave". Na otvoritev razstave, ki je bila minulo soboto zvečer, so poskrbili tudi za kulturni program s pomočjo violinista Krešimirja Maršilića in kitara Tomislava Vrandečića. Umetnico je ta večer predstavil slikar Alojz Konec, profesor umetnosti vroge iz Sevnice. Razstava bo na ogled še do 15. septembra in sicer vsak dan med 9. in 18. uro v soboto do 13. ure.

V NEK BODO KOMPAKTIRALI SODE

KRŠKO - Republiška uprava za jedrsko varnost je dala formalno dovoljenje, da lahko Nuklearna elektrarna Krško prične z zaključno fazo zahtevnega postopka superkompenzacij, kar nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. S postopkom, ki naj bi ga izvedli še to jesen, se bo količina sodov s takimi odpadki v skladislu zmanjšala za 30 odstotkov. To pomeni, da bo elektrarna pridobilja dodatni prostor še za tri leta skladisčenja. V NEK pravijo, da bodo postopek izvedli še to jesen, zanj pa bodo po vsej verjetnosti sklenili pogodbo z ameriškim Westinghouseom.

Mokrič nikoli niso bile na hrvaških tleh, bile pa so med obeoma vojnama nekaj časa v lasti zagrebškega trgovca Štefana Bergerja in kasneje zagrebškega nadškofijskega semenišča. To je v letu 1937 kupilo graščino in okrog 900 ha polja in gozdov okrog nje. Za večino člankov se zgoda

Kdaj enotna metodologija za oceno škode?

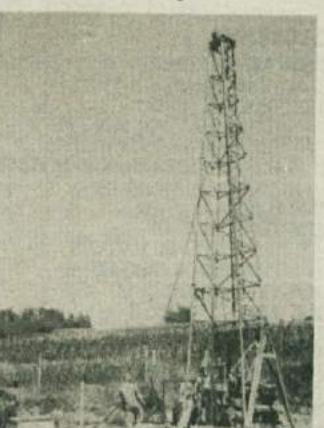
Prizadeti tudi sadjarji in vinogradniki

BREŽICE - V brežiški občini je samo na območju Krškega polja zaradi suši prizadetih 1100 ha polj, od tega jih je 700 posejanih s koruzo. V sekretariatu za kmetijstvo ocenjujejo, da bo letos tam, kjer se bo splačalo koruzo pustiti, da dozori, za 80 do 85 odst. manj koruznega zrnja, drugie bodo to poljsčino raje silirali. Kmetje so pospravili samo 40 odst. običajnih količin sena in otave. Pšenice in ječmena so poželi precej manj kot običajno, polovičen pa bodo tudi pridelek krompirja in ostalih kmetijskih pridelkov.

Škode v sadjarstvu in vinogradništvu v brežiški občini še niso posebej ocenjevali, saj je težko ovrednotiti, dokler pridelek ni zrel. Posavci in Dolenci pa so tokrat skupaj zahtevali od ministra za kmetijstvo, da jim še pred končno oceno škode zaradi suši določi natančno metodologijo za ocenjevanje.

B. D.-G.

IŠČEJO VODO - Artičani so že maja zaradi pomanjkanja pitne vode poglibili vaški vodnjak za dva metra. Zdaj so začeli vrtati pod artiško vzpetino, da bi z novimi viri pitne vode vsaj začasno izboljšali oskrbo. Čeprav je na robu njihove krajevne skupnosti zajete za centralni vodovod v občini, sami verjetno vsaj še dve leti na bodo imeli povezave z njim. Okrog 80 domačij je tako zbralo 1,7 milijona tolarjev za vrtino na mestu, kjer so geološke raziskave že pokazale na zaloge pitne vode. Zdaj so z vrtanjem prišli do vodonosnega sloja na 70 metrih globine, vendar jim težave delača blatna voda in upadla podtalnica. Zaenkrat še ne vedo, koliko bo vode, vendar kljub temu računajo, da jo bodo v dveh do treh tednih že lahko uporabljali. To bo ravno prav, saj se takrat začne pouk v soli, ki je eden največjih porabnikov vode v vasi. (Foto: B. D.-G.)

Za vse, ki imajo ideje, pa premalo poguma in znanja

Vabilo podjetjem

KRŠKO - Center za pospeševanje malega gospodarstva pri ministrstvu za gospodarske dejavnosti je izbral CPG, podjetje za razvoj in inženiring iz Krškega, za svetovanje v podjetništvu. Poseben konzorcij bo s pomočjo strokovnjakov tega in še dveh drugih podjetij ter Instituta za celulozo in papir Ljubljana svetoval delavcem nekdanjega podjetja Videm, ki bi se odločili za samostojno obrtno ali podjetniško dejavnost.

V prvem obdobju projekta podjetje CPG zbira potencialne podjetnike z idejami za nove storitveno-proizvodne programe z lokacijo v Posavju, sicer pa ne nudi samo svetovanja za urenstičeve ideje, ampak tudi daje svoje ideje in je sposobno peljati ideje od poslovnih načrtov do pričetka redne proizvodnje.

Vse, ki imajo podjetniške ideje, pa nimajo poguma ali dovolj znanja za njihovo urenstičev, vabijo, da se zglašijo do konca avgusta pri njih. Za nasvetne podjetja CPG lahko vprašajo na telefonskih centrali podjetja Videm, ki se zglašijo osebno v hiši na Tovarniški 12 ali pa v Sekretariatu za razvoj krške občine.

B. D.-G.

graščine, menijo, da zahtevek ni popoln, pa tudi, da zagrebška nadškofija v času uveljavljave zakona o denacionalizaciji ni delovala v Sloveniji in zato ni upravičena do vrnitve lastnine. Zagrebška nadškofija trdi nasprotno in je za dokazovanje upravičnosti svoje zahteve že poiskala pravniško pomoč.

V brežiški občini, ki jo dogajanje okrog mokriškega gradu še kako zanima, želijo, da bi naša država razloge za neupravičenost zahteve tudi glasno povedala, saj gre za zelo občutljivo zadevo. Zahteve po vrnitvi mokriškega gradu ni le ena izmed zahtev po nacionalizirani lastnini, saj gre za zgodovinski in kulturni spomenik, za odnose med dvema državama in med prebivalci slovensko hrvaški meji. S tem ko naša država na glasne zahteve Hrvatke ne odgovori javno, se samo še počuje nemir prebivalcev ob meji. Ob aferi, ki smo jim priča v naši državi, namreč marsikdo že verjamemo, da bi navsezadnje lahko res prišlo do kakega trgovanja med državama. Na račun obmehrjev prebivalcev, seveda.

B. DUŠIĆ-GORNIK

Nadškofija hoče nazaj Mokrice

Hrvati kar pozabijo na dogodke med vojno - Ministrstvo za kulturo meni, da do vrnitve ni upravičena - Brežičani želijo, naj to Slovenija pove glasneje

MOKRICE - Mokriški grad je v svoji zgodovini često menjal lastnike, vendar vodstvu brežiške občine nikakor ni do tega, da bi jih spet. Zagrebška nadškofija je v začetku letosnjega junija dala tudi uradno zahtevo za vrnitev odvzetega in podržavljenega gradu ter posesti okrog njega. Hrvatski mediji so se o zahtevi seveda glasno razpisali, pri tem pa so se jim pridružili tudi nekateri slovenski mediji.

Mokriški nikoli niso bile na hrvaških tleh, bile pa so med obeoma vojnoma nekaj časa v lasti zagrebškega trgovca Štefana Bergerja in kasneje zagrebškega nadškofijskega semenišča. To je v letu 1937 kupilo graščino in okrog 900 ha polja in gozdov okrog nje. Začetek ob tem podljakuje, da Hrvati kar molčijo o dogodkih med vojno. V letu 1941 je namreč Neodvisna država Hrvatska grad in posest ob njem podarila Nemčiji, ta pa ji je v znak hvaležnosti prepustila štiri slovenske vasi tik ob meji: Bregansko selo, Novo vas, Jesenice na Dolenjskem in Laze. Nemci so v Mokriču vzgajali posestnike, ki naj bi jih nato naselili na Poljskem in v Sovjetski zvezni.

Na ministrstvu za kulturo, kamor je bil naslovlen zahtevek za vrnitev

zgradi, so vrnitev obvezno spomladi v letu 1992. Gre za redno in prednostno delnico Hipotekarne banke Brežice, ki je bila

kultura in izobra- ževanje

Metličana pred Metličani

Gosta sobotnega metliškega kulturnega poletja bila domaćina Ana Pezdirec in Anton Črnugelj

METLIKA - S soboto četrti prireditivo se je metliško kulturno poletje pod naslovom "Pridi zvečer na grad" prevesilo v drugo polovico. Tokrat sta se predstavila domaćina. Ana Pezdirec, flautistka iz Metlike, in Anton Črnugelj, kitarist

DUET FLAVTE IN KITARE - Mlada Metličana, violinistka Ana Pezdirec in kitarist Anton Črnugelj, sta s svojim igranjem na metliških poletnih kulturnih prireditvah navdušila poslušalce. Še zlasti pa je bilo prijetno za uho, ko sta zaigrala v duetu. (Foto: M.B.-J.)

• Še dolgo ne bom politični mrlč. (Jelinčič)

• Tatovi najraje razpravljajo o tem, da vse preveč ljudi krade. (Jurič)

• Lepe ženske so ustvarjene za moške brez domišljije. (Veber)

iz Križevske vasi, sta kot solista in v duetu predstavila dvanajst skladb, tako modernih kot starih znanih glasbenih mojstrov.

Ana Pezdirec se je prvič srečala s flavto in nižji glasbeni šoli v Metliku, v Ljubljani pa je končala srednjo

glasbeno šolo. Potem ko je na ljubljanski Akademiji za glasbo zaključila študij flavte pri prof. Fedji Ruplu, nadaljuje pri njem tudi podiplomski študij. Sicer je zaplena v orkestr slovenske policije. Veliko je nastopala ob otvoritvah razstav v ljubljanskih galerijah, dobro pa jo poznata tudi metliško občinstvo, saj je že nekajkrat nastopila ob otvoritvah razstav v metliškem Ganglovenu razstavišču.

Anton Črnugelj je po osnovni izobrazbi inženir elektrotehnike. Med študijem je končal tudi deset razredov srednje glasbene šole za kitaro pri prof. Andreju Grafenauerju. Pol leta je zasebno študiral kitaro v Zagrebu pri prof. Istanu Romerju. Po končanem študiju elektrotehnike se je vpisal na Akademijo za glasbo v Ljubljani, kjer nadaljuje študij pri prof. Andreju Grafenauerju. Letos je zaključil prvi letnik. Črnugelj je s kitaro veliko nastopal po Sloveniji že od nižje glasbene šole naprej. Med počitnicami obiskuje tudi seminarje v tujini. Njegov tokratni nastop pa ni bil prvi pred domaćim občinstvom, ki ga tako kot Pezdireco že dobro pozna.

Kljub temu sta s sobotnim nastopom navdušila občinstvo in požela obilo aplavza. Predvsem se je tokrat že enkrat izkazala kot izredno dobra kombinacija kitare in flavte. Zato nameravata mlada Metličana v prihodnjem še več igrati skupaj, toliko bolj, ker so takšni nastopi pri poslušalcih zelo toplo sprejeti.

M. BEZEK-JAKŠE

Na meji dveh dob in dveh svetov

Ob osemdesetletnici dr. Vinka Beličiča, belokranjskega rojaka, pesnika in pisatelja, ki že desetletja po vojni živi, dela in ustvarja v Trstu

ČRNOSELJ - Na današnji dan pred osemdesetimi leti se je v Črnomlju rodil pesnik in pripovednik Vinko Beličič. Usoda in nepričazni vojni čas sta bila kriva, da je danes doma in v našem širšem prostoru bolj malo znan, saj se je spomladi leta 1945 umaknil iz domovine in se kmalu nato udomil v Trstu, kjer živi še danes.

Mladostno leto je Beličič preživel v Rodinah pri Črnomlju, kamor sta se kmalu po smrti očeta, ki je v prvi svetovni vojni padel na fronti, preselila z materjo k njenem staršem, ki so tam imeli majhno, skromno posestvo.

Beličič je osnovno šolo dovršil na bližnjem Talcjem Vrhu, gimnazijo v Novem mestu, diplomiral pa je na slavističnem oddelku ljubljanske univerze. Kot profesor je kratek čas služboval v Ljubljani, ob koncu vojne pa je leta 1945 odšel v Trst, kjer je še isto leto prevzel pouk slovenščine na višji gimnaziji oziroma kasnejšemu Liceju France Prešeren. Tam se je leta 1977 upokojil. Medtem je leta 1962 na katoliški univerzi v Milanu doktoriral.

V novem okolju se je Beličič takoj vključil v tržaško kulturno življeno in veliko sodeloval zlasti pri tamkajšnjem radiu Predsemin pa je ostal

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

V vsem svojem literarnem delu pa je jubilant ostal Belokranjec, saj mehka liričnost njegove rodne dežele odseva v njegovem pisaju, v katerem se mnogokrat oglaši otočenje otroške po tudi študentske mladosti. V novem okolju, na Tržaškem, pa se temu domotožju pridružita zrelost in nova trša spoznanja, ki ju neredko spreminja tudi smrt.

Zato Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v naštem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

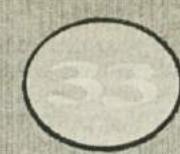
vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in Gmajna ter antologiji Blizine in daljave in Izbrane pesmi. V prozi pa: Dokler je dan, Med mejniki, Nekje je luč, Prelistavanje poldavnine, Clovek na pragu.

Zanimiva je tudi knjiga pogovorov urednika Marija Mavra z Beličičem, ki je izšla ob pisateljevi 70-

letnici z naslovom Vinka Beličiča pogled nazaj.

Opomba: Vinko Beličič v svojih povojnih delih ni le pasiven opazovalec dogodkov in ljudi, ampak se vseskozi prizadeto odziva na vprašanja in odgovore polpretekle dobe. Nič ne skriva svojih privzgo-

vost v našem vsaj nekatere Beličičeve leposlovne knjige. Med poezijo: zbirki Češminov grm in G

Novo mesto, 19. avgust 1993

Twingo - širokogrudni malček

Pri Renaultu so izdelali nov avto - Twingo, ki ga ni mogoče uvrstiti v nobeno od tradicionalnih kategorij vozil, odlikujejo pa ga prostornost, stabilnost, preglednost in inventivno zamišljena oblika. Majhnost in hkrati prostornost sta kvaliteti, zaradi katerih je Twingo postal zelo iskan avto in od 15. julija ga je mogoče kupiti tudi na slovenskem trgu. Za vas ga je preizkusil Marko Klinč in napisal naslednje poročilo.

Medtem ko so mnogi japonski in evropski proizvajalci avtomobilov tuhtali in se trudili izdelati majhen in hkrati prostoren avto, a so imeli pri tem bolj malo uspeha, se je pri Renaultovih konstruktorjih ponovno rojeval "avtomobil", avto, za katerega poznavalci pravijo, je ljubezen na drugi pogled: voznika osovo namreč prav še takrat, ko sede vanj. Twingo je namreč malček, ki izredno preseneča.

Ce merite nekaj pod 190 cm v višino in če tehtate nekaj pod 110 kg, se boste precej previdno ozrli okoli sebe, predno se boste začeli basati v mali avto. Pristopite k malčku in odprete vrata na voznikovi strani in doživite prvo prijetno presenečenje. Široko odprta vrata kar sama od sebe vabijo dolgina, da sede v vozilo, in vstopanje je resnično lažje kot pri katerikoli drugi limuzini srednjega razreda.

In ko sedete za krmilo, ste kar nekoliko presenečeni, ker ne doživite pričakovanega butanja svojih kolen v lastno brado, medtem se nameščate za volan. Zato nergavo začnete iskat napake: ali bom lahko stegnil noge za udobno vožnjo? Spet presenečenje - pomik sedeža do zadnje točke omogoča nadvse prijetno sedenje in od tu ste pravi gospodar nad sistemom za upravljanje vozila. Imate vrsto let voznih izkušenj in preizkusili ste več deset vrst vozil, zato dobro veste, da za vašim voznim sedežem sopotnik nikoli ni preveč udobno. Toda v Twingu je hudobnež v vas spet razočaran, saj sopotniki neverjetno lagodno vstopajo tudi do zadnjih sedežev in se navdušujejo nad udobjem.

Majhen, toda živ

V Twingu je vse tam, kjer mora biti, vsi elementi upravljanja vozila vam kar padejo v roke, predvsem navdušuje položaj krmila in prestavne ročice pa tudi stopalke so dovolj mehke za nežno nogo. In če vam je dana možnost preizkusiti Twinga, morate vedeti, da malček ni dirkalnik, pa vendar vas bo ponovno navdušil. Motor sicer še ne bo vžgal

že na vašo misel, bo pa to zagotovo storil ob prvem zasuku ključa v ključavnici pod volanom.

Tek Twingovega motorja je miren, tih je tudi, ko pritisnete plin in speljete. Ce je v vas kaj športnega duha, boste hitrost 100 km na uro s Twingom dosegli v pičilih 14 sekund. Po tovarniških podatkih zmore ta malček največ 150 kilometrov na uro, na preizkusu vožnji pa je digitalni merilnik pokazal hitrost 160 km na uro. Motor s 1239 cm³ in 40 kW oz. 55 KM je izredno prožen in poslušen, kar se ugodno izkaže pri prehitevanju ali pri vožnji po ovinkasti cesti. Tu je vozilo zelo stabilno zaradi sistema MacPhersonovih obes in trikotnega prečnega vodila spreadaj in vzolžnega vodila zadaj ter koles, ki so potisnjena v vogale vozila, kar pripomore k ugodni medosni razdalji (2347 mm pri skupni dolžini vozila 3430 mm).

Teža praznega vozila znaša 790 kg, dovoljena obtežba pa 385 kg, v posodo za gorivo lahko natočite 40 litrov eurosuper bencina, povprečno pa se poraba giblje okoli 6 in pol litra na 100 km. Tako smo že ob njegovem rojstvu spoznali, da je Twingo zelo uporaben avto za različne potrebe, saj se ob povsem zloženi zadnji klopi celo spremeni v majhen kombi, ob nameščenih sedežih pa je v njem dovolj prostora za štiri potnike in priročno prtljago. Twingo pa bo uporaben tudi "posthumno", saj je kar 90 odstotkov njegovih sestavnih delov moč ponovno predelati v koristne surovine.

Poleg udobja in vrhunskih voznih lastnosti ima Twingo tudi druge značilnosti varnega vozila, od skrbno zasnovanega prostora za potnike do ergonomsko domišljjenega voznikovega mesta, izredno velikih steklenih površin v prid preglednosti. Pregledni so tudi podatki o vozilu na digitalnih instrumentih, zelo uporabna pa so tudi vzvratna ogledala, kar pomeni ob učinkovitih brisalnikih in pralnih sprednjega in zadnjega stekla, ob električnem odmrzovanju zadnje šipe in ob

močnih halogenskih žarometih izredno varnost vozila.

Komu je namenjen?

Twingo ni narejen kot nadomestilo za katero od opuščenih vozil, saj ga ni moč uvrstiti v nobeno od tradicionalnih kategorij vozil, zato Twingo ostaja Twingo. S svojo

enoprostorsko, monospace zasnovo, s katero spominja na kombinirano vozilo Espace, ki v visokem razredu predstavlja alternativo za Safrane, Twingo kvečjemu dopolnjuje ponudbo v Cliojem razredu. Twingo, ki je živahne in veselne oblike in prav takšne duše, je namenjen ljudem, ki so mu po duhu podobni, ki pričakujejo od vozila enostavnost in prepro-

sto uporabnost, predvsem pa osebnost.

V Franciji je ta avto naprodaj od 4. aprila, ko je bilo na listi čakajočih vpisanih preko 8.000 kupcev. Do danes so prodali več kot 30.000 Twingov, polovico toliko kupcev pa jih nanje čaka. Pri nas ga za 1.298.000 tolarjev lahko kupite od 15. julija dalje.

MARKO KLINC

ekološka proizvodnja

Odpadno olje za pralni prašek

Lani jeseni, ko je črnomaljsko zasebno podjetje Wik navezalo stike z lastnikom avstrijskega podjetja Silico Chemie, je padla tudi ideja, da bi v Črnomlju začeli po avstrijski recepturi izdelovati pralni prašek za ročno in strojno pranje z imenom ralan.

Seveda so v Wiku takoj pristali na to. Toda preteklo je skoraj tri četrt leta, da so prve škatle iz črnomaljske proizvodnje prisle na police trgovin. Četudi začetnih težav še vedno ni konec, v Wiku zatrjujejo, da nikakor ne bodo preveč zaletati, temveč bodo postopoma osvajali tako proizvodnjo kot tržišče, prepričani, da bodo s počasnimi, a zagotovimi koraki uspeli prej kot z ihtavostjo in zaletavostjo.

Po besedah vodje proizvodnje Janeza Vidica so se za proizvodnjo ralana odločili predvsem zato, ker gre za bio-ultra, torej ekološko neoporečen pralni prašek, izdelan na podlagi naravnih maščob in brez fosfatov ali fosfatnih nadomestkov. To je podkrepil tudi analizo biološkega instituta iz avstrijskega Beljaka, ki je ugotovil, da se v 28 dneh razgradi v vodi več kot 99 odst. praška. Dokaz več, da je prašek zares narejen v glavnem iz naravnih surovin, in sicer na podlagi naravnega mila v kosmičih. To milo Wik sedaj še uvaža, a ga v prihodnje nameravajo izdelovati sami. Za to imajo že predviden prostor v bivši črnomaljski vojašnici. "To milo je narejeno iz odpadnih snovi, glavna surovina pa je odpadno jedilno olje. Pomeni, da bi lahko že samo z zbiranjem odpadnega olja, ki ga je v Beli krajini kar precej, zelo razbremenili okolje. V Avstriji je to dobro utečeno, pri nas pa bo potrebno, tegata se močno zavedamo, še precej časa, da bomo ljudi navdili na tovrstno ekološko obnašanje.

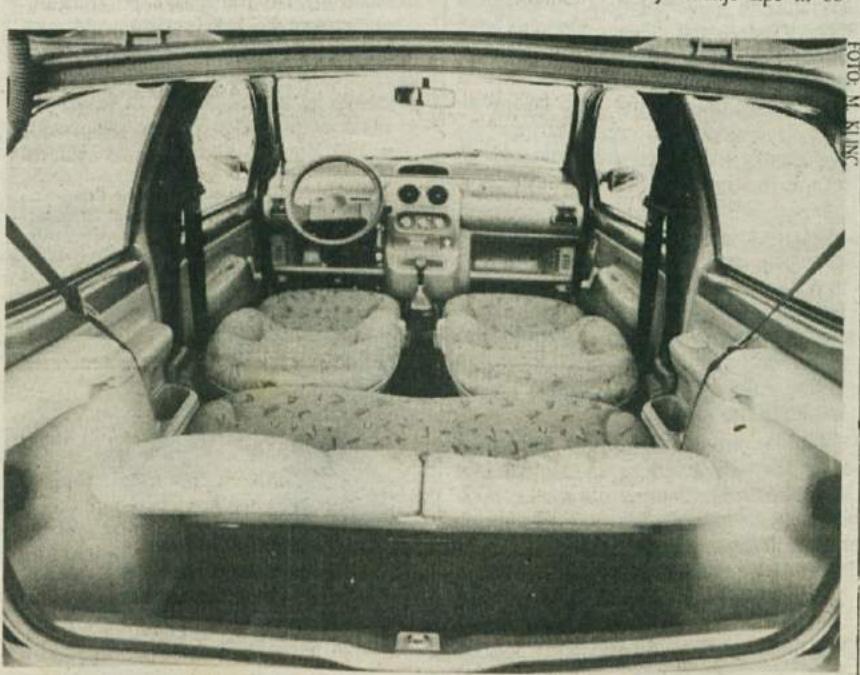
Vendar lahko pohvalim, da so prvi odzivi pri večjih porabnikih olja, ki smo jim ponudili zbiranje v posebnih posodah, ugodni," pove Vidic.

Ralan v glavnem izvozijo nazaj v Avstrijo, od koder dobivajo surovine, vendar ga je moč dobiti tudi v slovenskih prodajalnah. Vidic zatrjuje, da nanj ni bilo pritožb, če da slabo opere. Prašek je namreč koncentriran, kar pomeni, da štirje kilogrami nadomestijo približno sedem kilogramov in pol navadnega praška. Pere globinsko in perilo tudi mehča, tako da mu ni potrebno dodajati mehčalca. Doziranje kar v boben, na umazanem perilo, pa poveča njegovo učinkovitost za petino. "Nekatere stranke so potožile le, da ima perilo po pranju poseben duh, ki ga pri pranju z drugimi praški niso zaznale. To je prav zaradi mila, brez katerega prašek ne bi bil ekološki," pojasni. V Wiku so se potrudili, da ni ekološki prasiek, ampak tudi embalaža. Tako so vrečke narejene iz plastike, razgradljive v naravi, lične papirnate škatle pa so prav tako primerne za reciklažo. Prav izdelavi škatel so v Wiku namenili posebno pozornost, tako da jih kupec lahko uporabi tudi večkrat. Janez je obljubil, da bodo tistem, ki bo prišel s prazno škatlo v njihovo tovarnico v novi poslovni coni Majer v Črnomlju, vanjo položili prašek v vrečki, ki bo tako precej cenejši kot v prodajalni, kjer mora kupec seveda plačati tudi embalažo.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Janez Vidic z ralanom

Pred sto leti predor pod Sv.Ano

Maja prihodnje leto bo minilo 100 let od odprtja tako imenovane Dolenjske železnice, kar je bilo v tistih časih velik dogodek, ki so ga takratni Novomeščani proslavljali s ponosom in zelo slovesno. Že način, s katerim so takratne Dolenjske novice pisale o tem dogodku, kaže na velik, tudi simboličen pomen, ki so ga takratni ljudje pripisovali odprtju železnice.

"Po čemer je zdihovala Dolenjska nad 20 let, to je vsaj deloma dovršeno - kočevska proga "dolenjske železnice" se je 27. septembra 1893 slovesno odprla, 28. pa izročila javnemu prometu. Druga proga, od Grosuplja skozi Novo mesto do Straže, pa se pridno gradi in odpre se brez dvoma prej, kakor pride velika vročina drugega leta..."

Tako so v članku Dolenjska železnica navdušeno pisale Dolenjske novice 1. oktobra 1893 in razglibljale: "Kraj brez železnice

ima dvojno izgubo, kraj z železnico pa dvojen dobiček. Kako bi se mogel prvi meriti z zadnjim?" Od Grosuplja proti središču Dolenjske je takrat že hitela "železna cesta". Domače štirinajst dnevno glasilo je hrati navijalo, da železnica ne bi smela obtičati "tostran Krke in Straži", saj se sicer ne bo obrestovala. Novice so ponovno priporočale, naj dežela potegne železnico še na "...oni del Kranjske, ki je jasno potreben - onstran Gorjancev, Belokranjsko. Naj mar to zavržemo? Nai li nadarjeni Belokranjci išejo krahu na tujem - tamo v dalnej Ameriki? Ko bi jim vendar železnica brez dvoma doma življenje vsaj olajšala? To ne sme biti."

Predor pod Sv. Aно

Že 15. julija, torej pred sto leti pa so Dolenjske novice med domaćimi vestmi objavile tudi tole, za tiste čase presenetljivo poročilo:

"Dol. železnice predor pod sv. Aно je sedaj, kakor so že zadnje 'Novice' poročale, predstavljen in se pridno izdeluje. Podjetniki so vabilni za pretečeno nedeljo popoludne vso odličnejšo gospodo, meščanstvo in bližnje grajske, katerih vseh se je zbral nad pol drugi sto.

Pred vhodom v predor je inženir in podjetnik g. Radl pozdravil navzoče v imenu firme pl. Čeconi in dr., ter dejal, da je pri takih podjetjih običajno, kadar kaki večji kos težavnega dela napravijo, da povabijo na ogled interesovano občinstvo.

Med silnim strelenjem so nastopili navzoči pot v predor, kjer je bil z mnogimi svečami razsvetljen, pri večjih odprtijah pa z žicami magnezije. Velik del je že do prave velikosti razsijen, nekaj tudi obokanega; sploh pa je pogled po raztrjenih pečinah groznen, ter je res občudovati, kaj človeški um in pridna roka premoreta; a tudi je milovati ljudi, ki v temi in mokroti mnogo trpe. Ni čuda, če se kaka nesreča priperi, saj je delavec le malo črveček, ki v zemlji po skalah kljuje, in mala betvica kamna ga lahko umori.

Dospovedi na beli dan, pozdravila je godba in streljanje prišle, ktere so potem gospodje podjetniki na lepo pripravljenem prostoru imenito pogostili. Napivalo se je presv. cesarju, gg. podjetnikom, tehnikom, okr. glavarju, inspektorju Klemenčiču, dež. in drž. poslancu Šukljeju, pl. Lehmannu itd. Živahnata zabava je trajala do mraka.

Tako so poročale Dolenjske novice, medtem pa so marljivi delavci hitro utirali pot novodobnemu prometnemu sredstvu, pola-

gali tire, gradili železnične postaje in na moč hiteli, da bi povezali Novo mesto in Ljubljano s hlaponom, ki ga Dolenjska dotlej še ni videla. Sedmega aprila 1894 je po dolenjski železnici prvi zapeljal "komitejski vlak". V štirih osebnih vagonih I. in II. razreda so z njim pripravili v Novo mesto višji železnični uradniki. Med potjo so si ogledali posamezne kolodvore in druge železnične naprave ter ugotovili, da je proga "vže skozi dodelana" in da jo bo mogoče odpreti prvega junija 1894.

"Imamo jo! Dolenjsko železnicu."

Slavnostni dan je napočil zadnjega maja 1894, ko je Novo mesto doživel enega svojih dotlej najpomembnejših dni. Dolenjske novice so 1. junija čez vso stran navdušeno zapisale: "Imamo jo! Dolenjsko železnicu." Slovesno je prizvighal prvi vlak v dolenjsko prestolnico. Na praznično okrašenem kolodvoru se je zbrala množica domačinov in povabljenec. Mestni gardisti, požarna brambe, iz Črnomlja, Metlike, Mokronoga, Št. Jerneja in Žužemberka, ljubljanska vojska, godba in domaći godci, Dolenjski sokol in "nebrojno število gospode in preprostega ljudstva", je po besedah poročevalca navdušeno pozdravilo "gospode, katere nam je pripeljal vlak. Sprejem v Novem mestu je bil gotovo lep, da, krasan." Na griču, kolodvoru nasproti, so stali učenci in učenke iz Novega mesta in Šmihelj, okrašeni s trobojnici in cesarskimi barvami, držeč v rokah zastavice iste barve.

Prihoda prvega vlaka so se poleg visokih vladnih in upravnih uradnikov, načelnikov, svetovalcev, predstavnikov sodnih oblasti, obrti, pošte, vojaštva, duhovne gospose in drugih udeležili tudi 4 župani, 8 poslancev, 1 knez, 8 vitezov, 2 grofa in 3 baroni. Novomeški župan je slovensko nagovoril viteza Wittka, sekcijskega načelnika iz dunajskega trgovinskega ministra, in povedal, da so meščani srečni ob uresničitvi njihove gorenje želje, da je stekla dolenjska železnica.

Na sprejemu so bile tudi "naše mestne gospice v krasni narodni noši s pečami, kar je gospodom očvidno kako dopalo." Po kratkem postanku v Novem mestu je parni stroj odpeljal gospoda do Straže, od koder se je vrnil zopet v mesto. Tu je visoke goste čakal drugi sprejem pred mogočnim slavolokom pri Skabmetovi hiši. Gospoda je šla potem peš na glavni trg, od koder se je peljala še pogledat grmsko šolo, na kolodvoru pa so nato imeli sijajen banket. "Vsa slavnost se je lepo vršila, brez vsake nezgode," je pisalo v Dolenjskih novicah.

Cez devet mesecev bo poteklo sto let, odkar naj bi nam po besedah Novic "železničica donesla boljših dni v vsacem oziru! Gotovo se bode to zgodilo, ako bomo storili tudi sami, kar je v naših močeh."

TONE GOŠNIK

za lepoto rok

Umetni nohti, zakaj ne?

Že pet let je, odkar je Novomeščanka Renata Štih, po poklicu frizerka, prejela diplomo za nego in manikiranje nohtov svetovno priznane podjetja Tami nail. Takrat ženske še niso prisegale na umetne nohte ter manikiranje, in če to ne bi bila samo dopolnilna dejavnost, bi Renata težko shajala samo s tem. Danes je drugač in ni dneva brez naročil, ki jih mojstrica sprejema po telefonu, da delo steče brez čakanja.

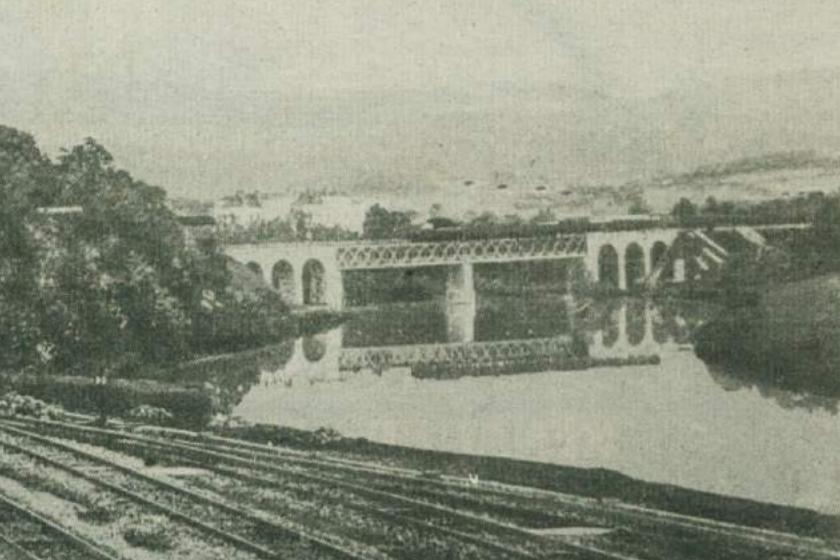
Da je ženska sama sebi in drugim bolj všeč, je nujno, da ima negovane ruke in lepe nohte. Kozmetika dela čudež in tudi umetni nohti so dandas že nekaj vsakdanjega. Včasih so imeli ženske z umetnimi nohti za gospo, ki jim ni treba delati nič drugega kot hoditi od frizerke do kozmetičarke. Renata pravi, da so danes umetni nohti tako kvalitetni, da z njimi lahko opravljamo prav vsa gospodinjska dela, celo vrtnarimo brez zaščitnih rokavic, in še marsikaj. Prav pri manikiru se odkrijejo včasih zelo zapletene deformacije nohtov, kot so luščenje povrhnjice, bele lise na nohtih, cepljenje ali pa grizanje nohtov. In prav slednjih je zadnje čase izredno veliko. Renatine stranke so celo otroci, ki se ne morejo odvaditi grizanja nohtov. Z vztrajnostjo, potrežljivostjo, pravilno prehrano in nego so naštete poškodbe nohtov ozdravljive v dokaj kratkem času.

Seveda prihajajo na manikiro tudi ženske, ki si želijo dolge, zdrave in estetsko lepo oblikovane nohte. Z najnovejšo metodo izpoljuje Renata tudi take želje. Pri poškodovanih in kratkih nohtih je potrebno podaljšati konice nohtov s posebnim prahom, podobnim brezbarvnim smoli. Noht je treba najprej temeljito očistiti in pripraviti podlagu za nanos smole, ki jo nanesemo na površino nohta in s pomočjo

sablone tudi na konico. Dolžino konice prilagodimo želji stranke in jo nato obdelamo z lesenimi pilicami. Sledi tanek nanos podlaka, ki varuje zmes in noht. Lak je lahko brezbarven ali v barvem odtenku, zaščiten z nadlakom, ki nohtu daje sijaj. Tako nanesen lak je obstojen in velikokrat se stranka prej naveliča barvnega odtenka, kot pa ga je potrebno zamenjati.

Na tak način lahko v prej kot eni ur pričaramo lepo in negovano roko. Umetno narejen noht, dolg ali kratek obdrži obliko zelo dolgo in ga le vsake 3 do 4 tedne na spodnjem robu dopolnjujemo. Po korekturi je roka ponovno elegantna in marsikatera ženska se je po manikirjanju rešila neprijetnih kompliksov in skrivanja rok pred ljudmi. Potreba je le volja in lastna odločitev za nekaj, kar na obraz pričara zadovoljstvo in samozavest.

MAJDA LUZAR

Novo mesto je dobilo železnicu leta 1894, leta 1914 pa je bila podaljšana do Karlovca. (Fotografija je iz leta 1915. Razglednica je iz arhiva Studijske knjižnice Mirana Jarca)

naše korenine

Ni požar pregnal ljudi

pa so nam z darovi pomagali prestati najhujše čase," pripoveduje Dragica bistro, ko sediva v senci za mizo. Še nekaj let ji manjka do devetdesetih in še vedno je živahna ter zgovorna in tudi nekaterih kmečkih del se še loti. Takrat so pri Mukavčevih preživeli zimo in tudi novo zidano hišo so si kmalu postavili.

"Pomagal nam je tudi moj oče, Matija Kramarič iz Severina na Hrvaškem. Skoraj vse življenje je bil v Ameriki, a je večkrat prisel domov. Ko je videl, kaj nas je doletelo, nam je dal petnajst tisoč dinarjev. To je bilo v tistih časih zelo veliko. Franc, moj mož, je bil brez staršev. Očeta mu je ubilo v Ameriki, mati mu je umrla, ko so bili otroci še majhni. Fanta sta k sebi vzela Špeharjeva, soseda, ki nista imela svojih otrok. Videla sta, da je priden, in sta mu zapisala posestvo. S Francem sva se spoznala, ko so slovenski fantje 1. novembra 1928 prišli na ples v Severin. Bil mi je všeč in še tisto leto sva se poročila. Nikoli mi ni bilo žal. Tudi moj oče je bil zadovoljen, ko je prisel iz Amerike in videl mojega moža. 'Vidim, da se nisi prevaril,' mi je dejal. Pa tudi Špeharjeva dva, Ivan in Katarina, sta bila za naju kot pravi oče in mati, zlasti pa sta imela rada najine otroke. Žal je Katarina po težki bolezni kmalu umrla, Ivan pa je še dolgo živel z nimi. Otroci so ga klicali Pravi. To pa zato, ker so najprej oba, mož in njega, klicali ate. Potem so začeli spraševati, kateri je pravi, Ivan pa se je šalil, da je on pravi. Tako je ostal Pravi vse do svoje smrti," pripoveduje Dragica.

S Francem sta imela štiri otroke, tri dekleta in enega fanta. A še predno so otroci odrasli,

je družino zadela še ena nesreča. Spet je prišla avgusta, in sicer leta 1942. Takrat so Italijani v vasi pobrali enajst moških in jih odpeljali v internacijo. Med njimi je bil tudi Franc. Dragica se je morala znati sama, kakor je vedela in znala. K sreči je France leto pozneje prisel domov. Resda močno izčrpala po mesec dni trajajoči hoji iz Italije, toda živ in zdrav.

Od takrat je po soteski pod vasio steklo že veliko vode. Kolpa, ki je vedno delila Slovenijo od Hrvaške, je medtem postala tudi meja med dvema samostojnima državama. Mlin za mlinom ob reki se je ustavil, pa ne zaradi usahlih voda, in vas na polici nad Kolpo se je spet skrčila za polovico, pa ne zaradi ognja. Kar je pobral ogenj, je bilo moč sčasoma nadomestiti? Toda kdo bo nadomestil ljudi, ki se tu rojevajo, a odhajajo v svet brez povratka?

Včasih je bilo v vasi dvaindvajset naseljenih hiš, zdaj jih je le še devet. In včasih je bilo živo in veselo. "Imeli smo svoje muzikante, pa smo pripravili ples kar po hišah, zdaj pri enih, zdaj pri drugih," spominja Dragica. A harmonika je utihnila in nikomur ni več do plesa. Štiri otroke je imela Dragica, zdaj ima enajst vnukov in trinajst pravnukov. Vnučki Lidija in Renata, hčerki sinova Franca, ki je zdaj gospadar, sta se še nekaj časa ukiali okoli njenega krila, predno ju je vzel svet, drugi so drugod po Beli krajini, sedem jih je celo v daljni Kanadi, kamor sta se odselili hčerki Marica in Ivanka. Kdo ve, kdaj se bo na domačiji, ki sta jo po tistem požaru ponovno postavila Dragica in Franc, spet oglašil otroški jok?

TONE JAKŠE

Dragica Mukavec iz Špeharjev

Renata za manikirum pultom

NAGRADI V RADOVLJICO IN NA SELA

Žreb je izmed reševalcev 31. nagradne križanke izbral JOŽETA RUCIGAJA iz Radovljice in MATEJO FORŠČEK s Sel. p. Straža. Jožetu pripada denarna nagrada 3.000 tolarjev (stevilkov bančne knjižice in EMŠO je napisal že na rešitev). Mateja pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencemā čestitamo!

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljte najkasneje do 30. avgusta na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 33. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 31. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 31. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: AMPERE, OK, HARMONIKA, IREALNOST, LOV, OSNIK, BOKAL, DA, NOVELA, GL, OPAŽANJE, REA, POTIP, ERJAVEC, APAČE, TAHITI, REŠETO, EROTIK, TRAKAR, SIRIJA.

prgišče misli

Najboljši način preprečevanja obolenj je človekova sproščenost in prilagodljivost - odpoved alkoholu, tobaku, ambicioznosti, naglici in drugim vrstam stresa.

H. SCHAEFER

Krivični nima boga.

M. AVRELJ

Ljudje ne ustreza zamislji o človeku, socializem ne ustreza zamislji o Socializmu.

O. FALLACI

Seks, to pomembno človeško čustvo v filmu, striplih, v književnih delih in celo v življenju postaja zgolj golo dejanje.

M.D. KINDER

Krog stvarstva zida red na bolečini.

J. MENART

zanimivosti iz sveta

Pezgodnji vzdihi olajšanja

Ko so strokovnjaki odkrili, da je povzročitelj aidsa, imenovanega tudi kuga dvajsetega stoletja, virus, ki so ga na kratko poimenovali HIV, je bilo slišati vzdihe olajšanja. S protivirusnimi cepivi imajo namreč že precej izkušenj in zdelo se je, da je samo še vprašanje mesecev, ko se bo tudi proti virusu aidsa pojavilo učinkovito sredstvo. Leta tečajo, od takrat jih je minilo že več kot deset, aids mori naprej, o cepivu pa ni glasu. Kaj je vendar narobe?

Petnajst milijonov ljudi po vsem svetu je zdaj okuženih z virusom aidsa, od tega en milijon otrok. Samo v ZDA je bilo okuženih en milijon ljudi, umrlo pa jih je 180 tisoč. Po predviđanjih bo za to boleznijo do konca tega tisočletja število vseh obolenih naraslo na 120 milijonov, če... Človeštvo seveda upa, da bo tako kot proti drugim boleznim tudi v to grozljivo statistiko o aidsu poseglo učinkovito zdravilo.

Leta 1983, le dobrih pet let potem, ko se je aids razširil tako rekoč po vsem svetu in postal pandemija, so strokovnjaki odkrili, da je povzročitelj aidsa virus, ki napada človeški imunološki sistem, zato so ga poimenovali HIV (human immunodeficiency virus). Vzduh olajšanja je spremjal do odkrite. Z različnimi virusi imajo strokovnjaki že precej izkušenj. Borba proti njim je pravzaprav enostavna, saj je v njej glavni junak človeško telo samo, ki ga je treba prej za bitko primerno oborožiti. V ta namen pripravijo cepivo, ki vsebuje omržive ali mrtve viruse, in jih vbrzijo v človeško telo. Človekovi obrambni sistem se prav na tega vsliljiva pripravi, in ko vdredo vanj pravi in zares nevarni napadalci, je učinkovito protiorožje že pri roki. Tako je delovalo pri kozah, otroški paralizi, oščih in nekaterih drugih boleznih. Človeško telo, izkušen bojevnik proti mnogim napadalcem skozi mnoga tisočletja, naj bi tudi tokrat izšlo zmagovalo iz bitke. Priprava primerenega cepiva je bila samo še vprašanje mesecev, največ kaj leto. Tako se je takrat zdelo, vendar so se stvari zasukale drugače.

To, da je od odkritja virusa pa do danes minilo že več kot desetletje, seveda ne pomeni, da so strokovnjaki v tem času sedeli prekrizanih rok. Nasprotno, v mnogih znanstvenih centrih je bilo čutiti mrzlično dejavnost in nemaločrat se je zgodilo, da je zašla v javnost senzacionalna novica o odkritju učinkovitega zdravila proti aidsu. Mrzličnemu razpoloženju je bila dostikrat vzrok tudi slava, ki bi pripadla iznajdilju, ter seveda zaslužek, ki se je obetal

izdelovalcu. Toda bolj ko je mineval čas, bolj je postajalo jasno, da z in lahkim zaslužkom ne bo nič. Porocila o čudežnih zdravilih, ki so tako senzacionalno odjeknila v javnosti, so kmalu brez odmeva potihnila. Izkazalo se je, da imajo tokrat opraviti z virusom, ki ne samo da napada človekov obrambni sistem, ampak ga zna tudi ukoniti. Ta je sicer navajen prebrati napadljivo genetsko kodo in na podlagi te pripraviti učinkovito orodje za uničenje napadalca. Toda izkazalo se je, da je virus HIV genetsko nestabilen in se je v času, ko se je naselil v človeškem telesu, sposoben tolkokrat preobraziti, da mu človekovo

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Menopavza

Mnoge moške, ki se približujejo srednjem letom, začne skrbeti njihova aktivna spolna vloga. Eden od načinov, kako se znebjijo te zaskrbljenosti, je ta, da se taki vlogi kar odpovedo. To pa vodi v popolno izogibanje spolnosti v zakonu. Če pri tem moški še prekomerno piše, se stvari le še poslabšajo. V zakonu nastanejo problemi. Moški ugotovi, da je impotenten pri svoji ženi, pri drugi, ki ne more primerjati njegove sedanje vloge s prejšnjo, pa je popolnoma normale.

Telesna in duševna bolehnost lahko v kateri koli starosti zmanjšata ali celo uničita spolni nagon. Po štiridesetem letu imajo telesne in čustvene težave mnogo večji učinek. Biti za krajši ali daljši čas telesno onesposobljen pomeni zmanjšanje spolne odzivnosti za oba spola. Če pa je bolezen akutna, kot na primer pljučnica, potem je izguba spolne sle običajno prehodna in oba partnerja se s tem sprijaznita. Pri dolgotrajnih boleznih, kot so obrale skelepov ali obolenja srca, se nagnjenje za spolno aktivnost postopoma zmanjšuje, dokler popolnoma ne usahne. Nekatera bolezenska stanja, kot na primer dolgoletna sladkorna bolezen, lahko povzročajo pri moškem impotenco iz zdravstvenih razlogov. O teh problemih se je vsekakor potrebitno pogovoriti s partnerjem.

imunološki sistem ni sposoben več slediti.

Enostavno bi stvar povedali takole: smisel borbe proti pandemiji, kakršna je aids, bi bil cepli čim večji del ogroženega prebivalstva, zlasti pa vse rizične skupine, se pred okužbo z virusom aidsa. To je približno tako, kot bi po svetu poslali tiralicu z opisom in pristnim oditi nevarnega napadalca. Protelesca bi ob vdoru tujkov v telo po opisu prepoznaла sovražnika in ga uničila. Toda z virusom aidsa je tako, da od časa do časa spreminja svoj pristni oditis. S sprememjenjem oditisom pa se lahko brez skrbi spreha na telesu svoje žrte. Koliko variant teh oditisov je pravzaprav možnih? Strokovnjaki tega še ne vedo, zavedajo pa se tudi nevarnosti, ki bi nastala, če bi pripravili kompleksno cepivo na do zdaj poznanih variantah. Ker imajo nekatera laboratorijska gojitevavirus izolirana tudi že po več let, je vprašanje, če bi cepivo, pripravljeno iz teh virusov, bilo sploh učinkovito ali pa bi, kot se tudi bojijo nekateri znanstveniki, prav zaradi težav s pripravo stoddostno varnega cepiva povzročilo nove okužbe ali pa vplivalo celo na kolaps celotnega človeškega imunološkega sistema. Obnašanje virusov v laboratoriju je lahko samo na videz kontrolirano, nihče pa ne more jamčiti, kako

se bodo obnašali v človeškem telesu.

Je znanost, vsaj kar se aidsa tiče, nemočna? Seveda ne, čeprav so težave, s katerimi se srečuje, take, da bo do iznajbe pravega cepiva preteklo še nekaj časa. Medtem pa se mnogi znanstveniki ukvarjajo z že okuženimi ljudmi. Spoznanje, da se virus aidsa pritajen lahko tudi po več let skriva v človekovem limfniem sistemu, predno preide v akcijo, je pritegnilo njenih pozornost: "Kaj je tisto, kar virus prebudi ki delovanju. In ali ne bi bilo mogoče v tem stadiu virus za vedno uspavati?" se sprašujejo.

T. J.

Samota in lenoba spodbujata domišljijo.

F.M. DOSTOJEVSKI

Sedanja industrijska družba, zasnovana na kopiranju gmočnih dobrih človeških bitij ni omogočala razvojnih možnosti. Že zdavnaj nam je popolnoma jasno, da je razvoj osebnih možnosti in interesov za kulturo, umetnost, ustvarjanje in medčloveške odnose neprimerno večje bogastvo, kot so materialne dobrine.

J.J. SERVAN-SCHREIBER

DOLENJSKI LIST	AVTOR: JANEZ KOGOVŠEK	NACISTIČNI VOJNI ZLOČINEC (MARTIN)	GLAVNO MESTO KORZIKE	DEL OBRAZA OB STRANI CELA	DOLENJSKI LIST	OKAME-NELA SMOLA IGLOVCEV	ČASOPISNI OGLED	FRANC POPEVKA-RICA LAURENS	POSLOVNA CETRT VELEME-STA
NIZEK MOSKI GLAS					PISATELJ MIRAN ... ENOTA ZA FREKVEN-CO				
DEL KMECKEGA VOZA					GLAVNO MESTO VIETNAMA JOHN ADAMS				
TELESNA POSKODO-VANOST									
EDEN OD BEATLOV									
LEPOTNA RASTLINA									
					TOVARNA V SARAJEVU PREBIV. ITAKE				
ZIDOVSKA DRŽAVA SMUČANJE									
NATAŠA BOKAL									
JUDOVSKA MESTNA CETRT									
NAOMI UEMURA SOKRATOV TOZNIK									
OLIVER TWIST GORA V JULIJSKIH ALPAH									
KNJIGA ZA UCENJE IVO DANEU									
PREMETENKA									
ZAREZA V SODU									
24 UR									

DOLENJSKI LIST ZBOR OSMIH PEVCEV NOGOMETNA PATA DVOJNICI

NAŠ ALPSKI SMUČAR (MITJA)

GLAVNO MESTO JAPONSCHE

RAZTEGLJIV TRAK

TEŽA EMBALAZE

K praktični KRIŽ AŽ

Večnamenska kravata

V počitniško razgraničenih poletnih dneh si lahko privoščite tudi nekoliko bolj sproščeno, kar nekoliko ekstravagantno modo. Če boste pospravljali po njegovih predtalih in se vam bo zazdeло, da je precej kravat že izven mode in torej zrelih za v smeti, jih nikar ne zavržite. Iz njih lahko naredite simpatične moderne dodatke zase. Tako lahko na primer dve kravati podobnih vzorcev ali barv zvezete skupaj na kabobojsko blazo, seveda na nekoliko drugače, kot to počne moški. S kravato lahko zavezete lase, ki vam namesto pentlje drži kodre na obrazu. Dve pisani kravati lahko zavezete okrog klobuka. Iz dveh enakih kravat je moč narediti naramnice. Na pas hlač jih sprejaj pritrpite z dvema gumboma, zadaj pa ju prekrjite, sprijemite skozi zanke na hlačni in zavezete v pentljo. Nekoliko bolj predznevne slike kravate lahko z domeslim vezjam in vozlanjem iz ene ali več kravat naredite celo nedrček.

Poslikan prt

Med dopustom imate nekoliko več časa, tako da si lahko privoščite tudi opravila, ki so sicer bolj nevsakdanja, predvsem pa med letom zanje zmanjkuje časa. Kaj, ko bi se tokrat odločili poslikati prt, ki je lahko prijetno poživilo tako za mizico na vrtu, balkonu ali tudi v jedilnici. Iz belega platna sesite prt, lahko pa prekrojite tudi plateno rjavo. Rob prta okrasite z načim. Nekoliko bolj predznevne slike kravate lahko z domeslim vezjam in vozlanjem iz ene ali več kravat naredite celo nedrček.

Paradižnikova mezga

Pikantno paradižnikovo omako lahko pripravimo sedaj za čez zimo, ko imamo na voljo še veliko okusnega in zrelega paradižnika. Za 500 g paradižnikove mezge potrebujemo: 1,5 kg zrelih paradižnikov, 300 g čebule, 2 nageljnovi žbici, 2 lovorce liste, 10 poprovih zrn, 1/4 l kisa, ščepci soli, 75 g sladkorja, 2 žlici mlete sladke paprike, košček feferona. Čebulo olupimo in sesekljamo. Paradižnike sesekljamo in jih damo v kozico, dodamo čebulo in lovorce liste, nageljnovi žbici, poper v zrnu in kis. Solimo in segrevamo, da zmes zavre. Na majhnem plamenu kuhamo dobro uro, vmes pogosto premesamo. Pretlačimo skozi cedilo ali sesekljamo v električnem mešalniku. Zlijemo nazaj v kozico in kuhamo še toliko časa, da se omaka zgosti. Nato dodamo sladkor, feferon in papriko. Kuhamo še toliko časa, da se sladkor raztopi. Odstavimo s štedilnika. Damo v čiste sterilizirane kozarce. Kozarce zapremo in jih steriliziramo 20 minut.

Kunce kosi kokcidioza

Poletna suša in vročina muči tudi živali. Kuncem na primer se zelo zmanjša tek in naslopi po stanju občutljivi glede hrane in vode pa tudi bolezni. V vročih in zatohlih prostorih radi zboljo za kokcidiozo, najbolj nevarno kuncjo boleznijo, ki lahko pokosi celo trope živali. Bolesen delimo na črevesno in jetrno. Obe je kaj lahko prepoznamo, saj oboleli živali postanejo kilate, naježi se jim dlaka, poslabša tek, kar vse priporomore, da zmanjša naglo hujšati. Jetrno kokcidiozo prepoznamo po znacilnih belkasto rumenih pegah na jetrih, ki so napolnjene z gosto tekcočino. Ker se živali okužijo s pomočjo iztrebkov, sta poleti še bolj kot sicer potrebna č

UKRAJENA SLIKA NA ZRCALO - V panonskem svetu so do druge svetovne vojne in le še nekaj časa po njej krasile stene ob bogkovem kotu slike na steklo. Večinoma uvožene iz srednje Evrope so jih prodajali potujoči krošnjariji po trgih in vseh. Slike na steklo in zrcalo so imele versko vsebino. Pomenile so statusni simbol in s svojo živopisnostjo krasile bivalni prostor kmečkega doma. S skrivnostnim žarom so žarele v medij svetlobe med dvema oknom "hiše" kot glavnega prostora. Šele postavljene v nizu so slike dosegale pravi učinek. Iz niza je slika iztrgal in pretrgal čarobni krog svetih podob tat, ki je sredi julija v Posavskem muzeju Brežice ukradel to sliko Marije, slikano na zrcalo, veliko 24 x 18 cm. Jo bo kdo prepozna? (Text in foto: Ivana Počkar)

Iz Trdinovih zapiskov

Zenitev brez pameti - Ko se ženijo, delajo to pogosto brez pameti in vesti, zapustivši stare ljubice jemljejo si neznana dekleta, da le kak groš pri njih čutijo.

Na Trate hodijo purgarji 1. maja, o sv. telesu in o cesarjevem godu. Snidejo se ondi i njihove rodbine, jemlje se s sabo pleče, teleče stegno, potica etc. Uživa se po tleh sede, leže in laže, ali pa stoje. Tudi godba mestna pride tje, godese goste meščani se ve da zastonj.

Sramežljivost - Dekle in sploh druge punce svlačijo se in oblačijo vričo tujih ljudi n.pr. v krčmah pred gosti. Obleka zl. mlajši žensk so vsakovrstne pisane cunje, dolgi robci etc. ali barve ne vpijejo: mestni vpliv.

Stari napis na cestah so vsi nemški in kažejo povsod le proti kakšni graščini, ali če tudi v kako vas, mora biti vendar le tudi graščina zraven. Okoli Š. Ruperta in Mokronoga videl sem le slovenske potokaze (se ve da noveje), Novo mesto ima pri mostu le nemško ime Rudolphswert.

Ptičja svadba - V Š. Jernejski okolici tiči o sv. Gregorju svatujejo. Ljudje otrokom v grmovje devajo rožičev, potice etc. češ, da so tiči nekaj na svatbi pojeli, drugo pa kar je ostalo, lahko dobre otroci. Veliko veselje.

Misli o posesti včasi čudne. Ru. pravil, da mu kmet popasel vsako leto travnik ali njivo in mu prinesel zato lonček masla za oskodovanje sam iz svoje volje, češ tvoje je moje, naj bo tedaj tudi nekaj mojega tvoje.

Vraževernost - Čuk ugnjezdil se blizu nas in plaši celo okolico, vsi prave, da pomeni njegovo vpitje smrt, tudi oni, ki se sicer prazni veri srejajo.

Podjetje za izgradnjo računalniških podprtih proizvodnih sistemov

finet sistemi

Šempeter v Sav. dol. 21/A
tel. (063) 701-225
fax (063) 701-033

PROFIN celovit grafični informacijski sistem za podjetje

- informacijski sistemi na ključ
- optična komunikacijska oprema
- računalniška oprema
- pooblaščen zastopnik za Microsoft, Aldus, Novell
- aplikativna programskna oprema

KNJIŽNA POLICA

Romantični nagovori

Mladi slovenski pesnik Jurij Kovič, sin Kajetana Koviča, enega najboljših sodobnih slovenski poetov, je za svoj pesniški diskurz izbral gorovico romantičnega zanosa. S takšno gorovico nas nagovarjajo tudi pesmi njegove zadnje, tretje pesniške zbirke, ki je pod naslovom Nagovori pred kratkim izšla pri Pomurski založbi v Murski Soboti. In čim bolj se bralške prepustimo vsebinu in duhu teh pesmi, tem bolj občutimo, da je z njimi romantika spet, po Hermanu Voglu, "iz groba vstala".

Seveda je treba takoj povedati, da je Kovičeva romantičnost bistveno drugačna od tiste, ki je obisala Prešernovo poezijo in Chopinovo glasbo. Razloček je predvsem v dojemaju in sprejemanju sveta kot razočaranosti ter seveda v ironiji in ironični samorefleksiji kot enakovrednih doživljajskih razsežnosti. Mladi pesnik, ki se zaveda svoje ustvarjalne moči, namreč vedno začuti, kdaj je treba skočiti od ojesa klasične romantičnosti in kako. To mu uspeva z elegantnim ironičnim odkokom.

Središče dogajanja v Kovičevi poeziji je pesnik sam, ki je obenem tudi lirska subjekt, prevladujoča motiva v tej poeziji pa sta ljubezen in lepota. Ljubezen in lepot in poleg njiju tudi umetnost so v pesnikovi obravnavi in gledanju polni mladostnega umevanja. Ker pa pesnik razrešuje lirična dogajanja v pesmih, kot rečeno, z ironičnim odskokom, se ljubezen spremeni v spolnost, drogo in rock'n'roll, Mona Lisa postane nenadoma samo privlačna louvska obiskovalka, ljubljene je čutna "vaja v slogu".

V zbirki Nagovori so verzni pretežno rimani in pesmi zvezne kitične. Pogosto uporabljeni obliki je sonet, nekajkrat celo gazela, s čimer pesnik potruje Goethejev izrek o dobrini starci časi in mladom vinu v njej. Nekaj pesmi je zloženih v tristopičnem troheju in po obliki spominjajo na Jenkove štirinštirčne kratke kitice.

Gorovica Nagovorov je preprosta, jasna in ne preobložena z metaforami, pa vendarle izbrana in kultivirana. Zanimivo ji je prisluhniti.

IVAN ZORAN

Duhovne pesmi

Jože Snoj je iz svoje pesniške delavnice poslal med bralstvo že svojo deseto pesniško knjigo, zbirko Duhovne pesmi. Knjiga, ki jo je izdala Državna založba Slovenije, je nastala med avgustom 1991 in januarjem 1992, razen

ene pesmi, ki je vzeta iz Snojeve prve pesniške zbirke, izšle pred tridesetimi leti. Prav to morebiti razovedva pomembno dejstvo, da je bil namreč pesnik ustvarjalni oziroma duhovni svet že od začetka zarisan in zaokrožen in da predstavljajo njegove posamezne zbirke v glavnem le pesniške avanture v različicah doživljanja in upenjanja ves čas istega sveta.

Duhovne pesmi torej izvirajo iz spoznanja in prepričanja, da so telo in duša ter čutno in duhovno eno, celota. Ljubezen moškega in ženske ter iz nje izvirajoče otrokovo rojstvo kot čudež je v bistvu nekaj takega kot odnos med sv. Duhom in svetom. Svojevrsten čudež pomeni Snoju rojstvo pesniške besede, tistega duhovnega odkritja, ki ta odnos po svoje poimenuje in s tem vzpostavi vez z bralcem, da tudi on začuti ali pa vsaj zasluti čudežnost duhovnega.

Zbirka v duhovnem smislu zasleduje razmerje med Očetom, Sinom in sv. Duhom, ki so, kot sicer, tudi v spojivu v tej knjigi eno. Trojost jeupoštevana tudi v zgradbi zbirke, ki je tridelna, potematem nekakšen pesniški triptih. Duhovne pesmi so

pesniška zbirka v pravem in polnem smislu besede - "v smislu pesniške, duhovne zbranosti", kot je na ovitku knjige zapisal Boris A. Novak. V posvetilu je pesnik zapisal: "Gospodu, ki oživlja". Pravi smisel tega posvetila razodenejo same pesmi. Njihova vsebina, izraz, jezik, metafore. Marsikaj spominja na sestopisemske alegorije, na molitev. Res, marsikater pesem se bere kot pesnikova molitev k Bogu. Npr.: "Hvala ti / Gospod, ki oživlja / iz nič za nič / kar živi / za končnost te neskončne ljubezni / za prah te zemlje / v nji". In Gospod tako oživlja v sleherni od teh duhovnih pesmi - pesniških hvalnic in molitev.

IVAN ZORAN

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
KNJIGOVODSKE STORITVE

ART d.o.o.

Sestova 6, 68330 Metlika, tel. (068) 59-542

razpisuje prosto delovno mesto

finančnega računovodje

Pogoji:

- 5 let delovnih izkušenj na delovnem mestu
- končna višja ali visoka šola ekonomske smeri
- organizacijske sposobnosti
- trimesečno poskusno delo.

Pisne prijave in dokazila pošljite na naslov podjetja v 8 dneh. O izbiri bomo kandidata obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

ISKRA PIO, d.o.o.

68310 ŠENTJERNEJ

Trubarjeva 5

tel.: (068) 42-016

ODDAJAMO V NAJEM:

na lokaciji ŠENTJERNEJ, Trubarjeva 5:

- poslovno-proizvodne prostore (cca 300 m²)
- skladiščne prostore (cca 700 m²)

na lokaciji KRŠKO, CKŽ 35:

- dva lokalna po 35 m²
- skladiščni prostor (cca 100 m²)

CENA PO DOGOVORU!

OSNOVNA ŠOLA ŽUŽEMBERK

Baragova 1, Žužemberk
68360 Žužemberk
tel.(068) 87-022, fax (068) 87-022

razpisuje prosto delovno mesto

**učitelja angleškega jezika (PRU, P)
za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.**

Začetek dela: 1.9.1993.

Pogoj: višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev po predpisani zakonodaji sprejemamo 15 dni po objavi razpisa na gornji naslov.

PIONIR AVTOHIŠA

**Servisno prodajni center Novo mesto, d.d.
Ločna 48**

68000 Novo mesto

objavlja javno licitacijo naslednjih sredstev:

- 1. fotokopirni stroj XEROX 2202 v delujočem stanju;**
Izklicna cena 5.500,00 SIT;
- 2. sušilna peč znamke BEFRAG, brez komore, z instalacijami, dvema elektromotorjem, gorilcem in turbino;**
Izklicna cena 70.000,00 SIT

Licitacija bo v soboto, 21. avgusta, ob 9. uri v prostorih PIONIRJA AVTOHIŠE.

Ogled je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE

objavlja na podlagi 10. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil in subvencij za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva (Uradni list Republike Slovenije št. 36/92 in sklepa izvršnega sveta z dne 29.7.1993

PONOVEN RAZPIS

za pridobitev sredstev za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva v občini Trebnje.

- Skupni znesek razpisanih sredstev znaša 2.000.000,00 SIT.
- Razpisana sredstva se namenijo za subvencioniranje realne obrestne mere za posojila, ki jih odobrijo poslovne banke in druge finančne institucije za investicije, ki usrežajo namenom iz tega pravilnika.
Razpisni pogoji za pridobitev sredstev za pospeševanje razvoja obrtništva, podjetništva in kmetijstva v občini Trebnje so enaki pogoju razpisa, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu dne 17.6.1993.
- Izvršni svet bo prejete vloge z zahtevano dokumentacijo obravnaval enkrat mesečno in poslat prosilcem ustrezni sklep najkasneje v 8 dneh po sprejemu.
- Rok za vložitev zahteve traja do 31.10.1993 oziroma do porabe sredstev.

Opomba:

Vsa pojasnila v zvezi z razpisom posreduje Sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo občine Trebnje, tel. (068) 44-043.

OSNOVNA ŠOLA SAVO KLADNIK SEVNICA

Trg svobode 42

68290 SEVNICA

RAZPISUJE

naslednja prosta delovna mesta:

- 1 učitelja RP - P ali URP za podružnično šolo Studenec.**
Delo bomo sklenili za določen čas, s polno delovno obveznostjo od 1.9.1993 do 30.6.1994. (Na razpolago je garsonjera v kraju.)
- 2 učitelja RP - P ali URP za delo na centralni šoli.**
Delo bomo sklenili za določen čas, s polno delovno obveznostjo od 1.9.1993 do 30.6.1994.

Za enoto Glasbene šole:

- 1 učitelja klavirja, PRU ali P, za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo. Nastop dela 1.9.1993.**
- 1 učitelja klavirja, PRU ali P, za nedoločen čas, s polovično delovno obveznostjo. Nastop dela 1.9.1993.**

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov šole v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po končanem razpisu.

DEKOP, Milan Osolnik

68000 Novo mesto

Ljubljanska 10

objavlja prosto delovno mesto

varilca

za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo in 3-mesečno poskusno dobo.

Pogoji: Poleg ustrezne izobrazbe in splošnih pogojev so zaželjene izkušnje s področja varjenja pločevin po TIG postopku v zaščitnem plinu argon.

Informacije dobite na tel. 324-313 in 321-135.

Medved se sprehaja po Loškem potoku

Lovci ga ne smejo odstreliti, ker je plan izpoljen

LOŠKI POTOK - Medveda je letos mogoče srečati ob vsakem času, na njivah in celo sredi naselij. Ali gre za eno ali več zverin, je težko ugotoviti, vsekakor je srečanje z njim lahko kaj neprijetno. In kako lovci gledajo na to, smo povprašali starejšo Lovske družine Loški potok, Ivana Lavičarja. "Kajpak vemo za posamezne dogodke. Tudi sam sem že srečal medveda, najbrž prav tistega, ki se nemoteno sprehaja po Loškem potoku. Žal kot lovec ne morem prav ni storiti, ker je naša družina že predvsem položila na dlako 100-kilogramskoga medveda in tako za letos izpolnila dovoljeni odstrel," pravi Lavičar in obenem pojasnjuje, da ima celotno lovsko območje Kočevja, v katero spada 16. LD ter gojitvena lovišča Snežnik, Zitna gora in KGP Kočevje, dovoljen odstrel 20 živali. 12 medvedov lahko odstrele v omenjenih gojitvenih loviščih, osem pa preostalih 16 družin. Tako pride posamezna družina na vrsto vsako drugo leto, razen če ena od družin odstopi dovoljenje drugi.

Ljudje so zgroženi sprašujejo, ali imajo tudi sami kaj besede, in se glede na preveliko število vseh vrst divjadi na strinjanju z odmejki republike območne lovske zvezne. Bliža se začetek pouka in prav srečanje otrok z zverino ima lahko težke posledice, zato bi bil izreden odstrel nujen.

A. KOŠMERL

HLADILNIK ZAKRIVIL POŽAR

KOČEVJE - 14. avgusta okoli 15. ure je zagorelo v Kočevju v Ulici heroja Marinčiča 10, in sicer v stanovanju Franca Vidmarja. Požar se je razširil na kuhinjske elemente in jih skoraj vse uničil. Gasilci so požar pogasili. Škoda je po nestrokovni oceni za okoli 1,2 milijona tolarjev. Vzrok požara so raziskovali delavci uprave kriminalistične službe iz Ljubljane. Ugotovili so, da je požar nastal zaradi okvare na termostikalnu na kombiniranem hladilniku.

KJE SO KAVBOJKI

METLIKA - Podjetje Glob-Inex iz Smlednika je že maja pri podjetju Trendy iz Metlike naročilo 560 kavbojk. Hlače naj bi naročniku pripeljal zasebni avtovozovnik J. S. iz Grabrova pri Metliki, ki je tovor 17. maja ob pomoči B. J. iz Metlike naložil na tovornjak, a jih vse do danes Glob-Inexu ni dostavil.

Edino v Krškem več kriminala

Pogosti ilegalni prehodi meje - Precej storilcev kaznivih dejanj prihaja iz sosednje države - Dve tretjini primerov so uspešno raziskali

KRŠKO - Področje Uprave za notranje zadeve Krško je edino v Sloveniji, kjer se je v prvem polletju leta kriminaliteta povečala. Porast števila kaznivih dejanj pripisujejo predvsem ponovno vzpostavljenim kriminalnim tokovom s sosednjo Hrvaško, ki so bili prekinjeni med vojnami v Sloveniji in Hrvaški.

17-odstotni porast števila kriminalnih dejanj gre tudi na račun dogodkov na zeleni meji, saj število ilegalnih prehodov stalno narašča, čeprav je policija poostrial nadzor v obmejnem pasu. Na nezakonit način prihaja čez mejo največkrat državljan in vzhodnih držav, ki želijo skozi Slovenijo naprej na zahod, razseljene osebe iz vojnih področij na Hrvaškem in Bosni in Hercegovini ter tihotopci, ki skušajo čez mejo nelegalno prepeljati predvsem les in domače živali, namenjene zakolu, s čimer so prebivalci ob meji trgovati že od nekdaj. Policisti imajo težave z vračanjem ilegalcev iz Hrvaške, ki še vedno ni ratificirala meddržavne pogodbe, po kateri bi morala sprejeti vse, ki jih naša država vrne v treh dneh.

Mojne prehode na področju UNZ Krško je v prvi polovici leta prestopilo skoraj 4 milijone potnikov, od tega

34 odst. slovenskih državljanov, kar je še enkrat več kot v istem obdobju lani. Policisti so zaradi različnih vzrokov že na meji zavrnili 6.557 oseb.

Tudi druge oblike kriminala so na področju UNZ Krško tesno povezane z mejo, saj večina storilcev prihaja z one strani meje. Letos so Krški policisti prijeli romunski par, ki je vložil 21-krat, in hrvaškega državljanina, ki ima na vesti 20 tovar. Na njihovem področju delujejo dve dobro organizirani skupini kriminalcev, ki se ukvarjata s krajami avtomobilov v Sloveniji in tujini, ukradenim vozilom popravijo številke motorja ter jih opremijo s ponarejenimi dokumenti, ki se glasijo na lastnike z bivališčem v BiH ali Srbiji, torej v krajih kjer je verodostojnost papirjev skoraj nemogoče preveriti. Po podatkih UNZ Krško

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Kadar se človek resno loti kakšnega važnega opravila, na hrane vidi, da ga pri tem nihče ne moti. Še posebej to velja za tolovaje, ko se lotijo svojih nedavnih poslov in upajajo, da bodo pri tem ostali neopazeni. Starejši Novomeščan je pred dnevi sredi popoldneva ustavil Roma, ki sta v lesenu zaboju nosili kompir in paradižnik. Gospoda je zanimalo, kje sta dobila povrtnine, Roma pa sta mu namesto odgovora ponudila pesti in mu polomila rebra.

• Mesojedi ropar, ki se je 15. srpanja potkal po Dolnjem Globodolu je onemel od presenečenja, ko je v svinjaku, kamor ga je slučajno zanesla pot med 1 in 3. uro zjutraj, namesto lepo rejenega prašička zagledal le čudne ptice. Ko je prišel k sebi, se je odločil za perutinsko dieto in gospodinji odnesel šest starejših kokoši. Ker take vrste ljudje najbrž ne nosijo s sabo lonca za juho, si verjetno še zdaj, skrit za grmom lomi, svoje latinske zobe na trdem mesu slabo opečene kuretine.

KOČEVJE - 14. avgusta ob 2.20 so iz kočevskega zdravstvenega doma obvestili policijsko postajo, da sta pri njih dva ranjenca, ki sta se hudo poškodovali v prometni nesreči pri Ložnici. Policisti so ugotovili, da je do nesreče prišlo, ko je 23-letni Tomaz P. iz Mlake pri Kočevju vozil s svojim avtom iz smeri Kočevja proti Ribnici. Zaradi neprimerne hitrosti je avto v blagem ovinku zaneslo s ceste, kjer se je večkrat prevrnil. Voznik in 18-letni sопotnik Sašo R. sta med prevračanjem padla iz avtomobila in se hudo poškodovala. Na avtomobilu je za okoli 100.000 tolarjev škoda.

SPET JE GORELO

NOVO MESTO - Suša ne popušča, zato je nevarnost požarov še vedno zelo velika, gasilci pa imajo vsak dan več dela. 15. avgusta je ob 6.30 v Mašlu pri Črnomlju zagorelo kombinirano gospodarsko poslopje, last R. D. Požar je uničil osrečje v velikosti 4 x 5 m, 2 tone sena in strešno kritino, ki je od vročine popokala.

15. avgusta ob 16. uri je v Jazbinah pri Malem Cerovcu zagorelo v gozdu Antona Grubarja iz Velikega Cerovca. Zgorelo je okoli 3 are podrstja in Grmičevja, požar pa so omejili novomeški gasilci.

Zaradi kurjenja ognja je 13. avgusta zagorelo na jasi v gozdu pri Dolenji Nemški vasi. Zgorela je podrast na površini 15 x 5 m.

11. avgusta je pred pokopališčem v Dolenjskih Toplicah neznanec iz nezaklenjenega avtomobila Z. T. iz Novega mesta ukradel žensko denarnico z manjšo vsoto denarja, dokumenti, čekovno karto in čeki.

V noči na 11. avgust je pred Domom paraplegikov v Semiču neznanec zmikav iz nezaklenjenega avtomobila B. L. odnesel ribiški pribor v vrednosti okoli 10.000 tolarjev. Neznan "mehanik", ki je potreboval vetrobransko steklo, se je ponj odpravil v Semič. Najprej ga je poizkusil sneti z osebnih avtomobilov Semičanov Marjan K. in Mira Š., kar pa mu ni uspelo. Vendar nepridiprav ni obu-

KOMU JE UKRADLA?

TREBNJE - Ponavadi se dogaja, da policisti najprej od oskodovancev zvedo za krajo, storilca pa odkrijejo šele kasneje, marsikdo pa se roki pravice tudi izmuze. V Trebnjem pa se je zgodilo obratno. 6. avgusta so policisti na priključku magistralne ceste Obrežje - Ljubljana legitimirali 51-letno R. M. iz Maglajeve ulice v Ljubljani. Pri sebi je imela 1.000 nemških mark, 22.160 tolarjev, dva litra soka, dva litra brinjevec, prašek za pranje posode in šampon za lase. Ženska je policiptom priznala, da je denar in predmete ukradla, ni pa vedela povedati, komu, zato za oskodovancem še poizvedujejo.

KRI JE ZAVRELA

HUDEJNE PRI TREBNJEM - Suša in poletna vročina ne netita le pravih požarov, zgoditi se, da zaradi pregetrosti zavre tudi človeška kri. Tako sta se 22. julija ob 19. uri v romskem naselju Hudenje pri Trebnjem hudo sprila 27-letni Bojan Brađidič in šest let starejši Boris Brađidič. Ko je mlajšemu zmanjkalno primernih besed, je vzel v roke zastekljeno okensko krilo in udaril Borisa po glavi.

TIHOTAPIL OROŽJE

DOBDOVA - 12. avgusta so policisti pri običajnem pregledu prtljage potnikov na mednarodnem vlaku na mejni železniški postaji v Dobovi v potovnini torbi nemškega državljanina Constantina B. našli več kosov orožja in mamilia. Constantin B. je v Slovenijo hotel pretihotapiti avtomatsko puško, samores, dve ročni bombe, bodalo z daljšim rezilom, večje število nabojev in 6 ampul marfina z injekcijskimi iglami. Policisti so mu orožje in mamilio odvzeli in ga predlagali v postopek k sodniku za prekrške.

Štirje kočevski trgovci z orožjem so že za zapahi

Dobavili pentrit za eksplozije v Italiji

V

KOPER - Štiri kočevske trgovce z orožjem je koprsko temeljno sodišče 12. avgusta odsodilo na skupno 12 let zaporne kazni. Največ kazni je prisodilo 25-letnemu Bečirju Lakiču, ki je bil glavni organizator trgovine z orožjem.

Bečirja Lakiča, 41-letnega Branka Babiča, 21-letnega Fadila Hodžaja in 30-letnega Vero Denič, vse iz Kočevja, so policisti in kriminalisti prijeli 16. junija - po anonimi prijavi, da se na plaži pri Valdoltri dogaja nekaj sumljivega. Lakič se je pred časom večkrat udeleževal v prometnih nezgodah izgubilo življenje, 47 pa je bilo huje poškodovanih. Število smr-

POTA IN STRANOPOTA

dežurni poročajo

VOZIL SE JE Z MECEDESOM - 11. avgusta je med 9. uro in 9.20 neznanec s parkirnega prostora v Čateških Toplicah odpeljal osebni avtomobil znamke Mercedes, last hrvškega državljanina Ivana Starčevića, ki je na začasnom delu v Zvezni republiki Nemčiji. Policisti so avto kasneje našli parkiran pred osnovno šolo v Novi vasi.

POSEKAL SMREKE - 32-letni Avgust K. iz Pristavice je osumljen, da je 19. julija v bližini Pristavice posekal stari smreki ter s tem oškodoval GG Novo mesto za 20.000 tolarjev.

STRASTEN KADILEC - 14. avgusta je neznanec vломil v trgovino Mercatorja-Preskrbe v Šutni in odnesel večjo količino različnih cigaret ter trgovini povzročil za 146.000 tolarjev škode.

POSLUŠAL BO VAL 202 - V času med 1. in 9. avgustom je Grabrovci pri Metliki neznanec vlamil v leseno barako, kjer je našel ključ od stanovanjske hiše J. D. iz Ljubljane, od koder je odnesel radiokasetofon.

IZ HIŠE ODNESEL DENARNICO - 10. avgusta zvečer je neznanec iz odkljenjene stanovanjske hiše v Regenciji vasi 25 v Novem mestu odnesel žensko denarnico, v kateri je lastnica imela 20.000 tolarjev, 200 nemških mark srebrno verižico in osebno izkaznico.

STIKAL PO PISARNI - 27. okoli okoli polnovečja je neznanec iz pisarne SVP Novo mesto v zgradbi Slovenskih železnic na Ljubljanski cesti v Novem mestu odnesel žensko denarnico in lastnico prikrajšal za 13.000 tolarjev, 150 nemških mark, dva prstana in čekovno kartico.

KURJAČ UKROTIL POŽAR

BLANCA - 11. avgusta je kurjal podjetja Sileks na Blanici, ki je kuril vso noč, nekaj minut pred šesto uro zjutraj opazil, da je ugasnila lučka v Slavki ulici v Novem mestu. Avto je s parkirnega prostora izginil med 1. in 3. avgustom. Njegovo vrednost so ocenili na približno 100.000 tolarjev, vendar je za lastnika "oldtimmerja" vreden precej več, kot je moč izraziti v denarju. Ukradeni renault 8 ima registrsko številko NM R8-041, je svetlosivo barve, brez zadnjih sedežev, vanj pa so vgrajeni varnostni loki. Skozi vrata je v prostor priselil svež zrak in v trenutku je zagonetila lesna masa in žagovina. Prisbeni kurjač je takoj izklopil električni tok in začel gasiti z vodo ter ogenj ukrotil v treh minutah tako, da je bilo škoda la za 350.000 tolarjev.

NOVA MOTORNA BRIZGALNA IN MOTORKA NA DVORU - Dvorski gasilci so to soboto postali bogatejši za dve novi pridobitvi: motorno brizgalno Rosenbauer in motorko za gašenje trave Ciffarelli. Motorko je blagoslovil dekan Franc Povirk, ki je ob tej priložnosti dodal svoj osebni delež. Pri nakupu so finančno pomagali še: krajani, občinska gasilska zveza, krajevna skupnost, zavarovalnica Tilia iz Novega mesta, številni obrniki in podjetja. Po kraji slovesnosti, ki so jo dvorski gasilci pripravili ob tej priložnosti, so botrom podelili plakete.

KRONIKA NESREC

S CESTE V DREVO - 16. avgusta ob 18.30 se je na lokalni cesti pri Šutni zgodila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje Stanislav Barbič iz Šutne. Voznik osebnega avtomobila Alojz Zorko iz Brežic je vozil iz smeri Brežic proti Šutni, ko ga je med vožnjo in dolino v nepreglednem ostrem levem ovinku zaneslo na desno neutrenjeno bankino in prek nje na poraščeno stremo pobojče. Voznik Zorko in sопotnik Stanislava Barbiča sta pri tem padla iz avtomobila, ki se je zaustavil v bukvici, 4 m nad tlemi. Barbič je podlegel poškodbam na kraju nezgode, drugi sопotnik Vinko Grubič iz Dobrave, ki je postal v avtomobilu, je bil težje, voznik Zorko pa lažje poškodovan. Na vozilu je za 1.400.000 tolarjev škoda, voznik pa ni bil poškodovan.

PREVRNIL SE JE - 21. avgusta se je ob 4.30 Vlado Florjan iz Zagreba peljal z osebnim avtomobilom iz smeri Ljubljane proti Obrežju. Ko je pri Prilipah zapeljal na nasproti voznici pas, ga je zaneslo na nasip, kjer se je vozilo prevrnilo. Na avtomobilu je za okoli 450.000 tolarjev škoda, voznik pa ni bil poškodovan.

PO 22 LETIH DIRKA NA GORJANCIH

NOVO MESTO - V nedeljo, 29. avgusta, bodo po 22 letih spet zahrumeli motorji dirkalnih avtomobilov na ovinkasti gorjanski cesti med Novim mestom in Vahto. Nekoliko starejši ljubitelji avtomobilističnega športa se še spominjajo legendarnih šampionov z gorjanskimi dirk Sverka, Štroka, Palikoviča in domačimi dirkačev Kumpa, Badovinca, Doljaka, Verbiča ter Lojetta Pavliča, ki se bo prihodnjem nedeljo po več kot dveh desetletjih edini spet potegeval za zmago na Gorjancih.

Dirka bo međanrodnja, avtomobilisti pa se bodo pomerili v razredih turističnih avtomobilov A in N, za pokal Daihatsu in v razredu formul in prototipov, kjer so svojo udeležbo že prijavili člani avstrijske ekipe Pedrazza Motorsport z bolidi formule 2.

SUPERMOTOSLALOM

TREBNJE - Dirka za nagrado Mima 93 bo potekala v nedeljo, 22. avgusta, na cesti Zapuže - Stan. Organizira jo AMD Trebnje - motoklub, generalna pokroviteljica dirke pa je zavarovalnica Triglav. Ob 11. uri bo uradni trening, ob 13. uri pa otvoritev dirke z gorovoma častnega predsednika organizacijskega odbora, ministra za pravosodje Mihe Kozinca.

PROSENIKOVA PRI MERCATORJU

TREBNJE - Ženska ekipa Mercatorja, ki tekmuje v medregijski ligi, je za novo sezono pridobila znatno okrepitev z registracijo Slavke Prosenik iz Novega mesta. Ekipa je pričela kondicijske priprave s pohodom na Kum, nadaljevala pa jih bo na prenovljenem kegljišču Hotela Sremič v Krškem. V borbi za sam vrh v ligi skupini bodo pod vodstvom trenerja Galeš nastopile: Flisarjeva, Tratarjeva, Zupančičeva, Pustova, Vebrova, Prosenikova, Okromova, Jerajeva, Veblova in Merzečeva.

AVTOMOBILSKA DIRKA V CERKLJAH

CERKLJE - 21. in 22. avgusta bo na bivšem vojaškem letališču v Cerkljah prva cestnohitrostna dirka na Dolenjskem. Najboljši slovenski avtomobilisti se bodo pomerili za Veliko nagrado Brežice. Dirko, ki bo štela za državno prvenstvo, organizira AMD PROMOTOR Team Brežice, za katerega tekmuje tudi Janko Slopešek, trenutno drugouvrščeni prvenec v Sloveniji v supermotokrosu. Potekala bo na 3.300 metrov dolgi krožni proggi, speljani po glavni in pomožnih stezah letališča. V soboto, 21. avgusta, bo uradni trening, v nedeljo, 22. avgusta, ob 11. uri pa se bodo tekmovalci pomerili za pokal Jekločne Daihatsu ter v razredih A in N. Vstopnina za nedeljsko dirko bo 300 tolarjev, za oba dneva pa 400.

Bo Avtobumu letos uspelo?

V prvem kolu gostijo Mariborčane

KOČEVJE - Nogometni kočevskega Avtobuma tudi letos načrtujejo uvrstitev na 1. ali 2. mesto druge slovenske lige in s tem na uvrstitev v višji rang tekmovalanja. Sodeč po tekrah v pripravljalnem obdobju so kočevski nogometniki na sezono dobro pripravljeni, optimizem pa navdaja tako igralce, kot tudi upravo in navijače. Trenerja Perica in Vučko sta med pripravami precej pozornosti posvetila telesni pripravnosti nogometarjev, saj je bila le ta v lanskem sezonu najbolj šibka točka moštva. V prvem krogu bo Avtobum v nedeljo ob 16. uri igral na domaćem igrišču, v goste pa mu prihaja veden neugodni Mariborski Železničar.

Kljud temu, da do začetka ligaškega tekmovalanja manjka le še nekaj dni, trenerja še nista dokončno izbrala moštva. Največ težav imata v konici napada, kjer bo zagotovo imel glavno besedo srednji napadelec Dušan Novak. Komocar na prvem srečanju ne bo igral, saj je zaradi poškodb med pripravami treniral nereno, poleg tega pa ima še dva rumena kartona.

M. G.

Rekorderjeva nagrada najmlajšemu

Tri zmage domačih motokrosistov - Favoriti niso imeli sreče - Sitar poletel na dno doskočišča - Usoda dirke je dolgo visela v zraku

DOLENSKE TOPLICE - Lepo je, če se na domačih dirkah poleg organizatorjev izkažejo tudi domači tekmovalci. V Dolenjskih Toplicah smo imeli v nedeljo kar tri - Žvan in Medeta med podmladkom in Mežnarjem v razredu motorjev do 80 cm³.

In italijanom Walterjem Stanicem. Kot v skoraj vseh slovenskih športih ne gre brez preprič in metanja polen pod noge niti pri motokrosu. Večino najboljših tekmovalcev v prihodnjih dneh čaka obravnavna pred disciplinsko komisijo, ker so brez dovoljenja sekretarje zvezne nastopili na dirki na Hrvaskem. Brez zapletov pa ni minila niti nedeljska dirka v Dolenjskih Toplicah, saj je lastnik dela zemljišča, kjer poteka proga za motokros, zagrozil, da bo tekmovalje onemogočil. Svoje grožnje k sreči ni uresničil, saj je njegov motoklub Mel.

Člani so na mednarodni dirki tekmovali v treh razredih. V najnižjem razredu motorjev s prostornino do 80 cm je zmaga spet ostala doma. Ludvik Mežnar (Mel) je v prvi dirki po padcu prvega favorita Lukovčana Romana Jelena zmagal, v drugi dirki pa osvojil 2. mesto, s čimer je zmagal tudi v skupnem razvrstitvi. Njegov klubski tovaris Sandro Windisch je osvojil 10. mesto.

V razredu do 125 cm je od domačih tekmovalcev nastopila edina predstavnica ženskega spola Nada Matič, članica motokluba Mel, ki je že na prvi dirki grdo padla, a se k sreči ni resnej poškodovala. V prvi dirki je zmagal Roman Cerar, ki pa v drugi, podobno kot večina favoritorov, ni videl ciljne zastavice. Prvo mesto po obeh dirkah je tako osvojil Šentvidčan Alojz Fortuna, drugi je bil Italjan Denis Stafuzza in tretji Lukovčan Boris Cerar.

Da je motokros šport, kjer poleg znanja in moči tekmovalca ter kakovosti motorja rada odigra svojo vlogo tudi sreča, je na prasišni proggi v Dolenjskih Toplicah spoznal tudi najboljši slovenski motokrosist Jani Sitar v razredu do 250 cm, ki je po zmagi v prvi dirki v drugi krepko vodil, a je moral zaradi počene gume odstopiti. Zmagal je Janez Juhant (Zupin) nad Sašom Kragljem (Slovenske Konjice).

OSVOJILI 11 POKALOV

BOŠTANJ - V nedeljo zvečer se je z dveh tekov v Avstriji vrnila ekipa mladih tekačev iz Atletskega kluba Boštanj. V soboto so tekli v Frohnleitnu blizu Gradca, v nedeljo pa v San Sebastiano. Simona Felicijan je bila na obeh tekih na 3.000 metrov prva. Mitja Šentjurc je bil na 11.500 metrov tretji, Polona Martič na 1.500 metrov druga, na 3.000 pa prva. Jasna Zakrašček je bila na 3.000 metrov prva, Jernej Povše pa na isti proggi druga. Ravn tako je bil drugi na 1.500 metrov. Ambrož Vidmar je bil pri maljih mladih enkrat prvi in enkrat drugi.

VESLAČI V SOBOTO

FARA - V soboto, 21. avgusta, bo spet tradicionalni turistični maraton na Kolpi, ki ga organizira Turistično-sportno društvo Kostel. Start bo ob 10. uri pri igrišču Ofak v Potoku, cilj pa v 13 km oddaljenih Žlebeh.

Na Slovaškem le porazi

Novomeške odbojkarice vseeno pustile dober vtis - Dogovor o okreplitvi s slovaško in morda tudi rusko igralko

VIŠNE HAGY - Odbojkarice Novega mesta so se vrnile z mednarodnega turnirja na Slovaškem, kjer v izredno močni konkurenčnosti vrhunskih ekip iz Rusije, Češke in Slovaške kaj več kot časen poraz niso mogle dosegati. Novomeščanke, novinke v prvi slovenski ligi, so prvič igrale na peščenih igriščih, so se kar dobro upirale ekipam, ki igrajo srednjeevropski ligi. Kljub porazom novomeščanke z igro niso razočarale, temveč so osnovi dobre igre dobro vrsto ugodenih ponudb za sodelovanje na podobnih turnirjih.

Novačna odbojarska delegacija se je na turnirju močno zanimala tudi za nakup katere izmed boljših igralk iz nekdajnega vzhodnega bloka. Na pripravah na prvo sezono v prvi slovenski odbojarski ligi v Istri bo z Novomeščankami odpotovala tudi odlična slovaška igralka, katere imena še ne moremo izdati, obstaja pa možnost, da bo v njihovem dresu

I. V.

ZMAGAL JAKŠE

SEVNICA - Na rednem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba "Milan Majcen" za mesec avgust je izmed 15 šahistov prvo mesto osvojil Ljubljanač Cveto Jakša z 12,5 točkami, pred mojstrskim kandidatom Povšetom in Kuzmičem. V skupnem seštevku letosnjega leta vodi Derstvenšek pred Povšetom in Kranjecem. Naslednji turnir bo v nedeljo 19. septembra, ob 9. uri v prostorijah šahovskega kluba Milan Majcen v Sevnici. (Foto: M. Menger)

POKLICALI SO JO V REPREZENTANTANCO - 16-letna Jana Vernig (desno - med akcijo na Slovaškem) je z uspešnimi nastopi opozorila naše že v mladinski reprezentanci, pred tednom pa so jo povabili na priprave slovenske članske reprezentance, ki bo oktobera v Portu nastopila na kvalifikacijskem turnirju za nastop na svetovnem prvenstvu. (Foto: M. Menger)

• Po končanem tekmovaljanju v motokrosu so se nekateri dirkači preizkusili še v izredno atraktivnih skokih. Z novim rekordom 47,10 m se je izkazal tragični junak dirke v razredu do 250 cm Jani Sitar, ki je 500 nemških mark nagrade podaril najmlajšemu tekmovalcu 7-letnemu Andreju Hvastiji in povedal, da si želi boljših medčloveških odnosov v motokrosu, saj se bo le tako ta šport, ki sloni na mladih, pri nas še naprej razvijal.

sin na dirki zmagal in osvojil naslov državnega prvaka.

I. VIDMAR

Izolaterji merijo visoko

V nedeljo začetek prvoligaške sezone - Novo ime - novi cilji - Nogometni Krke Novoterma se želijo okrepliti

NOVO MESTO - V nedeljo se bo spet zavrel slovenski prvoligaški nogometni "ringelšpi". Edini dolenjski član elitne skupine slovenskih žogobrvarskih moštov Krka Novoterma bo v prvem krogu gostoval pri Muri v Murski Soboti, ki se želi po besedah trenerja Mila Šoščika uvrstiti kar med prva tri najboljša slovenska moštva, uvrstitev v sam vrh pa je tudi cilj Novomeščanov.

V novomeškem nogometnem klubu je s pokroviteljsko pogodbo s Krko Novoterme le nekaj dni pred začetkom sezone zapisal svež veter. Večinski lastnik tovarne izolacijskih materialov nemški Pfleiderer si vsekakor ne bi želel podpirati povprečnega moštva, ki se bori za obstanek v ligi, temveč hoče, da bi Krka Novoterma igrala glavno vlogo v prvenstvu ter prihodnje leto nastopala tudi na mednarodnih pokalnih tekmovaljih, enakega mnenja pa so tudi v Krki. Usporenost podjetja se mora odražati tudi v uspehih ekip, ki nosijo njeno ime, sicer je učinek take reakcije prej negativen kot pozitiven.

Za doseglo visokih ciljev, ki so si jih zastavili v Krki Novoteretu, bo potrebno moštvo še dodatno okrepliti, o čemer vodstvo klubu že resno razmišlja. Okrepitev prihaja iz znanega slovenskega kluba, ki bo letos prav gotovo hud nasprotnik Novomeščanov, ki bodo s tem zavrstili že bližnjih sosedje Boštanjčani in malo bolj oddaljeni Sentruperci, za katero bodo poleg domačinov, nastopili še bližnjih sosedje Boštanjčani in malo bolj oddaljeni Sentruperci, ter združeno ekipo dežele Štajerske.

I. V.

OTVORITEV IGRIŠČA NA LOGU

LOG - Kulturno-sportno društvo Log bo v petek, 20. avgusta, ob 16.30 odprlo novo asfaltirano igrišče, ki so ga z lastnim delom in prispevki ter predvsem s pomočjo sponzorjev obdali še z visoko žično mrežo. Ob 17. uri se bo začela 24-urna tekma v malem nogometu med združeno skipo dežele Kranjske, za katero bodo poleg domačinov, nastopili še bližnjih sosedje Boštanjčani in malo bolj oddaljeni Sentruperci, ter združeno ekipo dežele Štajerske.

I. V.

CITROEN ZX ZA NATAŠO BOKAL - Predstavniki novomeške Novotehne so v nedeljo v Krškem vrhunski alpsi smučarki Nataša Bokal izročili ključ Cimosovega avtomobila Citroen ZX. Pred tem pa sta Nataša Bokal in generalni direktor Novotehne Niko Galeš podpisala dveletno pokroviteljsko pogodbo. (Foto: J. B.)

Novotehna podprla N. Bokal

Podpisali pokroviteljsko pogodbo - Citroen ZX za začetek dolgoročnega sodelovanja

KRŠKO - Za vrhunski športne dosežke so poleg naravnega talenta, marljivosti in vztrajnosti športnika in strokovne ekipe, ki stoji za njim, potrebna tudi velika denarna sredstva. Toliko težje jih pridobijo tisti, ki tako kot smučarka Nataša Bokal trenirajo samostojno. Pomoč, kakršno je, je ponudila novomeška Novotehna, ki je zato zanj gotovo še toliko bolj dobrodošla.

V predstavništvu novomeške Novotehne v Krškem so v nedeljo podpisali pokroviteljsko pogodbo med Novotehno in vrhunsko alpsko smučarko Natašo Bokal. Po podpisu pogodbe je generalni direktor Novotehne Niko Galeš smučarki izročil ključ Cimosovega avtomobila Citroen ZX. Predstavniki Novotehne so povedali, da je to le začetek dolgoročnega sodelovanja in del njihovega programa podprtje slovenskega vrhunskemu športu. Pogodbo so podpisali za dve leti, kasneje pa jo bodo lahko se podaljšali.

Nataša je na začetku samostojne poti, na katero je s trenerjem Jožetom Drobničem stopila fani, ve-

liko obeta. Načrti jih je prekrizala huda poškoda kolena na smuku v Združenih državah Amerike decembra lani. Od takrat naprej je za ozdravitev trdo delala. Kot pravi sama, zdaj zdravstveni težav ni več in je že sredi priprav, tako da ovir na ponovni uspeh v svetovni eliti ni več.

Njen trener je povedal, da je Nataša s treningi količinsko v zaostanku za 10 dni in da je ta čas za 20 odst. slabši pripravljena kot fani, kar bo nadoknadi s programom, ki so ga sestavili tako, da bo vrhunsko formo dosegla na olimpijskih igrah na Norveškem.

Glede denarja za priprave je Jože Drobnič povedal, da je smučarska zveza Nataši, ki je še vedno članica A reprezentance, sicer plačala 60 dni vadbe na snegu, vendar je to veliko premalo, saj je moralata Nataša že za prvi trening najeti kredit.

Poudaril je, da je Dolenska tista, ki je Nataši pri vrnitvi v svetovni vrh po poškodbi najbolj pomagala.

JERCA BOŽIČ

DŽIRLO d.o.o.
p.p. 45 61000 Ljubljana

ČANG-ŠLANG shujševalni čaj

Z zmanševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanji preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjevanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je ČANG-ŠLANG, čaj za reducirjanje telesne teže po kitajski recepturi. Je iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja ČANG-ŠLANG bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj ČANG-ŠLANG je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade. ČANG-ŠLANG so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem

tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Samo ovca čaka na klavčev nož

Brez NOB in poraza fašizma nas danes ne bi bilo več na slovenski zemlji

Na naše pismo "Gospod vikar poziva k pogrevanju", ki smo ga objavili v DL 22. julija, smo dobili tri odgovore. Prvi so se 29. 7. oglašili Mladi krščanski demokrati iz Novega mesta, 5. avgusta pa še kapiteljski vikar A. M. Poznič in Franc Košelev-Frenk iz Novega mesta. Nobeno pismo nas ni presestilo.

Krajši bomo kot naši sogovorniki, katerim moramo nekaj stvari pojasniti. Mladi krščanski demokrati nam očitajo potvarjanje vsebine iz Oznanila, zanje se "ZB vedno bolj spreminja v ustanovo, ki neprestano deli nauke in moralne obsodbe", zanje smo "podpirali tiranije KPS", skrbimo pa le za "privilegije, ki so jih borci dobili, čeprav so se nekateri

rodili po vojni..." Nekaj pa se je mladim zalomilo: pravijo namreč, "da bodo prešteli tudi vse tiste, ki so jih pobili vaški stražarji in domobranici..." Takéga priznanja o pobijanju s strani domobrancev se nismo brali. "Visoke penzije" ponovno burijo OO MKD Novo mesto, ki nam še svetuje, naj "začnemo pometi pred svojim pragom".

Toliko pomij na borčevsko organizacijo že dolgo ni nihče zil. Njihovo stališče nidaleč od naporov tistih političnih krogov v Sloveniji, ki hočejo za vsako ceno do kraja osramotiti partizansto in mu prisoditi nič manj kot "krivdo za nasilje okupatorjev" med vojno.

Gospod vikar A. M. Poznič odkrito piše, da so verniki zanj "posebna ciljna skupina", katero je možno pisati drugače kakor za splošno javnost. Sele zdaj pojasnjuje nekaterje svoje zadrege, do katerih je prišlo po objavi njegovega uvodnika 27. julija. Ko v Oznanilu poziva "vsakega posameznika, da se iz ljubezni do resnice vključi razčiščevanje temnih strani narodove zgodovine". To zanje ni "pogrevanje", temveč "ponovno obnavjanje" preteklosti.

Gospodu vikarju na ljubo vsebine našega pisma od 22. julija ne bomo spremnili. Spomniti pa ga moramo, ko govorim o tem, da "resnične sprave ni", da kristjani ne smo pozabiti starih razsežnosti za narodno spravo med živimi: to so človeška,

POŠKODOVAN SPOMENIK

ČRNOMELJ - Na spomeniku na Gričku so se pojavile poškodbe, ki bi jih morali čim prej popraviti. Zato je občinski izvršni svet natočil referentu za kulturo, da pridobi od Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine predlog sanacije. Ponudba naj bi vsebovala celotno sanacijo spomenika ter minimalno, ki bi obsegala najnujnejša dela, s katerimi bi preprečili nadaljnjo škodo na spomeniku.

KAKO JE BILO V RESNICI

G. Franc Tramte, na vašo razlagu spornega dogodka, ki ste jo sporočili dežurnemu novinarju Dolenjskega lista (Halo, tukaj je bralec Dolenca, DL 5. avgusta), tote:

Z lažmi in podtikanji, g. Tramte, ne boste preprečili javnosti in vaših sosedov, ki veda za vaš spor s sestro ter za prepoved, da ne sme uporabljati vaše poti za dostop do svoje hiše. Tega pa nisva vedeli medve z otrokom v vozičku, ki sva nič hudega sluteč, stopili na vaše zemljišče ter vas hoteli prosi za uporabo vaše poti, da name ne bi bilo treba z otroškim vozičkom po slabti peš poti po gozdu. Toda vi ste naju prehiteli z glasnim vptjem, češ da naj izgineva z vaše zemlje, sicer boste poklicali policijo in naju obdolžili kraje ali pa začnali kozolec in požiga obdolžili najo. To pojasnilo zdaj pišem zato, da v prihodnjem ne boste več napadali nič hudega slutečih obiskovalcev vaše sestre in boste spor z njo urejali tako, kot se za civiliziranega človeka spodbobi.

STEFKA GAČNIK
Sela pri Ratežu

VZNEMIRLJIVI JERMAN

METLIKA - Na grajskem dvorišču bo 21. avgusta ob 20. uri pogovor z novinarkom Marjanom Jermanom. Da bo večer zanimiv in vznemirljiv, ni treba posebej poudarjati, če vemo, da je ta jezični Belokranjec prešel v zadnjih treh letih domala vsa križna žarišča Balkana. Kramljanje z Marjanom Jermanom sodi k metliškim poletnim kulturnim prireditvam. Pri dvečer na grad.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Danes vas bo na telefonu 23-304 čakala socialna delavka med 19. in 21. uro.

TREBNJE - "Klic v stiski". Vsak ponedeljek vas bodo med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro čakali strokovnjaki ob telefonu 44-293.

IVANA POČKAR

Nevednost ali nekultura?

Vozniki motornih vozil se v svojem egoizmu pozivajo na oznake, ki dajejo prednost invalidom

Velik problem v novomeškem prometu so parkirni prostori. Za tako gost promet jih je premalo. Mesto je dobesedno preplavljeno z avtomobili. Vsakdo bi se rad pripeljal do praga svojega cilja: službe, trgovine, urada. Res je težko narediti nekaj korakov v času motorizacije. Udobje je le udobje, pa čeprav je lažno.

In kako se naj v tej prometni gneči znajdejo težji invalidi? Država je poskrbela zanje s prometno zakonodajo. Tako lahko vidimo na določenih parkirnih prostorih znak, ki udeležence v prometu opozori, da je dočleni parkirni prostor namenjen invalidom, ljudem, ki živijo med nami, vendar se zaradi svoje telesne okvare težje gibljejo in imajo na svojem vozilu ustrezno oznako.

Društvo invalidov občine Novo mesto ugotavlja, da je za invalide označenih parkirnih prostorov v občini in v Novem mestu premalo. Tako ni označenega parkirnega prostora pri pošti, bankah, občinski stavbi, kulturnem domu, tržnici, avtobusni

postaji, železniški postaji, cerkvi. Za ureditev parkirnega prostora za invalide na avtobusni postaji je Društvo invalidov že vložilo zahtevo pri prisotnih službah, vendar do danes brezuspešno.

In kako upoštevate že omenjeni znak Vi, občani, udeleženci v prometu, vozniki z opravljenim izpitom iz cestnopravilnih predpisov, kamor sodi tudi prometni znak parkiranje za invalide? Na to vprašanje smo skušali odgovoriti z akcijo Društva invalidov. V dveh poletnih dneh smo opazovali trinajst parkirnih prostorov z omenjeno oznako v Novem mestu in beležili zasedenos z vozili, ki niso bila označena, da je njihov lastnik invalid s težjo telesno okvaro.

Zasedenos označenih parkirnih prostorov je bila 80-odst. Nekateri prostori so bili zasedeni 100-odst. Nobeno vozilo ni imelo oznake, da je voznik invalid. Odgovora sta lahko dva: ali ne poznamo dovolj cestnopravilnih predpisov ali pa imamo tako nizko stopnjo kulture.

ANDRÉJ GREGORČÍC

V takšni krizi nismo bili rejci že desetletja

Poziv Govedorejskega društva Mirna Peč vladni

Upravni odbor Govedorejskega društva Mirna Peč je na seji 13. avgusta sklenil ponovno poudariti kritične razmere v kmetijstvu, ki so posledica hude suše.

Mimopški kmetje smo znani po visoki prijeti mleka in mesa, saj smo po proizvodnji mleka na kravo na drugem mestu v Sloveniji. Vse naso dolgoletno hitro uničuje katastrofalna suša, saj bomo brez krme izgubili tudi ves dober genetski potencial, ki ga imamo v hlevih.

Prepolni hlevi živine so ostali le z enim odkosom sena ter polovičnim drugim, medtem ko sta tretji in četrti dobesedno izgorela. Škoda na travnju znaša 70 odst. in bo ostala tudi v naslednjih letih, kajti pri zadetih je tudi koreninski sistem travne ruše.

Koruzu je 50-odst. prizadeta, vendar zaradi nadaljevanja suše in vročine vidno propada. Siliranje se je že pričelo, kmetje pa smo izgubili edino upanje, saj zrnja skoraj ni, sileža pa bo izredno slabe kakovosti, revna s hranilnimi snovmi, količinsko zelo zmanjšana in bo služila le za preživetje.

Ker po žetvi žit, ki so dala 30 odst. manj pridelka kot običajno, nismo izgubili upanja, smo nabavili seme in gnijila ter zasejali strnišča. Tu znaša 100 odst., saj sema zaradi suše ni moglo kaliti.

Obupani in prepuščeni naravi in sami sebi apeliramo na vlado, da ukrepa čim hitreje, kajti v takšni krizi, kot smo danes, nismo bili že desetletja. Ocenjujemo, da smo v stanju preživeti živino le do pričetka zime.

Predlagamo vam, da kot prvi ukrep zaustavite vse uvoze mesa in živine in v prvi fazi odkupite domačo, kajti s tem boste kmetu veliko pomagali.

Za razumevanje se vam zahvaljujemo in vas še enkrat prosimo za pomoč.

Govedorejsko društvo
Mirna Peč

J. Janši dam prav

Moja izkušnja s sodniki

Ob aferi orožje g. Janša ni hotel stvari vzeti v svoje roke, pač pa je povedal sodnim organom in ostalim okoli sodišča, naj se stvari lotijo resno in na pravem mestu.

S sodniki sem imel kar precej opravka v tem, kako na pretkan način primere nategujejo, da bi imeli več dela in bi stranka več plačala. Stokajo pa, da imajo veliko nerešenih primerov. Na sodišču združenega dela v Brežicah sem bil prisoten kot predstavnik sindikata. Obravnavan je bil primer sodelavca, ki se je poškodoval v rudniku. Zaradi poškodbe je trpela tudi njegova kmetija. Po petih letih (nesreča se je zgodila leta 1988) so sklenili, da bodo zaradi gornjih razlogov opravili ogled kmetije. Sodnik g. Jankovič je vprašal, ali so plačali neko zahtevano vsoto od prej. Pravnica iz RTRB Trbovlje je povedala, da so. Oglaša pa se tudi sodelavec Vitko Kozole, rekoč, da je na plačal. Še enkrat se oglasi gospa iz Trbovlje in trdi, da so oni plačali, in enako tudi Kozole. Vsilim se v besedo in rečem: "Ali nimate tukaj teh stvari zpošlihanj?" Pa se oglaša g. Jankovič: "G. Širbar, ne motite razprave, držite se sindikalnega dela!" Pa mu rečem: "Kaj pa je za vas sindikalno delo?" Pokažem mu vabilo in vprašam: "Sem vabljeno ali ne? Je moja dolžnost poslušati ali gledati skozi okno?" In njegov odgovor: "Če je tako, bo pa denar za naprej."

Toliko v razlagu, zakaj se stvari tako počasi rešujejo in kje so vzroki, da imajo sodišča toliko dela. Verjetno je prisotno tisto: Mi smo mi! Janša je res mačka na rep stopil.

L. ŠRIBAR
Leskovec

ZAHVALA

Vsem, ki so mi kakorkoli pomagali pri gašenju požara 1. avgusta in v dneh po njem, se iskreno zahvaljujem.

ALOJZ KRAJNC
Brod 16

ZAHTEVAMO IZSTOP IZ JEDRSKE DRUŽINE

Znano je, da smo nevladne ekološke organizacije Slovenije in Avstrije spomladan letos zahvale na vladu, da pripravijo program čim hitrejšega izstopa Slovenije iz "jedrske družine", vključno z zaprtjem JE Krško. Zadnje izjave nekaterih iz elektrogospodarstva (JE) pa tudi iz vrst vlad Slovenije o varnem obravnavanju nas niso prepricale, saj v nobenem primeru ni govor o potresnem področju (da je bil potres v Krškem leta 1917, je znano), da praktično ni videti rešitev za odslaganje jedrskih odpadkov, pa je tudi jasno.

Lansk in letošnja suša je pokazala, da je problem tudi reka Sava zaradi pomajkanja vode in tudi onesnaženosti. V vsakem primeru pa ni nikogar na tem svetu, ki bi lahko jamicil, da v Krškem ni možna večja katastrofa. Vztrajamo torej, naj se v najkrajšem času pripravi celovit program izstopa Slovenije iz jedrske družine.

Za Izvršni odbor Slovenskega ekološkega gibanja tajnik: KAREL LIPIČ

stp trgovsko podjetje
NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 6800 Novo mesto

trgovina elvod

- električni kabli
- elektroinstalacijski material
- bela tehnika
- drobni gospodinjski aparati, akustika
- rezervni deli za pralne stroje in štedilnike
- svetila in lesnice

Se priporočamo!

UGODNE CENE –
PESTRA IZBIRA
tel./fax. (068) 26-071

NOVOSLAŠČIČARNA EMONKA

VI NAM – MI VAM

NOVOST IZ TOVARNE ZAVES

velana

po tovarniških cenah odslej tudi na Dolenjskem,

Beli krajini in Posavju

Pridemo na dom z vzorci, nasveti, metrom. Izberete zaveso, mi vam jo sešljemo in prinesemo domov.

Spremenite svoj dom z zavesami velana.

Poklicite nas! Tel.: (068) 50-153, 58-494

UGODNA PRODAJA JEANS IZ DELKOV V 12 BARVAH (kavbojk, otroških kavbojk, jaken, otroških jaken, srajci in ostalih jeans izdelkov), nogavice ter razprodaja mikic, otroških mikic, kopalk, bermud in

sposoja poročnih oblek in dodatkov.

Delovni čas: od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure, sobota od 10. do 12. ure.

Pričakujemo vas!

PRIŠLA JE SESTRIČNA MARY - Družinsko srečanje je popestila tudi Mary (na sliki četrti z desne), ki je bila tokrat prvič v deželi svojih prednikov.

54 src v Selih pri Dobovi

Srečanje družin Zidarič in Vouk-Cvetko - Prvič v Sloveniji tudi sestrična Mary iz Združenih držav

SELA PRI DOBOVI - Sobota, 7. avgust, dan kot nalač za novo poznanstvo. Tokrat družinska, kajti 54 sorodnikov družin Zidarič in Vouk-Cvetko je na pobudo Oskarja in Jožice prišlo iz vseh koncov sveta. Zbrali so se na Frančevi domaciji, kmetiji, ki leži na majhnem hribu ob želesniški progi Brežice-Dobova, vsa obdana z brajdami in sadovnjakom, vzgojenim z žuljavimi rokami in kapljicami znoja. Na vrtu za domačijo so se zbrali bratje, sestre, sestrične, bratranci, strici in tete, ki imajo korenine v večstotletnem družinskem deblu, na katerem se je do današnjega dne zvrstilo 10 generacij.

Pravo presenečenje srečanja je bil obisk 79-letne sestrične Mary Gorotovsky, ki se je rodila in živi v Ameriki, v Chicagu. Mary je šesta generacija družine Cvetko in je tokrat prvič obiskala domovino svojih prednikov. Gospa dobroravnega vodeza, iskrivih oči in polna dobrote kot dobra vila je povedala Mary.

Prav prisrčno je bilo spoznavanje mladih generacij sorodstva. Sobotno družinsko srečanje je vsem udeležencem pokazalo, da vsaka kapljica krvi veže ljudi, čeprav so daleč drug od drugega. To je še posebej pomembno v času, ko nas tempo življenja nehoti vse bolj oddaljuje. Zaželimo si lahko samo še več podobnih srečanj, ki nam dajejo spoznanje, da smo Slovenci.

RENTA ZORKO
Brežice

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE UI. Milke Šobar 25, Novo mesto

razpisuje dela in naloge

- **2 VZGOJITELJA** (za določen čas, polni delovni čas)
- Pogoj: VI. ali VII. stopnja, specialni pedagog ali vzgojitelj ali učitelj razrednega pouka.
- **1 VARUHINJA OTROK** (za določen čas, polni delovni čas, popoldansko delo)
- Pogoj: V. stopnja izobrazbe.

Za vsa delovna mesta je nastop dela 1. 9. 1993. Za določen čas do 31. 8. 1994.

Kandidati naj v 8 dneh po objavi razpisa pošljejo prijave z dokazili na gornji naslov.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po odločitvi.

Dr. Kastelic - osemdesetletnik

Na Pristavi na Bledu ter sodeloval pri izkopavanjih na blejskem Otoku, kasneje pa še v Demir Kapiji in Trebeništu v Makedoniji, obenem pa je navezel stike z muzeji in arheologji v Italiji, Avstriji in Nemčiji, pokrenil izdajanje revije Argo in vrsto monografij Sitalu!

Kastelic je začel že v gimnaziji objavljati pesmi; bil je sourednik revije Zar na klasični gimnaziji, nato je objavljaval v Mladiki, Dom in svetu in Ljubljanskem zvonu. Izdal je dve pesniški zbirki: leta 1940 Prve podelobe v Literarnem klubu, leta 1991 Barve v Založbi Novo mesto. Leta 1970 je skupaj z Dragom Šego in Cenotom Vipotnikom izdal veliko antologijo slovenske poezije Živi Orfej, leta 1975 pa zbrano delo Ceneta Vipotnika Zemlje zeleni spomin.

Napisal je uvodne besede v razstavne kataloge in monografije za Franceta Goršeta, Božidarja Jakca in Borisa Kobeta, objavlja v vodilnih slovenskih revijah in časopisih, Kroniki in krajevnih zbornikih, kjer se ukvarja z umetnostjo Antike, starega veka in sodobnosti. O njegovih dosežkih pričajo tudi jubilejne publikacije iz leta 1974 in 1988, ki jih je izdala Filozofska fakulteta v zbirki Situla v čast in priznanje našemu rojaku.

Ob jubileju mu tudi prijatelji iz Dolenjske cestitajo z najboljšimi željami za zdravje in nadaljnje uspehi!

Dr. FRANC ADAMIČ

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtekov prijatelj

PLAVA LAGUNA Poreč

Počitnice v objemu sončnih poreških lagun

po posebno ugodnih cenah 7-dnevnih paket aranžmajev

od 28.8. do 4.9.

hotela LILA in
ALBATROS

polpenzion 11.900 sit za osebo

hotel DELFIN

polpenzion 13.300 sit za osebo

hotel MATERADA

polpenzion 14.700 sit za osebo

Dopolnilo za polni penzion je 2.100 sit.

V ceno je vključeno: 7 polpenzij oz. polnih penzij, turistična taksa in šola smučanja na vodi za otroke in odrasle.

Velik popust za otroke, tudi do 100 odst.!

En otrok v sobi s starši zastonj!

Informacije: vaša agencija ali pa Laguna Poreč
tel.: (0531) 351-122, 351-822; faks: (0531) 351-044.

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

RAZPISUJE
nagrade v letu 1993, in sicer:

- 10 nagrad za raziskovalne dosežke, pospeševanje raziskovalne dejavnosti in inovativno delo
- 2 nagradi za mentorsko delo z mladimi na raziskovalnem področju
- 1 nagrada za raziskovalno delo mladih
- 1 nagrada za živiljenjsko delo na področju raziskovalne dejavnosti

Podjetja, zavod ter druge pravne in fizične osebe iz občine Novo mesto naj vključno do 20. septembra 1993 pošlje dokumentirane predloge na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbene dejavnosti, Kettejev drevored 3, kjer dobijo tudi dodatne informacije.

JELOVICĀ

Šk. Loka, Kidričeva 58, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

10% popust za okna, senčila, vrata
montažne stene
prenova oken

40% popust za opuščeni program
stavbnega pohištva
(količine omejene)

5% popust za stanovanjske hiše

NA

KMETIJSKEM SEJMU

V GORNJI RADONI

OD 21. DO 29. AVGUSTA

In na vseh način
prodajnih mestih

NOVO MESTO, Ob potoku 5, tel./fax: 068/22-772
METLIKA, Vinogradniška 41, 068/58-716
KRŠKO, CKZ 21, 0608/21-236

TREMEX Trebnje
KERA TRADE Zagorje ob Savi
MK TRGOIMPEX Kočevo

Na zdravje, Boris Plantan!

(Ne)odposlano pismo

Lani, proti koncu avgusta, sem ti v pismu, ki je bilo odposlano zaradi tvojega 79. rojstnega dneva, zapisal tudi tele besede: "Lepo število let si že potrdil in jih odknal v zgodbino. To zmorejo samo trdni, jekleni možje. Korajno naprej k osemdesetemu! S Severinom Salijem sva se pred dnevi pogovarjala, da bova v kratkem primorala k tebi. Te dni me pregaš delo, naslednji teden pa je kar možno, da bi se znašla na tvarem dvorišču." Napoved se ni mogla ureniti. Sele za novo leto sem sam pripravoval na svoj dom. Brez težav pa se je potrdila želja, da letos pogumno potrdi svoj 80. rojstni dan.

Tvoji predniki so prišli v dolino ob Krki iz Moravske Ostrave in se kot kovinarji zaposlili v Auerspergovih dvorski železarni. To se je zgodilo na začetku prejšnjega stoletja, ko je železarna in livačna potrebovala najrazličnejše usposobljene strokovnjake. Tvoj oče je bil klučavnica, ne na Dvoru, ampak v Vavti vasi. V dveh zakonih se mu je nabralo kar 13 otrok. Kako jih je mogel preživljati, je za današnje čase prava uganka. Ti si se pojavi v tej vrsti bolj na začetku, slabo leta pred začetkom prve svetovne vojne. Domači krov je postavjal premajhen, zato ste morali otroci hitro odpravljati z doma. V Novem mestu si končal nižjo gimnazijo in leta 1935 tudi šolanje na ljubljanskem učiteljišču. Po 9-mesečni šoli za rezervne oficirje v Bileči si moral leta in pol, čeprav vsestransko potren fant, čakati na prvo zaposlitev, ki je bila dodeljena kot edino možna, v hribovskem naselju, na Dobovcu pod Kumom. Tod si vzgajal in učil vse do marca 1941, ko si se lahko preselil k ženi v Vavto

drugih bolezni.

Pred leti, že dolgo je od takrat, sem se, brž ko sem se vrnil iz vojske, sredi avgusta oglašil pri tebi na domu in te poprosil za zaposlitev na šoli, ki si ji bil ravnatelj. "Pridi in tudi plačo za avgust boš dobil, saj vem, da jo potrebuješ." Ob spoznavnem pogovarjanju, vmes si mi zatrdil, da mi za zimo pripadata tudi dva Kubika drv, pa sem postajal vse bolj prepričan, da se nisva srečala prvič. Menda je bilo leta 1948, ko so me v žužemberški šoli določili, da te po tebi neznani suhokrajinski poti - dve debeli uri hoda je bilo potrebno - pripeljem kot nadzornika na osnovno šolo Sela pri Hinjah. Ne bi si te tako dobro zapomnil, toda po poti si me testiral z najrazličnejšimi vprašanji, tudi takimi, da bi moral prav odgovoriti, kaj so griči, kaj hribi in kaj gore. Suhokrajinci pa smo poznali samo poti in steze v hrib v dolino, navkrebere, navzdol in po ravnom. O taki sistematični učenosti, kot si jo ti pričakoval, pa se mi niti sanjalo ni, v šoli pa razlagal teh pojmov še ni prišla na vrsto.

Festina lente!, ali po naše, hiti počasi! Je bilo tvoje vodilo pri uravnavanju ravnateljskih dolžnosti in potrejevanju pedagoških načel v neposredni pedagoški praksi. Bil si usposobljen za poučevanje na razredni stopnji, na predmetni pa si učil vsaj še matematiko, fiziko, slovenščino in nemščino. V prijetnem spominu je ostala vrsta učiteljev, ki so poučevali na šoli, najbolj pa Martin Slibr, Milan Sila, Jože Uran in Miro Bavec. Še dandanes pogosto potožiš, da je bilo pred desetletji v delu šolah vendarle težje, kot je danes. Prostorski pogoji so bili slabii, ponekod celo kritični, v oddelku je bilo tudi do 50 učencev, mnogo manj je bilo učbenikov, učil in tudi plače se bilo vsaj do leta 1970 res mizerne. Sele Kavčičeva vlada se je začela

BORIS MED KOLEGI - Srečanje kolegov z učiteljišča leta 1968. V sredini Boris Plantan v "elementu" pripovedi, ob njem vidno zadovoljna sošolca Stane Sever (levo) in Ivan Bezeljak (desno).

s šolstvom resneje ukvarjati.

Mnogo ravnateljev dolenjskih šol, s katerimi si se službeno družil in jim bil kakšno leto tudi vodja aktiva, se že za vedno poslovilo. Besedo spomina in tople zahvale za prijateljstvo in delovno sodelovanje še vedno rad namenja nepozabnim kolegom, ki so to brez pridržkov bili (ali so se), zlasti Tonetu Plutu, Adolfu Grumu, Ladu Miheliču, Lojetu Nečimru, Faniku Novak, Bojanu Brezovarju pa Ivanu Želetu, Tonetu Trohi, Vilku Videčniku, Miroslavu Vuteju, Milanu Smrdiju in še komu.

Zunaj šole pa si bil kulturnik, ljubitelj tamburic in petja, vodja pevskih zborov in za vse priložnosti tudi spreten in navdušen harmonikar.

Kot hudomušen veseljak in ljubitelj narave nisi mogel biti brez svojega vinograda. Visoko v straških strminah ga imaš. In zidanico tudi. Tam so te med drugimi obiskali tudi Severin Šali, Cene Vipotnik in Božidar Borko. Ko je Severin Šali prevzel Šolohova Tih Don, je prihaljal

ubogati in tudi v ramah je, tako čutim, na kile neozdravljivega revmatizma."

Za glasbo te je navdušil Ignacij Hladnik na novomeški nižji gimnaziji. Za učiteljski poklic pa so te usposabljale osebnosti, ki se jim s spoštovanjem klanjaš še danes. Na prvo mesto vedno postavlja humanista pedagoša dr. Stanka Gogalo, nato pa glasbenika Emila Adamiča, slavista Mlakarja, matematika Nandeta Marolta, zgodovinarja Ljudevita Vazaca, geografa Cirila Berneta... Predvojno ljubljansko učiteljišče je bilo dobra šola. Tudi Stane Sever je bil učiteljiščnik, tvoj sošolec iz paralelke.

"Stane Sever je bil rad med nami tudi v kasnejših letih. Nadzadnje sem bil z njim na srečanju našega letnika leta 1968. Čez nekaj let ga je strel. Srčna kap," si otočno izpeljal poslednjo resnico o prijatelju in velikem gledališčem umetniku.

Klub nabranim letom gradi hišo. Velika družina smo, ne bo prazna, si pojasmil pred nekaj leti. Nedolgo tega si z libelo meril in določil, kakšen mora biti prag, da bo peri vrat v koraka. Počitka torej ne počas. Zato si še vedno pokončen mož, dovitjen v besedi in v nasmehom, ki izdaja življenski optimizem. Le srce te menda ne uboga, da bi tako enakomerno utripalo kot pred leti. Morda je potreben kakšen "servis" in spet do dobre.

Dve pravi zahvali za opravljeno pedagoško delo in kulturno poslantvo sta v pravih rokah, Trdinova nagrada in zlato Gallusovo priznanje. Veliko ti pomeni. Tega ne moreš ne prikriti in ne zatajiti. Čez tri dni, ko bo zaokrožil osem desetletje življenja, boš lahko s ponosom in zadoščenjem premeril čas in rezultate svojega življenja in dela. Zato na zdravje, Boris, in srečno v devetdeseta leta!

JOŽE ŠKUFCA

DŽIRLO**d.o.o. p.p. 45, 61101 LJUBLJANA****061/217-690, 061/215-476****ŽIRO RAČUN: 50100-601-139041****S PREDPLAČILOM BREZ PTT STROŠKOV****KNJIŽNA MINILUČKA**

V knjižni lučki dobiti in pravni rezervirati lahko preberete, da oben pri storju in storjenju ne izteče prav tako skrb. Prodajni takrat, ko dnevnost svobode ni več, očka potrebujo posebno pozornost. Noc je za spanje, prav staro resnico c' zgoraj, toda danščica tem z živja nam razvede, ki speti s karom, ne dobiča več. Dostikrat bedimo pozeli v hoti na studij, ki izvaja pravlj. In od takrat zpostavljamo, ki kemični napisi ne predstavljajo, dostiši še namreč od: čudni, neviđeni, napečljivo in svečki, ki nam ponazijo, nego nastanek v obraz, jem nega dela, ne le tajo, nasprotno premičita dočim sklep in utruje. Vseko jutro ne ve, da morajo biti pri branu ob 10.00 uro, v tem času pa vse, kar se vedeti, pa mora biti usmerjen. I prekmet brez časne reditve.

Morda noben bende v postoli pred spajnjem. Tudi takrat, kadar partner on ves želi zaspav. V pripravljenosti, da se zgodne napeta poglavje v knjižni ali pa rasopsi. Ki ga žeži dan nene, da se stegna v mnu, zbrinjati. Nič prepričati se.

Ugnezdiči in ostrešni paramejti.

Na platočki knjige, pa zatanki žepkomo, na katero je omrežna KNJIŽNA MINILUČKA.

Izjemno je z užitkovna bočna oblika, z dolgi preponki, kar si boste že eni, partner pa bo tako nemoteno zara.

LUČKA JE ZEGLJANA / A HOSBNO LANKO-SNOV, zato ne pomirju bistvene dodatne izkoristke, da poleg knjižki.

Učnejo okvirje na vseh straneh omrežje, ali pa uporabite dva, baterična, zunanja AA.

ZLJUČITVA: Ti zljudljiva tako da jo lahko izvajate v letino in tam pride prav, v nekaj počasi, na nečistem polovinah z medtem, da vam ne nujajo čas z bremenom, kar kar komplikacij v letini brez možnosti električne napajanja, je tukaj dobro.

JI DŽIRLO VA z nemim temi premorimi keleni, kaken, svetločno nastavite pod kletino, ker

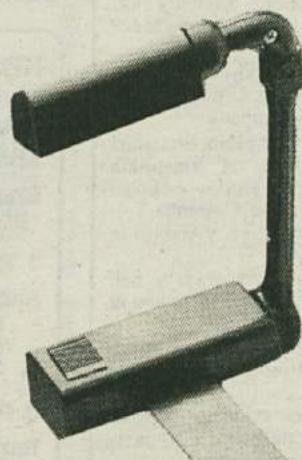
kompači, ki je namenjena v katero kaže smer.

Preporučujem, da v strošku, ZAPADI IZREDNE STABILNOST, N KOMPATNOST,

z karim grek koda postaviti kjer koli.

AL SE VAM NE ZDAD DA BY KNUJNA LUČKA NAVADO GAHLO - KNUGO - ŽELO

OBOGATCA?

499,00 SIT + PTT stroški**PARNI MINILIKALNIK LIKANJE KOT ZA ŠALO**

V gospodinjstvu se je zadnja desetletja marsikaj spremeno. Gospodinja ni več težka delava in navečiana ganača, utrjena od ponavljajočih se in nikoli končanih opravil. Počne se marsikaj. Gospodinjstvo pa je tako rekoč že dodatna dolžnost, ki jo je treba opraviti hitro in preprosto, s čim manj truda in čim manj vloženega dela.

Kljub temu pa gospodinjska dela morajo biti opravljena, zato se od očamo do aparate, ki nam prihranijo čim več časa.

Likanje je dolgotrajen in zamuden opravek, posebej če se vam je nabral velik kup penja.

Z našim likalnikom boste odkrili, da je likanje lahko hitro in neutrudljivo.

Zanj se ne bi smeli vprašati, kaj zmore, temveč česa ne zmore.

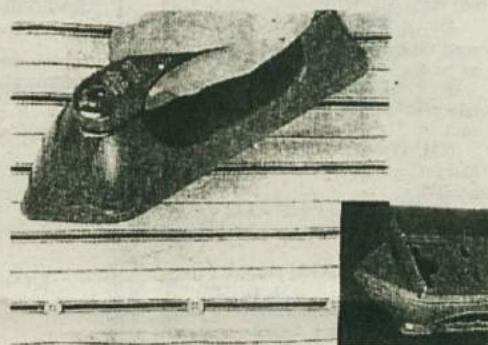
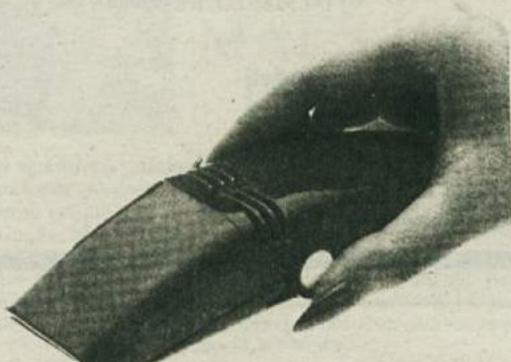
Pamo likanje pri nas že dolgo ni več novost, toda tako majhnega, in tako uporabnega parnega likalnika pri nas se ni bilo.

Na spodnji likalni površini ima likalnik majhno krtičko, ki pri likanju vsa vlačna obrne v isto smer, tako da je oblačilo po likanju kot novo.

Ker je tako majhen in lahek lahko z njim likate srajce kar vseč na obešalku, prle pa kar na mizi!

Gladko bo zlikal tudi debelo, zimsko blago.

Če ne bi bila para prevoča, bi lahko likali oblačila kar na sebi!

1.999,00 SIT + PTT stroški**MINISESALNIK MALI STRAH ZA UMAZANICO****699 SIT + PTT stroški****CINDY BRIVNIK ZA ŽENSKE**

Le redke ženske nimajo težav s poraščenostjo. Pravzaprav ni nobena ženska čezmerno poraščena, vse pa si želijo gladko kožo na nogah. Odstranjujejo si tudi dlake pod pazduho, kar danes velja že za splošno pravilo snažnosti in spada k negovanosti. Postopek za odstranjevanje dlak je več. Izberate lahko med zelo bolečimi in povsem nebolečimi. Ponujamo vam to zadnjo možnost, ki je obenem zelo hitra in primerna tudi za potovanja. To je CINDY brivnik za ženske, ki ima enak način delovanja kot moški brivski aparat, le da dlake najprej dvigne in nato odreže kot ob koži. Po uporabi bo koža žametno gladka, seveda pa jo morate takoj zavarovati z dobro kremo.

LADY
TRIMMER**1.199 SIT + PTT stroški****GIGIRICCI**

LOSION, KI LASEM POSTOPNO VRNE NJIHOVO PRVOTNO MLADOSTNO NARAVNO BARVO!

Revolucionaren dosežek kemične industrije v borbi za ohranitev mladosti! Ali poznate vzrok za sivljenje las v starosti?

Naj vam jih na kratko razložimo.

Lasje so pretežno sestavljeni iz proteinov, kateri vsebujejo tudi snov MELANIN, kolicičina melanina pa določa barvo naših las.

S starostjo se kolicičina melanina v lasih zmanjšuje, zato lasje postopoma sivijo in sčasoma postanejo popolnoma beli.

Losion GIGIRICCI je blaga, brezbarvana tečicina, ki vsebuje pigment, po sestavi podoben melaninu. Z vsakodnevnim nanašanjem na lase bo ta pigment postopoma nadomestil melanin.

Rezultata ne boste takoj opazili, kajti GIGIRICCI deluje počasi in postopoma.

Okolica ne bo opazila neneadne sprememb!

Losion ne vsebuje snovi, ki bi vašim lasem škodile in jih razzirale, kot se dogaja pri barvanju las.

Primerno je za vse barve las, za vse dolžine.

NEVERJETNO, VENDAR RESNICNO.

PREPRICAJTE SE SAM!

2.999 SIT + PTT stroški**DŽIRLO GUARD USTNIK ZA TRAJNO UPORABO**

ZDRAVJE JE VAŠE NAJVJEČJE BOGASTVO

- se strinjate? Torej nehajte kaditi! Ce pa se vam to zdi nemogoče, se zaščitite: DŽIRLO-GUARD.

DŽIRLO GUARD je japonski izdelek, ki je osvojil svet. Majhno varovalo za TRAJNO uporabo, ki odstrani iz cigaretnega dima do 97 % škodljivih snovi. Deluje po fizikalnih zakonih aerodinamike in nima filtra - zato ne od-

vzame cigaretni arome in je trajno uporaben.

DŽIRLO-GUARD omili ali celo odpravi značilni "kaditeljski kašel", preprečuje nastajanje nikotinskih oblog na zobe in najpomembnejše: raziskave so pokazale, da v veliki meri preprečuje boleznične spremembe na pljučih. Pri naročilu dobite poleg elegantnega črnega ustnika DŽIRLO-GUARD še prozorna, na katerem boste lahko opazovali njegovo delovanje. KADILCU JE DŽIRLO-GUARD POTREBNEJŠI KOT VŽIGALNIK!

699 SIT + PTT stroški**ČANG ŠLANG ČAJ ZA HUJSANJE**

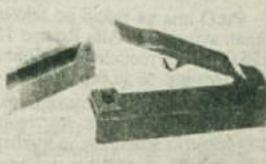
Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi doseganje preparami za hujšanje (vitaminske tablete, dijetetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja, idealne telesne teže. Izjema pa tem je ČANG ŠLANG čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroči izgubo teze, plinov, nakopčenih, maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pijačem čaja ČANG ŠLANG bodo izpolne odvečne telesne maščobe, vase telo pa bo postalo gladko in gibljivo. Čaj ČANG ŠLANG je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare im mlade, za vse starost. ČANG ŠLANG so nekaj pli bogati Kitajci. S pijačem tega čaja so održali vltrost in gibnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požrek.

Skatika ČANG ŠLanga vsebuje 40 vrstic čaja, ki so garancija za doseglo zeleno telesne teže. Po pijači čaja ne culite v zeljodu nobene teže niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pri orvškega kvasa, pac pa ČANG ŠLANG čaj s tradicijo vec 1700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja. Zaradi izgube telesne teže boste neneadne, nasprotno ohranili boste dobro razpoloženje.

Išči upnik boste dosegli, če popijete dve skodelici ČANG ŠLanga pred spanjem.

VAL MALI VARILEC POLIVINILA

ČE STE PLAČALI VNAPREJ, NE POŠILJAJTE NAROČILNICE!

NAROČILNICA

IME IN PRIIMEK:

ULICA IN ŠT.:

KRAJ IN POŠTNA ŠT.:

ČANG ŠLANG

MINI SESALNIK

MINI LIKALNIK

VAL

CINDY

MINI KNUJNA LUČKA

GIGIRICCI

DŽIRLO GUARD

NAROČILNICO POŠLJITE NA NASLOV
DŽIRLO d.o.o., P.P. 45, 61101 LJUBLJANA
ŽIRO RAČUN: 50100-601-139041

499 SIT + PTT stroški

tedenski koledar

Cetrtek, 19. avgusta - Ljudevit
Petek, 20. avgusta - Bernard
Sobota, 21. avgusta - Ivana
Nedelja, 22. avgusta - Timotej
Ponedeljek, 23. avgusta - Filip
Torek, 24. avgusta - Jernej
Sreda, 25. avgusta - Ludvik

LUNINE MENE
24. avgusta ob 11.57 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 19. in 20.8. (ob 20.30)
ameriški triler Špiclji. 21. in 22.8. (ob

kmetijski stroji

STAREJŠI RABLJEN TRAKTOR,
do 50 KM, kupim. (061)738-619.
3155

TRAKTOR ZETOR 5211, star 3 leta,
prodam. (068)48-594. 3198

TRAKTOR IMT 35 s kabino, dobro
ohranjen, prodam. (068)82-481.

UGODNO prodam traktor »NOR-
MAG«, 1,6 KM letnik 1952, s koso in
jermenico in TOMOS avtomatik, letnik
87. Dular Jože, Srebrnice 5, Novo mesto.

TRAKTORJI, RABLJENI: v
prodaji UNIVERZAL 45 DT brez
kabine, 45 U s kabino, TV 732, TV
730, TV 418, FIAT 504, EIHER 34
KM, FEND 24 KM, URSUS 35
KM, LINDNER 35 KM z dvojnim
pogonom, ZETOR 50-11, ZETOR
72-45 s prednjim desko, kosičnica ro-
tacijska 165, freze 95 in 120 cm za
stari tip traktorjev TV ter plugi eno-
brzdni, obračalniki in dvorazrdni.

AKCIJSKA PRODAJA NO-
VIH traktorjev ZETOR 52-11, 69-
11, 77-11 in 77-45 v omejeni količini
s 5%-nim POPUSTOM ter ZETOR
52-45, 62-45 s 3%-nim POPUSTOM.
S POPUSTOM tudi NOVI UNI-
VERZALI vseh tipov ter DEUTZ,
LINDNER, URSUS, SAME. Popu-
sti veljajo v času SEJMA V KRA-
NJU in GORNJI RADGONI. Pre-
pričajte se o konkurenčnosti naših
cen. Oglasite se na sejmu ali pa na naši
prodajalni na GORENJESAVSKI
17 v Kranju (pri SEJMU), ki je v ča-
su sejma odprtva vsak dan od 7. do 19. ure,
tudi v soboto in nedeljo. Se priporoča
AGROAVTO Kranj, tel. (064) 221-192.

kupim

UČBENIKE za drugi letnik srednje
ekonomske šole kupim. (061) 40-715.
3167

SUH LIPOV oziroma orehov hlad,
daljši od 2 m in nad 50 cm debeline ku-
pim. Stane Novak, Trebnje, (068) 44-619.

STARO TRAKTORSKO PRIKO-
LICO za obnovitev in agregat za varjenje
kupim. (068)43-046. 3200

KUPIM KOZOLEC-TOPLAR. 068/
28-250.

motorna vozila

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. (068)33-339. 3146

LADO 1200S, dobro ohranjen, in
WARTBURG, letnik 1990, prodam. (068)24-878 ali 21-609 vsak delavnik po-
polne.

UNO 45 S, letnik 87, prodam ali
zamenjam za R 4 l. 89-90. (068)
23-585.

HYUNDAI PONI GLS, letnik 1990,
prodam. (068)32-144. 3153

POZOR! Najcenejši FORDI - vsi
modeli. Pokušite in se prepričajte!
(0601)20-882. 3156

JUGO 55, letnik 1990, prodam. Ogled
možen v petek, od 16. ure dalje. (068)
3158.

OPEL REKORD COUPE 1.7, letnik
1967, motor 1984, neregistriran, brez-
ben, prodan za 60.000 SIT. Marko Zu-
pančič, Kurirska pot 15, Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustič (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Bredu Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovček-Svetle, Marlin Lutar, Milan Markelj (urednik Priloga) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 3. trimesterje 1.100 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.200 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.550 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.100 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.750 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606; 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorijski 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek na promet proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

18.30 in 20.30) ameriška melodrama
Prva ljubezen. 25.8. (ob 20.30) ameriški
gangsterski film Boter.

CRNOMELJ: 19.8. (ob 21. uri) ameriški športno akcijski film Veter.
20. in 21.8. (ob 21. uri) ter 22.8. (ob
20. ur) ameriški akcijski kriminalni
film 57. potnik.

KRŠKO: 20. (ob 20. ur) in 22.8. (ob
18. ur) ameriška drama Mesto
upanja.

METLIKA: 20. in 22.8. (ob 21. ur) ameriški športno akcijski film Veter.

NOVO MESTO: Od 19. do 22.8. (ob 18. in 20.30) ter 19.8. (tudi ob 10. ur) ameriški akcijski film Nina. Od 23. do 25. (ob 18.30 in 20.30) ter 24.8. (tudi ob 10. ur) ameriški akcijski film Živi ogenj.

Servisno prodajni center

VRTIN

ČRНОМЕЛЈ

RENAULT

NOVO NOVO NOVO

- Krediti za nakup vozil na 4 leta (068) 51-638
- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji, leasing
- R5 in Clio, dobava takoj
- odpokup in prodaja rabljenih vozil

EKSKLUSIVNA PRODAJA
AVTOPLAŠČEV
MICHELIN, GOOD YEAR
zastopstvo za olja elf

OPEL COMMODORE GSE, 165
KM, 2800 cm³, prva registracija 1978,
obnovljen. (068) 68-390 od 7. do 9. ure.

126 P, letnik 1990, registriran do
3/94, prodam. (068) 20-282. 3189

R 4, letnik 3/90, prodam. (068) 65-621.

Z 101 KOMFORT, letnik 12/81,
prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobroč.

3166

SUZUKI ALTO GA, letnik 1/93, odlično
ohranjen, prodam. (068) 26-004.
3168

R 5 CAMPUS diesel, letnik 1991,
prodam. Jože Stančič, Oražnova 21 a, Ko-
stanjevica. 3173

Z 101, letnik 85, reg. maj 94, Opel kadett
1.6 D caravan, letnik 86, reg. 4/11/93,
prodam. (068) 25-119.

3171

PIENIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji, leasing
- R5, CLIO, dobava takoj
- odpokup in prodaja rabljenih vozil

NOVO NOVO NOVO

- krediti za nakup vozil na 4 leta

Tel. (068) 324-533

GOLF JX B, letnik konec 1988, prodam. V račun vzamem jugo ali R 4. (068) 3176

126 P, letnik 1989, prodam. Zvone
Grabnar, Razdrto 8, Šentjernej. 3178

Z 128, letnik 1988, registriran do
6/94, prvi lastnik, prodam. (068) 43-371.

3180

Z 750 LE, letnik 1984, prodam. (068) 3184

JUGO 45, letnik 1986, in Golf D, letnik
1990, prodam. (068) 26-668, od sobote
dalje.

3183

JUGO KORAL 45, letnik 1988, regis-
triran do 8/94, rdeče barve, prevoženih
48.000 km, prodam. (068) 40-088. 3187

GOLF D, letnik 1988, prodam. V račun
vzamem jugo 55. (068) 52-508.

3180

IZREDNO UGODNO prodam
Z kombi AK, letnik 1986, dobro
ohranjen, rdeč, malo prevoženih ki-
lometrov. (068) 24-790. 3201

obvestila

ZALUZIJE, ROLETE in lamevine
zavese izdelujemo in montiramo po kon-
kurenčnih cenah. (068) 44-662.

POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE

Oklešen Leopold

K Roku 77

Novo mesto

tel.: (068) 323-193

delovni čas: non stop

• prevozi pokojnikov — tudi iz tujine

• prodaja pogrebne opreme

• uredivi pokojnikov — tudi na domu

• urejanje dokumentov v zvezi z pokojnikom

• kompletne storitve pri pogrebih

• storitve v zvezi z upeljivijo

• posredovanje vencev in cveja

• posredovanje mrtvaka odra, če kupite tudi
material

• izredno konkurenčne cene

• brezplačen prevoz do 20 km

• 10% popust ob takojšnjem plačilu

• možnost plačila na 3 čete ali 3 obroke

NESNICE, mlade jarkice pasme hisek,
rjavke, stare 4 meseca, opravljena vsa cepljenja,
prodajamo po zelo ugodnih cenah. Naročila sprejemajo
v dnevih od 17. do 22. ure) vsak dan:
Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, (068) 52-806, Gostilna Jože Cetin, Mo-
stec 46, Dobova, (068) 67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, (068) 49-567.

2462

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan

od 18.10 do 21.30

NOVICE

ob 19.00 in 21.00

Vabilo vse, ki lahko sprejemajo
naš poskusni televizijski program</p

ZAVAROVALNA AGENCIJA išče zastopnike za območja Posavje, lahko zemljiščni. Platilo po učinku. ☎ (0608)32-349, popoldan.

3152

DEKLETA za delo za šankom redno ali honorarno zaposlimo. OD 300 SIT/ura. ☎ (0609)613-167.

3172

stanovanja

TRISOBNO etažno opremljeno stanovanje v samostojni hiši z ločenim vhodom, z garazo, kletjo in vrtom, v Krškem prodam. ☎ (068)23-901.

3004

STANOVANJE v Trebnjem, 70 m², s telefonom in parkirnim prostorom, v bližini stanovanjske hiše, oddam za pisarniške prostore ali tijelo obr. ☎ (064)325-861, od 16. ure dalje.

3145

DVOSOBNO STANOVANJE, 55 m², prodamo ali oddamo. Šifra: "DR-SKA - BROD".

3161

HIŠO Z VRTOM ali etažo v Novem mestu najame petčlanska družina za nedolžen čas. Možna pomoč starejši osebi. Šifra: "DRSKA - ŠMIHEL".

3162

DVEINPOLSOBNO STANOVANJE v Novem mestu zamenjam za manjše ali prodam. ☎ 28-582 ali 25-339.

Levi's

specializirana prodajalna

v BTC, Ljubljanska 27, Novo mesto (Javna skladišča)

... LEGENDA ŽIVI

V SPOMIN

Boleč je spomin na 17. avgust, ko mineva leto dni, od kar so žalostno zapeli bližnji zvonovi v slovo našemu dobremu možu, očiju, bratu in stricu

PAVLETU GORENCU

z Vinice pri Šmarjeti

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov mnogo prerani grob.

Žaluoči: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil dragi ata, stari ata, brat in stric

MAKS UHAN

s Puščave pri Mokronogu

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem in sodelavkam ter sindikatu Dane Mirna, SVTK Ljubljana - Novo mesto, SKB Ljubljana za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, venče, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste se od pokojnega poslovili in ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi dr. Berginc - Dolenškovi in patronažnim sestram za obiske na domu, g. Ravnikarju za besede slovesa, g. kaplanu za opravljen obred ter cerkvenim pevcom za zapete žalostinke.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Kako pozabim naj gomilo, ki plemnitko srce v njej trojni, ki tako zvesto nas je ljubilo prav do konca svojih dni.

V 65. letu starosti je tiho odšel od nas naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ MURN st.

Vel. Orehek 18

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, počastili njegov spomin s cvetjem, svečami ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za opravljen obred in vsem kolektivom za podarjene vence. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

TRGOVSKI POTNIK išče stanovanje pri resni gospe. Šifra: "TRGOVSKI POTNIK".

3177

zenitne ponudbe

BELOKRANJE! Ljubljana srednjih let, visok, razvezan, ne po svoji krividi, želi spoznati pošteno žensko za skupno življenje. En otrok ne moti. Šifra: "LEPA JESEN".

3139

Avto šola

Vabi k pospešenemu tečaju CPP v pondeljek, 23. 8., ob 18. uri nad kmetijsko zadrugo v Sentjerneju. Prijava po tel (068) 76-222 ali na samem tečaju.

preklici

MAJDA CIMERMANČIČ z Vrhov, preklicujem žaljive in neresnične besede o Janezu in Marjanu Kobe z Vrhov 9 in ju bom v bodoče pustila pri miru. Zahvaljujem se jima za odstop od tožbe.

3164

• Življenje je pa vendarle najvišji cilj življenja. (Grillparzer)

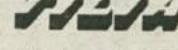
• Naši ljudje imajo marke že v genih. (Menjalničar Jukič)

• Najtiša ljubezen je ljubezen do dobrega. (Eschenbach)

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto, d.d., Ločna 48, 68000 Novo mesto

v sodelovanju z zavarovalnico

objavlja javno licitacijo poškodovanih vozil:

1. VOLVO 460 GLE Letnik 92, 34000 km 830.000,00 SIT izključna cena
2. SAFRANE RXE V6 Letnik 92, 12600 km 2.520.000,00 SIT izključna cena
3. PEUGEOT 405 i Lux Letnik 92, 22665 km 460.000,00 SIT izključna cena
4. ŠKODA PICK UP Letnik 93, 302 km 390.000,00 SIT izključna cena
5. OPEL VECTRA 18 i Letnik 91, 93500 km 750.000,00 SIT izključna cena

Licitacija bo v soboto, 21. avgusta, ob 9. uri v prostorih PIONIR AVTOHIŠE.

Ogled vozil je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA NOVO MESTO, Ulica talcev 3a

razpisuje delovno mesto

— učitelja računalništva in informatike

Kandidati naj pošljajo prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Srednja ekonomska šola Novo mesto, Ulica talcev 3a

ZAHVALA

V 58. letu nas je zapustila draga hčerka

MILENA OBERMAN

iz Metlike

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so pokojno v tako velikem številu spremili na njen zadnji poti. Posebna zahvala pevcom, gospe Pepci Kočevar in gospe Alenki Mežnaršič za njen doživeti govor ter g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi osebju metliškega Zdravstvenega doma za lajšanje bolečin med težko bolezni.

Žaluoči: mama, oče in brat Tonček iz Avstralije z družino

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša draga mama, tašča, stara mama in prababica

MARIJA GORENC

iz Šentjanža

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli besede tolaze, darovali cvetje, sveče ter sv. maše. Hvala g. župniku in g. Slapšaku za poslovilne besede in vsem, ki ste pokojnico spremili na njen zadnji poti.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Trud, trpljenje in ljubezen do otrok bilo je tvoje življenje.

V 64. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

ANTON TURK

s Tolstega Vrha 5

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, podarili toliko lepega cvetja ter pokojnega v tako velikem številu spremili na njegov zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, GD Dolenjske Toplice, obema govornikoma, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

ALBIN JANEŽIČ

z Dol. Gradišča 7, Dolenjske Toplice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam stali ob strani, izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in sv. maše ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, GD Dolenjske Toplice, obema govornikoma, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 56. letu nas je po težki bolni mnogo prezgodaj zapustil

JOŽE KRŠTINC

iz Bereče vasi

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrekli sožalje in nam pomagali, stali ob strani v težkih in bolečih trenutkih, darovali vence in cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju Onkološkega inštituta Ljubljana in Splošne bolnice Novo mesto, kolektivom Pionirja Metlika, Studia D, Uprave za javne prihodke, Gale, VVz Skofja Loka, Lovskih družin Suhor, Društva upokojencev Suhor, Lovskemu pevkemu zboru, govornikom Jožetu Šukljetu, Antonu Zupančiču in Ivanu Klemenčiču ter vaščanom Bereče vasi. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi!

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 55. letu starosti je nenadoma in mnogo prezgodaj za vedno odšel naš dragi sin, mož, oče, tast, brat, stric in bratranec

TONE SIMONČIČ

iz Dolenjega Boštanja

Za darovano cvetje, maše in sveče ter pomoč v težkih trenutkih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, Gasilskemu društvu Boštanj in ostalim glasilskim organizacijam, kolektivu Nuklearne elektrarne Krško, Krajevnim skupnostim Boštanj in vaščanom Okiča, pevcem in duhovnikoma za lepo opravljen obred, govornikom za tople besede in vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegov zadnji poti, se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Žaluoči: vsi njegovi

portret tega tedna

Klara Tomljanovič

Dvakrat nastopim tudi pred domačo publiko v Novem mestu in to je zame največji iziv. Zavedam se, da domači pozorno spremljajo moj glasbeni razvoj in da strogo ocenjujejo moj napredok," pravi Klara, "zato imam pred domačim občinstvom še največ trem." Klara se je ob začetku študija spoznala po angleško, a se je moral hitro naučiti jezika gostiteljev. Zdaj mlade glasbenike že poučuje po nemško, v tem jeziku pa piše tudi diplomsko naloge. Če bo mogoče, bo opravljala tudi magisterij.

"Zavedam se trage dela, ki ga zahteva poklic glasbenika, zato otrok in študentov v šoli ne nagovarjam k temu. To je stvar individualne odločitve, predvsem pa nagnjenosti in nadarjenosti. Osebno razvijam pedagoško in solistično smer. V prvi poskušam učencem olajšati razumevanje in sprejemanje glasbe, v drugi pa sta mi od treh možnih poti, od katerih vodi prva na mednarodno tekmovanje, druga na koncertni trg in tretja na snemanja kaset in plošč, še najbolj všeč zadnji dve. Tako sem imela kot solistka in v komorni zasedbi že kar precej koncertov, posnetih je nekaj radijskih oddaj, skupaj s flautistko pa zbirava denar za snemanje prve CD plošče," pripoveduje Klara.

"Prej sem občudovala predvsem špansko in južnoameriško, poznoromantično in impresionistično glasbo, v Freiburgu, ki je središče festivalov sodobne glasbe, pa sam se seznanila tudi s skladbami mlajših komponistov. Kitarišti so ponavadi ozko usmerjeni, tega pa jaz nočem, zato se veliko učim pri vokalnih zasedbah in solističih, predvsem flutah, violinah in drugih. Vse bolj pa spoznavam tudi poklic glasbenika, ki je nenehna in trda vadba. A kot človek in umetnik glasbenik z vsako novo skladbo tudi raste in se obnavlja, vadba postaja bolj jasnna, preglednejša in lažja. Kljub temu si na održu vedno sam s svojim instrumentom, to pa zavira veliko poguma, samozaupanja in tudi samotolaže. Vsa ta spoznanja skušam povezati in prelisti v pedagogiko. Mislim, da morata nastopanje in pedagoška dejavnost nujno potekati vzporedno," pravi Klara Tomljanovič, ki jo bomo v eni in drugi vlogi zagotovo še srečali.

"Vsakega leta vsaj enkrat ali

T. JAKŠE

KONCERT VLADA KRESLINA

SEVNICA - V sklopu sevnih grajskih poletnih prireditv priredi Zveza kulturnih organizacij Sevnica v petek, 20. avgusta, ob 19. uri koncert Vlad Kreslina. Vstopnice bodo na prodajo uro pred koncertom na grajskem dvorišču.

DALMATINSKI VEČERI NA OTOČCU

OTOČEC - Vsi, ki imajo radi dalmatinsko kuhinjo, bodo gotovo obiskali Motelko restavracijo na Otočcu, kjer bo od četrtek, 19. avgusta, do nedelje, 22. avgusta, gostovala Dalmatinska konoba iz Zadra. Lepo vabljeni!

V SOBOTO TOPLIŠKA NOČ

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Na terasi gostišča Prinovec bo v soboto, 21. avgusta, od 19. ure naprej zavabna prireditve z imenom Topliška noč. Goste bo zabaval ansambel Fantje z vseh vetrov, čakajo pa jih tudi nagrade. Program bo povezoval humorist Marjan Roblek-Matevž.

CLUB LUKNA

v petek, 20. avgusta

HOLIDAY

Technohouse music

discoteka kosov hram

Gornje Štrpolje

petek, 20. 8.

PLAVA TRAVA

ZABORAVA

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralcem. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremeniли, morda koga pojavili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dalj kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

Etnološki spomenik v zubljih

Več kot polovico Štravsove domačije v Prilozju v metliški občini, sicer zaščitene kot kulturni spomenik, je v soboto uničil požar - "To je nacionalni škandal"

PRILOZJE - V soboto dopoldne je močan oganj pustošil na Štravsovo domačijo v Prilozju v metliški občini. Tragedija je toliko večja, ker je poleg materialne nastale tudi neizmerna nacionalna škoda, saj je metliška občinska skupščina kmetijo pred petimi leti z odlokom razglasila za etnološki spomenik.

Za zaščito so se odločili zato, ker je šlo za domačijo v ravninskem svetu

Bele krajine z ohranjeno značilno lego v prostoru. Toliko pomembnejša je bila kmetija tudi zato, ker ni šlo zgolj za pritlično leseno, s slamo krito stanovanjsko hišo, ampak tudi za ostala gospodarska poslopja, torej skedenj, hlev in svinjak. Sklop vsega tega je predstavljal enkraten primer v Beli krajini še ohranjene arhitekture. Štravsova kmetija je bila izredno pomembna za proučevanje in po-

znamenje belokranjske ljudske arhitekture. Prav zato jo je občina zavarovala, da bi ostala še naprej neokrnjena.

Po besedah direktorja novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, dipl. arheologa Danila Brešaka, je z v pozarju uničenim etnološkim spomenikom nastala velika škoda za kulturno dediščino Bele krajine. Gre pa tudi za znatno materialno škodo, saj je zavod v programu obnovke kulturnih spomenikov Slovenije pred leti prijavil prav to kmetijo. Tako je bilo v domačju vloženega precej družbenega denarja, koliko pa so prvi delovni dan po pozaru na zavodu še izračunavali. "Upali smo, da bodo pogovori na metliškem izvršnem svetu skupaj s sedanjim lastnikom Antonom Seginom in Belokranjskim muzejem pripomogli k obogatitvi vedno večje tu-

OSTANEK ETNOLOŠKEGA SPOMENIKA

Brada iz tisočerih čebel

Bo Franc Marolt, uspešni mentor mladih čebelarjev, prišel v Guinnessovo knjigo rekordov?

SEVNICA - "Zame je to hec!" Dobesedno tako pravi 22-letni Franc Marolt o svojem, za običajne smrtnike nenavadnem in pogumnem početju. Da je nastala njegova približno meter dolga brada, sestavljena iz 25.000 do 30.000 čebel (na posnetku), je moral golobradi Franci dobr dve uri tiščati svojo glavo v več posod, potem ko je vanje ometel čebelje iz satov. Marolt, po poklicu elektrotehnik, trenutno brez zaposlitve, je čebelar že kakšnih 10 let. Je čebelarski preglednik. Ima 25 čebeljih družin v

nati kmetiji na Redni nad Boštanjem, me moja practica ni pustila na cedlu. Samospričilec deluje le okrog 10 sekund, kar ni veliko, saj se je potrebno mirno namestiti, take brade pač ne smeš stresti, da čebele ne postanejo preveč vznemirjene in napadne. Za nekatere je lahko že en samcat čebeljik pik smrtno neveren. Seveda me je tudi tokrat pičilo kar nekaj čebel, ker kakšno čebelo nehoti zgneteš. Toda z vsakim pikom postajaš bolj odporen. Če bi bilo teh pikov že preveč, morda tam okrog 50, bi bilo pa že nevarno, ker bi začel otekat. Pri tokratnem poskušu so bili pikci sicer še vsaj enkrat tako boleči kot običajno, ker je bila kostanjeva paša. Ko bom skušal priti v Guinnessovo knjigo rekordov (zdaj ima rekorder na sebi, vendar ne na goli koži, okrog 100.000 čebel), bom že gledal, da se ne bom lotil poskuša, ko bo kostanjeva paša. Bo kar držalo, da so čebelji pik zdravilni zoper revmo, saj je ne pozna nobeden čebelar," se hahlja Franci.

P. PERC

ristične ponudbe v okolici Prilozja. Po pozaru je ostala še najmanj pričazeta stanovanjska hiša, ki pa brez gospodarskih poslopj zgubi nekdanji pomen. Sicer pa si bomo pogoršče natancanje ogledali in še tedaj odločili, kaj se da narediti, če se sploh še kaj da," je povedal Braščak. Po mnemu Marinke Dražumerič, umetnostne zgodovinarke in etnologinje z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, je to, da ogrenji zublji pogoljnega etnološkega spomenika, nacionalni škandal.

Po prepričanju predsednika občinskega izvršnega sveta Jožeta Matoviča je uničena Štravsova domačija za metliško občino velika katastrofa, saj je tako rekoč ni moč obnoviti. Pristavlja je še, da so v aeroklubu, ki ima v bližini letališča, celo že razmišljali, da bi kmetijo preselili v steljnik v bližini letališča. Povedal je še, da je do pozara prišlo ravno v času, ko je bila na ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj ugodno rešena vloga lastnika Antona Segina za ugoden kredit iz naslova demografsko ogroženih območij, ki bi ga namenil za revitalizacijo kmetije.

M. BEZEK-JAKŠE

Franc Marolt, mladenič s čebeljo brado

Kaj je na sliki?

3.000 TOLARJEV ZA PRAVLEN ODGOVOR - Obzidje kapucinskega samostana s knjižnico v Krškem v nagradni igri prejšnjega tedna za naše bralce ni bil pretrd oreh. Vsi odgovori, ki so prispevali v naše uredništvo do ponedeljka, 16. avgusta, so bili pravilni. Po zaslugu žrebu bo šla tokrat denarna nagrada v Brežice, in sicer Miri Kotnik, Ul. Elizabete Zorko 4, p. Brežice. Ugibajte še naprej, morda bo v ponedeljek, 23. avgusta, ko bomo spet žrebeli, sreča doletela prav vas. Izpolnjene kupone z odgovori pošljite na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto.

Kaj je na sliki? .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Alenka ogoljufana za točko

Kuhinja tudi pri izboru miss Koversade 93

KOVERSADA - V največjem naturističnem naselju v Evropi, v

VRHUNEC DNEVA KOVERSADA - "Miss Koversade 93" je po mnenju mednarodne žirije, v kateri so bili moški iz petih držav, in po odobravanju večine izmed okrog 3000 gostov sodeč, zasluženo postala Švicarka Samantha iz Lugana (na sliki). Drugo mesto je osvojila Nemka Anke, tretje pa Hrvatica Marija, čeprav je po števku treh krogov ocenjevanj za točko zaostala za uradno četrtovrsteno Slovensko Alenko iz Slovenskih Konjic. Da je bila vmes kuhinja, kaže tudi slaba ves organizatorja, ki je Alenki prisodil samo 5 dni brezplačno oddihna v Koversadi, medtem ko sta ga Nemka in Hrvatica dobili po 10, Švicarka pa 14 dni. (Foto: P. P.)

O mostovih v Črnomlju, na Krasincu, v Brežicah in na Potoku - Zakaj taki kuclji v Dolenjskih Toplicah? - Ekologi, ki onesnažujejo - Lovec zvabil in ustrelil psa

Pešci, ki hodijo po obnovljenem črnomalskem "tromostovju", so brez težav opazovali avgustovske zvezdne utrinke, tako temno je tam. Pa bi menda raje videli, da bi že postavljene svetilke na mostovih zažarele, tako vsaj meni bralec K. L. iz Črnomlja, ki je natrosil še več kritičnih vprašanj. Prvo je namenjeno novemu izvršnemu svetu: "Imena ljudi smo že prebrali v časopisih, kaj pa njihovi programi?" se sprašuje K. L., ki je hkrati tudi zelo kritičen do beguncov v sosedstvini. Medtem ko njihovi rojaki stradajo, se oni zmrdujejo nad podarjenimi jaboli in hočejo le najlepše. Omenil je še most čez Kolpo na Krasincu, katerega nosilci so tako slabo očiščeni vejevali, kot že dolgo ne.

Mario Zupančič iz Brežic skrbni, ker star brežiški mostova spet uporablja za avtobusni promet. Tako lepo je bilo sedaj, ko je tam promena zato materje z otroki in starejše ljudi. "Tako bi moralno tudi ostati!" meni Marija. Za most pa se zanima tudi France iz Novega mesta, in sicer za tistega pri vasi Potok na cesti proti Dolenjskim Toplicam. Skrajno malomarno se mu zdi, da se tisti, ki bi moral vprašajte ozkega grla tam strokovno in trajno rešiti, skriva za prometnimi znaki, ki prepovedujejo promet s tovornjaki in napisi, ki določajo, da morajo potniki avtobusov prestopati, čeprav tega nihče ne upošteva.

Ivana Hrovat iz Irče vasi. Moti ga rjevenje, ki ga s svojim vozilom povzroča nek motorist. Ta navaja plin, da se sliši že tam od Vavte vasi, in potem kot pušča s 150 do 200 km na uro leti do mesta. Ga ne bi mogli policisti malo spometovati? Ivan meni tudi, da kontejner s smetmi v njem in okoli njega ne sodi k avtobusni postaji, kjer vozi mimo največ vozil. Ko smo že pri ekologiji, o njej Martin Marn iz Dolenje vasi meni, da ni vse zeleno, kar se za zeleno proglaša. Člani ekološkega tabora, ki so poleti čistili brežine Krke in obsekalni drevesa, so zvleki vejevali kar na njegov travnik in ga meni nič tebi

T. J.

Koversadi, kjer se (na)turisti lahko v lepem sredozemskem okolju olj, borovih gozdov in v neposredni bližini jadranske obale odločijo bojni za udobne vile bungalowe s polpenzionom ali polnim penzionom, za apartmaje z lastno kuhinjo, naturistični nomadi pa za velik, dobro opremljen kamp, so bili Slovenci v začetku avgusta med 6000 gosti med najsvetiljnimi. Direktor Koversade Valter Velenik, ki zaposluje okrog 250 delavcev, se je 8. avgusta, ko so ob Dnevu Koversade pripravili vrsto zabavnih prireditv za svoje goste, med drugim pa so delavci HP Anita iz Vrsarja spekli tudi 240 kg težkega vola na žaru, pohvalil, da so zabeležili že več kot 240.000 nočitev. Prednjačijo Italijani, Avstrije, Slovenci in Nemci, dosti je Nizozemci in Belgijev, Čehov in Madžarov pa bolj za vzorec.

P. PERC